

УКРАЇНСЬКИЙ
ПРАВОСЛАВНИЙ
ЦЕРКОВНИЙ

КАЛЕНДАРЬ

НА
1950
РІК

ШПУП ГАРП
ВИДАННЯ
СВЯЩ. СИНОДУ
УАП ЦЕРКВИ
НА ЕМІГРАЦІЇ

УКРАЇНСЬКИЙ Православний Церковний Календар *на 1950 рік*

Свято-Михайлівський монастир у Києві, зруйнований
бездіжниками більшевиками у 1934 році.

ІШ Т У Т Т Г А Р Т.
Видання Свящ. Синоду Української Автокефальної Православної Церкви
на еміграції.

O. V. Kushner

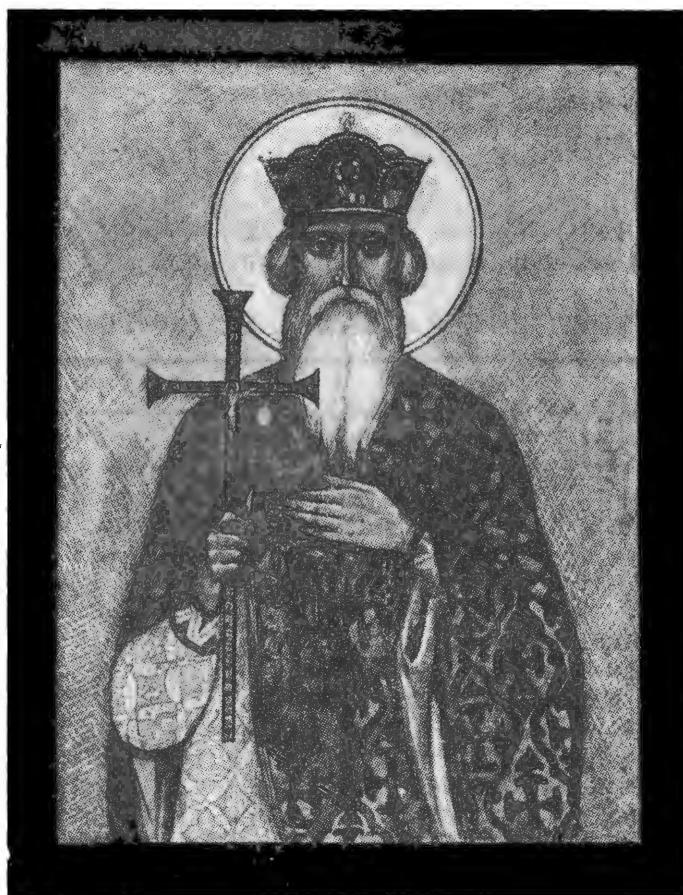
Authorized by Headquarters European Command
Civil Affairs Division, APO 403. Authorization No. UNDP
346 from 18 August 1949.

Publisher: Bishop PLATON, Secretary of Holy Synod
of Ukrainian Autokephal Orthodox Church.

Gedruckt auf dem Papier der Stiftung des Oekume-
nischen Rates der Kirchen in Genf (Schweiz).

A u f l a g e : 1 500

Druck: Ukrainische Zeitung, Neu-Ulm, Ludwigstr. 10.

Святий Благовірний Рівноапостольний
Князь Український ВОЛОДИМИР.

T R O P A R , на іл. 4.

Уподобився Ти купцеві, [що дорогоцінної перлини шукає, славнодержавний Володимир], сидячи на високому престолі матері городів наших, Богоспасаємого Києва. [Розвідуючи й до Царгороду посилаючи пізнати віру православну], знайшов Ти перлину неоцініму — Христа, [що вибрав Тебе, як другого Павла], і у святій купелі зняв з Тебе сліпоту душевну], а з нею і сліпоту тілесну. [Тому ми, люди Твої, святкуємо успіння Твоє]. Молися за спасіння землі Твоєї начальників і множества вірних.

Церковний календар на 1950-й рік.

РІК ЗВИЧАЙНИЙ, 365 ДНІВ.

Від Різдва Христового — 1950 рік.
Від сотворення світу — 458 рік.

ПОРИ РОКУ

Початок весни 8 (21) березня; літа — 9 (22) червня;
осени — 10 (23) вересня; зими — 9 (22) грудня.

СКОРОЧЕНА ПАСХАЛІЯ НА ТРИ РОКИ.

Рік	Початок тріоді	Масляна	Пасха	П'ятдесятниця
1950	16(29) січня	30 січня (12 лютого)	27 березня (9 квітня)	15(28) травня
1951	5(18) лютого	20 лютого (5 березня)	16(29) квітня	4(17) червня
1952	28 січня (10 лютого)	11(24) лютого	7(20) квітня	26 травня (7 червня)

П О С Т И. (старий стиль)

Навечір'я Богоявлення — 5 січня.

Великий Піст від 7 лютого до 26 березня.

Петрівка від 23 травня до 28 червня.

Успенський Піст від 31 липня до 14 серпня.

Усікновіння Голови Св. Іоана Хрестителя — 29 серпня.

Воздвиження Чесного Хреста Господнього — 14 вересня.

Різдвяний Піст (Пилипівка) від 15 листопада до 24 грудня.

Середи й п'ятниці на протязі цілого року крім загальниць.

ВСЕЇДНІ ДНІ.

1. Від Різдва Христового до Навечір'я Богоявлення (від 25 грудня до 5 січня).
2. Від неділі Митаря й Фарисея до неділі про Блудного Сина — від 16 до 23 січня.
3. Седмиця Великодня — від 27 березня до 2 квітня.
4. Троїцька Седмиця — від 15 до 21 травня.

ДНІ ПОМИНАЛЬНІ. (старий стиль)

1. Субота м'ясопусна — 29 січня.
2. Субота 2, 3 й 4 Великого Посту — 19; 26 лютого і 5 березня.
3. Проводи — 4 квітня.
4. Субота перед Трійцею — 14 травня.
5. Поминання воїнів у день Всічення Голови Св. Пророка Предтечі і Хрестителя Іоанна — 29 серпня.
6. Дмитрівська поминальна субота — 23 жовтня.
7. По місцевим звичаям у суботу перед святом Св. Архистратига Михаїла..

ДНІ, В ЯКІ НЕ ВІЛЬНО ВІНЧАТИ:

1. У вівторок, четвер і суботу протягом цілого року.
2. Напередодні великих свят.
3. Від неділі М'ясопусної — 30 січня до неділі про Фому — 3 квітня включно.
4. В Петрівку й Спасівку.
5. Напередодні та в день Всічлення Голови Св. Пророка Предтечі Хрестителя Господнього Іоана та Воздвиження Чесного Хреста.
6. У Пилипівку та протягом Різдвяних Свят від 14 листопада до 6 січня.

СТУПЕНІ СПОРІДНЕННЯ В ЯКИХ ЗАБОРОНЕНО ШЛЮБИ.

Кровне: При кровному спорідненні в лініях простих заборонено шлюби у всіх ступенях. В лініях бокових кровного споріднення — заборонено в перших 3-ох ступенях. В наступних ступенях і в непевних випадках належить звертатися за дозволом до Єпархіального Архиєрея.

Двохкровне: При спорідаенні двохкровному шлюби заборонено в первих 3-ох ступенях. В 4-ій ступені дозволу може уділити Єпархіальний Архиєрей.

Трьохкровне: При спорідненні трьохкровному шлюб заборонено в першій ступені. В другій і третій ступені дозволу уділяє Єпархіальний Архиєрей.

Духовне: При спорідненні духовному заборонено шлюби хресного батька з матір'ю хрещеника й хресної матері з батьком хрещениці, як рівнож хресного батька з хрещеницею й хресної матері з хрещеником. Дозволу на шлюб кума з кумою уділяє Єпархіальний Архиєрей.

АМЕРИКАНСЬКІ УЗАКОННЕНІ СВЯТА.

(AMERICAN LEGAL HOLIDAYS.)

Every Sunday — Кожна неділя на протязі цілого року.

Новий стиль.

1 січня — New Year — Новий рік.

12 лютого — Lincoln Day — День народження президента Авраама Лінкольна.

22 лютого — Washington Day — День народження першого президента США Г. Вашінгтона.

GOOD FRIDAY — Велика П'ятниця — в цьому році 7 квітня.

30 травня — Decoration Day — День поминання померлих (День прикрашення могил).

4 липня — „Fourth of July” — Independence Day — День проголошення незалежності Сполучених Штатів Америки.

В перший понеділок вересня місяця — Labor Day — День на честь Праці.

В останній четвер листопада місяця — Thanksgiving Day — День Вдячності.

25 грудня — Christmas Day — Різдво Христове.

РИМО - КАТОЛИЦЬКИЙ КАЛЕНДАР НА 1950-й РІК.

Новий стиль.

1 січня Неділя — Наіменування Господнє, Новий Рік.

6 — „П'ятниця — Трьох Королів (Хрещення Господнє).

2 лютого Четвер — Очищення Пресвятої Діви Марії.

19 — „Неділя — Неділя Запусна.

- 22 лютого Середа — Попелець. Початок Великого Посту.
 2 квітня Неділя — Вербна Неділя. Вхід Господній в Єрусалим.
 7 — „ П'ятниця — Велика П'ятниця.
 9 — „ Неділя — ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВЕ.
 10 — „ Понеділок — Другий День Великодня.
 18 травня Четвер — Вознесення Господнє.
 28 — „ Неділя — Зіслання Св. Духа на Апостолів.
 29 — „ Понеділок — Другий День Свята.
 8 червня Четвер — Боже Тіло (Євхаристія).
 29 червня Четвер — Свв. Апостолів Петра й Павла.
 15 серпня Вівторок — Успіння Пресв. Богородиці.
 1 листопада Неділя — Всіх Святих.
 2 листопада Понеділок — Поминання померлих. (Задушний День)
 8 грудня П'ятниця — Непорочне зачаття Пресв. Діви Марії.
 25 грудня Понеділок — Різдво Христове.
 26 грудня Вівторок — Другий День Різдва Христового.

ЄВАНГЕЛИЦЬКО - ЛЮТЕРАНСЬКИЙ КАЛЕНДАР НА 1950 Й РІК.

Новий стиль.

- 1 січня Неділя — Новий Рік.
 6 січня П'ятниця — Богоявлення.
 21 лютого Вівторок — Навечіря дня покаяння.
 22 — „ Середа — День покаяння.
 7 квітня П'ятниця — Велика П'ятниця.
 9 квітня Неділя — Воскресення Христове.
 10 квітня Понеділок — Другий День Великодня .
 18 травня Четвер — Вознесення Господнє.
 28 травня Неділя — Зіслання Св. Духа на Апостолів.
 29 — „ Понеділок — Другий День Свята.
 31 жовтня Вівторок — Свято Реформації.
 25 грудня Понеділок — Різдво Христове.
 26 грудня Вівторок — Другий День Різдва Христового.

Січень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
1	Неділя	Груд. 19	НЕДІЛЯ 29-та по П'ЯТДЕСЯТНИЦІ. Вона ж перед Різдвом Христовим. Свв. Отців. НОВИЙ РІК (Горожанський) Гл. 4. Предпразник Різдва Христового. Свт. Вонифатія Мил. Мчч. Поліевкта, Тимофія, Євтихія, Трифона, Прп. Аглайди, Фесалоники. Рання Єв. 7 Ін. зач. 63 (20, 1—10). Літ. Ап. зач. 257 (Колос. 3, 4—11) і зач. 328 (Євр. 11, 9—10, 17—23, 32—40). Єв. Мтв. зач. 1 (1—25).	
2	Понеділок	20	Свящн. Ігнатія Богоносця, Свт. Філогенія, Сп. Антіох, й Давид, Архиєп. Сербського.	
3	Вівторок	21	Свт. Петра, Митрополита Київського. Мчц. Юліяни Діви.	
4	Середа	22	Свш. Влкмч. Анастасії. Мчп. Феодотії. Мч. Зойла, Євтихіяна.	
5	Четвер	23	Свв. 10-ти Мчч. Критських: Зотика, Феодула, Василида, Помпія і ін. Прп. Павла, Сп. Неокесарійського, Свт. Нифонта і Феоктиста.	
6	П'ятниця	24	НАВЕЧІР'Я РІЗДВА ХРИСТОВОГО. Свят Вечір. Прпмч. Євгеній діви й матері п'я Клавдії. Прп. Миколая, Антіоха. Свв. Филипа, Протаса й Василіси діви. Царські години. Літургія Св. Василія Вел. починається Вечірнею. Вхід з Євангелією. Ап. зач. 303 (Євр. 1. 1—12) Єв. Лк. зач. 5. (2. 1—20) Кінець Пилипівки.	
7	Субота	25	РІЗДВО ХРИСТОВЕ. Всенощна служба починається Великим Повечір'ям. Ран. Єв. Мтф. зач. 2 (1, 18—25). Літ. Св. Іоана Золот. Ап. зач. 209 (Гал. 4, 4—7) Єв. Мтф. зач. 3 (2, 1—12). Від Різдва Христового до Навечір'я Богоявлення поклонів і посту нема.	
8	Неділя	26	НЕДІЛЯ 30-та по П'ЯТДЕСЯТНИЦІ. Вона ж і по Різдві Христовому. Гл. 5 Другий день Різдва Христового. Собор Пресвятої Богородиці. Свв. Давида Царя, Йосифа Обручника і Якова, брата Господнього по плоті. Ран. Єв. 8. Ін. зач. 64 (20, 11 — 18). Літ. Ап. зач. 200 (Гал. 1, 11—19) і Колосія зач. 258 (3, 12, 16) Єв. Мтв. зач. 4 (13—23) і Лк. зач. 91 (18, 18—27).	
9	Понеділок	27	ТРЕТИЙ ДЕНЬ РІЗДВА ХРИСТОВОГО. Св. Первомуч. Архієакона Степана. Свт. Феодора, Архиєп. Царгородського. Прп. Луки. Літ. Ап. зач. 17 (Діян. 6, 8—15; 7, 1—5; 47—60). Єв. Мтв. зач. 87 (21, 33—42).	
10	Вівторок	28	Св. 20 000 мучеників у Никодимії спалених. Мчч. Петра, Зинона, Дорофея, Феофіла, Єфімія. Мчц. Домві, Агафії, Феофілії. Св. Ап. Ніканора з 70-ти.	
11	Середа	29	14 000 дітей по ваказу Ірода у Вифлєємі вбитих за Христа. Свят. Юрія, сп. Никомедійського. Прп. Марка, Феофіла, Ісава Печерськ. Св. Маркела.	
12	Четвер	30	Мчц. Аннії Діви. Прп. Феодори Царгородської. Св. Ап. Тимона з 70-ти. Прп. Зотика пресвітера.	
13	П'ятниця	31	Оддання Різдва Христового. Прп. Меланії Римлянки. Прп. Геласія Палестинського. Мчц. Олімпіодори, Немі. Літ. Ап. Якова 11, 1—13. Єв. Мрк. 10, 23—32.	
14	Субота	Січень 1	НОВИЙ РІК. НАЙМЕНУВАННЯ (Обрізання) ГОСПОДНІ. Свят. Василія Великого. Муч. Василія Анкирського. Свт. Григорія Назіанського. Мч. Феодота. Субота перед Богоявленням Господнім. Ран. Єв. зач. 35 (Ін. 10, 9—16) Літ. Св. Василія Вел. Ап. зач. 254 (Колос. 2. 8—12) і зач. 318 (Євр. 7, 26—8, 2). Єв. Лк. зач. 6 (2, 20—21; 40—52) і Лк. зач. 24 (6, 17—23). Новорічний молебень. Ап. зач. 282 (1 Тим. 2, 1—7) Єв. Лк. зач. 13 (4, 16—22).	

Січень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
15	Неділя	2	НЕДІЛЯ 31-ша по П'ЯТДЕСЯТНИЦІ. Вона ж перед Богоявленням. Гл. 6. Передпраздник Богоявлення Господнього. Свят. Сильвестра, єпископа Римського. Прп. Сильвестра Печерського. Ран. Єв. 9. Ін. зач. 65 (20, 19–31) Літ. Ап. зач. 298 (2 Тим. 4, 5–8) і зач. 284 (1 Тим. 3, 14 4, 5); Єв. Мрк. зач. 1 (1, 1–18) і Мтв. зач. 5 (3, 1–11). Прор. Малахії Св. Мч. Гордія.	
16	Понеділок	3		
17	Вівторок	4	Собор Св. 70-ти Апостолів. Пр. Феоктиста, Свв. Мч. Зосими й Афанасія. Прп. Ахіла, диякона Київо-Печерського.	
18	Середа	5	НАВЕЧІР'Я БОГОЯВЛЕННЯ. Піст. Св. Мчч. Феопемта і Феодора. Прп. Синеліткії, Аполінарій. Св. Прор. Михея. Прп. Григорія Кратського. Прпмч. Романа. Царські години. Літ. Василія Великого починається вечірнею. Вхід з Свавгелією. Ап. зач. 143 (1 Коринф. 9, 19–27) Єв. Лк. зач. 9 (3, 1–18). Після заамвонної молитви—велике освячення води в церкві. Ап. зач. 143 від половини (1 Кор. 10, 1–4) Єв. Мрк. зач. 2 (1, 9–11).	
19	Четвер	6	БОГОЯВЛЕННЯ ГОСПОДНІС або ВОДОХРЕЩІ. Всеціна служба починається великим Повечір'ям. Ран. Єв. Мрк. зач. 2 (1, 9–11) Літ. Св. Іоана Зол. Ап. зач. 302 (Тит. 2, 11–14, 3, 4–7) Єв. Мтв. зач. 6 (3, 13–17). Після Літургії—велике освячення води на ріці.	
20	П'ятниця	7	Собор Св. Пророка Іоанна Хрестителя. Мч. Афанасія. Літ. Ап. зач. 42 (Діян. 19, 1–8) Єв. Ін. зач. 3 (1, 29–34).	
21	Субота	8	Прп. Юрія Хозевита. Прп. Домники. Прп. Григорія Печ.. Оменяна Ісповідника Мчч. Юліяна, Антона, Анастасія, Феофіла, Василіса. Свящмч. Сидора. Субота по Богоявлені. Літ. Ап. зач. 233 (Єфес. 6, 10–17) Єв. Мтв. зач. 7 (4, 1–11).	
22	Неділя	9	НЕДІЛЯ 32 по П'ЯТДЕСЯТНИЦІ, про ЗАКХЕЯ. Вона ж по Богоявленні. Гл. 7. Мч. Поліевкта, Прп. Євстратія. Свят. Петра еп. Секастійського. Ран. Єв. 10 Ін. зач. 66 (21, 1–14) Літ. Ап. зач. 285 (1 Тим. 4, 9–15 і зач. 224 Єф. 4, 7–13). Єв. Лк. 94 (19, 1–10) і Мтв. зач. 8 (4, 12–17).	
23	Понеділок	10	Свят. Григорія Ниського. Прп. Маркіяна Печерськ. Павла Оборського.	
24	Вівторок	11	Прп. Феодосія Вел., гуртожиткового червочного життя начальника. Прп. Михаїла Клопського.	
25	Середа	12	Св. Мчч. Тетяни. Св. Сави, Архиеп. Сербського. Прп. Євпраксії.	
26	Четвер	13	Св. Мчч. Єрміла і Стратоніка. Прп. Якова й Максима.	
27	П'ятниця	14	Оддавання Богоявлення. Прп. Отців у Синаї й Раїфі вбитих: Ісаї, Сергія, Веніаміна. Св. Рівноап. Нінія Просвітительки Грузії. Прп. Степана і Йосифа. Св. Мчч. Агній.	
28	Субота	15	Прп. Павла Фивейського й Іоана Кущника. Прп. Гаврила й Прохора.	
29	Неділя	16	НЕДІЛЯ про МИТАРЯ й ФАРИСЕЯ. Гл. 8. Початок Пісної Тріодії. Поклоніння веригам (кайданам) Св. Ап. Петра. Мчч. Леоніла. Свящмч. Дамаскина. Блаженного Максима. Ран. Єв. 11. Ін. зач. 67 (21, 15–25). Літ. Ап. зач. 296 (2 Тим. 3, 10–15) Єв. Лк. зач. 89 (18, 1–14). Починаючи від пісні неділі й до 5 неділі Великого Посту включно в неділі на ранній після євангелії й "Воскресення Христове бачивши" співається тропарі: "Покаяння двері відкрий мені". Всідній тиждень.	
30	Понеділок	17	Прп. Антонія Великого і Ахіла Ісповідника.	
31	Вівторок	18	Святт. Афанасія й Кирила, Архієпископів Олександрійських. Прп. Максима Сербського. Прп. Маркіяна. Мчч. Ксенії.	

Лютий 1950 року

2

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
1	Середа	Січень 19	Прп. Макарія Печерського. Свят. Арсевія, Архієп. Керкирського і Марка, Архієп. Єфеського Мчц. Євфрасій.	
2	Четвер	20	Прп. Євфимія Великого. Мчч. Скіфів: Інни, Пінни й Рімми, учнів Св. Андрія Первозванного. Мчч. Євсевія, Євтихія, Захарій.	
3	П'ятниця	21	Прп. Максима Ісповідника, Мч. Анастасія, його ученика. Мчч. Неофіта, Євгенія, Валеріана, Акілі. Мчц. Агній діви.	
4	Субота	22	Св. Ап. Тимофія, Прпмч. Анастасія Печ. Мчч. Юрія, Петра, Леонтія, Гаврила, Мануїла.	
5	Неділя	23	НЕДІЛЯ ПРО БЛУДНОГО СИНА. Гл. 1 Свщмч. Климентія, Єп. Антиохійського й Св. мч. Агафангела. Св. Павлина Милостивого. Рав. Єв 1. Мтв. зач. 116 (28, 16-20) Літ. Ап. зач. 135 (1 Корф. 6, 12-20). Єв. Лк. зач. 79 (15, 11-32) В цю неділю ю у дві наступні після „Хваліте ім'я Господнє“ співається псал. 136 „На ріках Вавилонських“.	
6	Понеділок	24	Прп. Ксевій Римлянки. Мчч. Вавили й учнів його Тимофія й Агафія. Прп. Македонія самотника. Прп. Діонісія Олімпійського.	
7	Вівторок	25	Свят. Григорія Богослова, Архієп. Царгородського. Мчп. Феліппати й 7-ми синів її: Яварія, Фелікса, Филипа, Сильвана, Олександра, Віталія й Марціяла. Мч. Авксентій.	
8	Середа	26	Прп. Ксенофонт та синів іх: Аркадія й Івана. Свв Абанія й Петра.	
9	Четвер	27	Перенесення мощей Св. Іоана Золотоустого. Прп. Тита Печерського. Св. мч. Димитрія. Прп. Петра Єгипетського.	
10	П'ятниця	28	Прп. Єфрема Сиріна. Прп. Єфрема Печерського. Прп. Паладія Пустинника.	
11	Субота	29	Поминальнниця. Перенесення мощей Св. Ігнатія Богопоспя Прп. Лаврентія, затворника Печерського. Св. Мчч. Романа, Якова, Філофея, Юліяна, Авива та інш.	
12	Неділя	30	НЕДІЛЯ М'ЯСОПУСНА, ПРО СТРАШНИЙ СУД. Гл. 2. Собор Трьох Святителів Василія Великого, Григорія Богослова й Іоана Золотоустого. Прп. Зенона Печерського, Свщмч. Іполіта. Ран. Єв. 2, Мрк. зач. 70 (16, 1-8) Літ. Ап. зач. 140 (1 Кор. 8, 8-9,2) і Ап. зач. 334 (Євр. 13, 7-16). Єв. Мтв. зач. 106 (25, 31-46) і Мтв. зач. 11 (5, 14-19).	
13	Понеділок	Лютий 31	Свв. Чудотворців Безсрібників Кіра й Іоана. Прп. Никити Печерського. Мчп. Афанасій, Феоктист, Феодотій й Євдоксій. Мчч. Віктор, Никифор, Клавдія.	
14	Вівторок	1	Передпразник Стрітення Господнього. Мчч. Трифона, Анастасія Мчч. Перпетуї.	
15	Середа	2	Стрітення Господнє. Примч. Гавриїла. Мч. Йордана. Ран. Єв. Лк. зач. 8 (2, 25-32) Літ. Ап. зач. 316 (Євр. 7, 7-17). Єв. Лк. зач. 7 (2, 22-40). Після Літургії освячення громничих свічок, в залежності від місцевого звичаю.	
16	Четвер	3	Св. Праведного Симеона Богопріймця й Анни Пророчиці. Пророка Азарії. Мчч. Авдіяна, Уласа, Діодора та інших.	

Лютий 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
17	П'ятниця	4	Прп. Сидора Пилуїсіота. Прп. Миколая Ісповідника. Свщмч. Авраама. Прп. Кирила. Мч. Йосифа.	
18	Субота	5	Пам'ять усіх Святих, що в подвізі просіяли. Свят. Феодосія, Архиєпископа Чернігівського. Свт. Поліевкта, Патріарха Царгородського. Мчцп. Агафій Феодулій. Літ. Ап. зач. 115 (Рим. 14, 19-26) і 213 (Гал. 5, 22-6,2) Єв. Мтв. 16 (6, 1-13) і Мтв. зач. 43 (11, 27-30)	
19	Неділя	6	НЕДІЛЯ СИРОПУСНА або ПРОЩАЛЬНА. Гл. 3. Прп. Вукола. Єп. Смирського. Свв. Мип. Дорофеї, Марти та Марії. Ран. Єв. Мрк. зач. 71 (16, 9-20) Літ. Ап. зач. 112 (Рим. 13, 11-14,4) Єв. Мтв. зач. 17 (16, 14-21). Запусти.	
20	Понеділок	7	Початок Великого Посту. Прп. Парфеній Луки Еладського. Свв. 1003 Мчц., що в Никодимії загинули.	
21	Вівторок	8	Св. Влкмч. Феодора Стратилата. Св. Пророка Захарії. Свят. Сави, Архиєп. Сербського.	
22	Середа	9	Оддання Стрітення Господнього. Перенесення мощей Св. Іонектія Іркутського. Єпшмч. Маркела, єп. Сицилійського. Свщмч. Філагрія, єпископа Кипрського й Панкратія Печерського. Прп. Никифора й Геннадія. Мч. Петра.	
23	Четвер	10	Свщмч. Харлампія, Порфирія. Мчцп. Валентини, Павли. Прп. Прохора Печерського. Свв. Якима, Луки, Аркадія, Григорія, Антона, Василія, Симеона, Володимира, Лонгіана, Гавріла.	
24	П'ятниця	11	Свщмч. Уласа, єпископа Севастійського. Прп. Димитрія Прилуцького. Блаженного Всеволода, в хрещенні Гавріла. Св. Федори.	
25	Субота	12	Субота 1-ша Великого Посту. Пам'ять Св. Влкмч. Федора Тирона. Свтт. Антонія. Патріарха Царгородського, Мелетія, Архиєп. Автіохійського й Олексія Мигрополита Київського. Прп. Євгенія та Марії. Літ. Св. Іоана Золот. Ап. зач. 303 (Євр. 1, 1-12) і зач. 292 (2 Тим. 2, 1-10). Єв. Мрк. зач. 10 (2, 23-3,5) і Іа. зач. 52 (15, 17-16,2).	
26	Неділя	13	НЕДІЛЯ 1-ша ВЕЛИКОГО ПОСТУ або ПРАВОСЛАВІЯ. гл. 4. Прп. Мартиніана, Симеона. Свт. Євлогія Архиєп. Олександрійського. Св. жовт. Сої, Фотівни, Мчч. Акили та дружини його Прискила. Ран. Єв. 4. Лк. зач. 113 (24, 1-12). Літ. Св. Василія Великого. Ап. зач. 326 (Євр. 11, 24-26; 32-12,2) Єв. Ін. зач. 5 (1, 43-51).	
27	Понеділок	14	Св. Рівноап. Кирила, учителя Словянського. Прп. Ісакія Печерського.	
28	Вівторок	15	Св. Апостола Онуфрія з 70-ти. Прп. Євсевія Сирійського й Пафутія Печерського. Прп. Єфросинії.	

Березень 1950 року

3

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
1	Середа	Лютий 16	Мчч. Памфіла, Валентина, Павла, Порфирія, Ілії, Єремії, Ісаї, Самуїла. Даниїла. Свят. Флавіана, Архієп. Антіохійського. Літургія Раніш Освяченых Дарів.	
2	Четвер	17	Св. Влкмч. Федора Тирона. Прп. Феодора Печерського, Феодосія й Романа. Мч. Маріямни.	
3	П'ятниця	18	Св. Льва, Єп. Римського. Св. Флавіана Ісповідника, Патріарха Царгородського. Св. Агапіта, Єпископа Сигадського. Літургія Раніш Освяченых Дарів.	
4	Субота	19	Субота 2-га Великого Посту. Поминальниця. Свв. Ап. з 70ти: Архипа, Філімана, Прп. Досифея, Євгенія, Макарія, Равули. Мчч. Максима, Фелота. Літ. Св. Іоана Золотоустого. Ап. зач. 325 (Євр. 10, 32-38) і за спочилих зач. 270 (1 Сол. 4, 13-17) Ев. Лк. зач. 8 (2, 14-17) і за спочилих Ів. зач. 16 (5, 24-30).	
5	Неділя	20	НЕДІЛЯ 2-га ВЕЛИКОГО ПОСТУ. гл. 5. Пам'ять Св. Григорія Палами, Архиєпископа Солунського. Свт. Льва, Єпископа Каптанського. Свщмч. Садока, Єпископа Перського, Агафона. Єпископа Римського. Прп. Корнілія. Ран. Єв. 5. Лк. зач. 113 (24, 12-35). Літургія Василія Великого. Ап. зач. 304 (Євр. 1, 10-2,3) і святителю зач. 318 (Євр. 7, 26-8,2). Ев. Мрк. зач. 7 (2, 1-12) і свят. Ів. зач. 36 (10, 9-16).	
6	Понеділок	21	Свт. Євстафія, єпископа Антіохійського. Прп. Тимофія.	
7	Вівторок	22	Віднайдення мошень Свв. Мчч., що в Єгипетських воротах в Царгороді спочивали. Мчч. Маврикія, Фотія, Феодора, Филипа. Мчч. Регіни. Прп. Афанасія ісповідника.	
8	Середа	23	Свщмч. Полікарпа, єпископа Смирнського. Прп., що жили в пустинні Сирійській: Іоана, Антона, Мойсея, Дем'яна і ін. Прп. Олександра черпня. Літургія Раніш Освяченых Дарів.	
9	Четвер	24	Перше й друге віднайдення Чесної Голови Св. Іоана Хрестителя. Прп. Еразма Печерського. (Служба Обріт. Чесної Голови Св. Іоана Предтечі переноситься на суботу).	
10	П'ятниця	25	Свят. Тарасія, архієпископа Царгородського. Літургія Раніш Освяченых Дарів.	
11	Субота	26	Субота 3-тя Великого Посту. Поминальниця. Свят. Порфирия, єпископа Газського. Мчч. Севастіяна і Іоана. Літургія Св. Іоана Золотоустого. Ап. зач. 176 (2 Кор. 4, 6-15) і зач. 270, (1 Сол. 4, 13-17) Ев. Мтв. зач. 40 (11, 2-15) і Ів. зач. 16 (5, 24-30).	
12	Неділя	27	НЕДІЛЯ 3-тя ВЕЛИКОГО ПОСТУ або ХРЕСТОПОКЛОННА. гл. 6. Прп. Прокопія, Фалалея, Тита. Мч. Геласія. Літ. Василія Великого. Ран. Єз. 6. Лк. зач. 114 (24, 36-53). Літ. Ап. зач. 311 (Євр. 4, 14-5,6). Ев. Мрк. зач. 37 (8, 34-9,1). На ранній після Великого Славословія — винос хреста й поклоніння йому. Прп. Василія Ісповідника. Свщмч. Нестора. Прп. жов: Марини, Кіри, Домініки.	
13	Понеділок	28		
14	Вівторок	1	Промчч. Євдокій. Мчч. Антонін. Мчч. Нестора, Маркела. Антонія. Прп. Домніки Сирійської. Прп. Агапія й Мартирия.	
15	Середа	2	Свщмч. Феодота, єпископа Каїреїського. Прп. Агафона. Свмц Євфалії Діви. Літургія Раніш Освяченых Дарів.	
16	Четвер	3	Мчч. Євтропія, Клеоника й Василіска. Праведного Зинова й Зоїла. Прп. Піяни Діви.	
17	П'ятниця	4	Прп. Герасима, Якова, Даниїла, Василія. Мч. Павла і сестри його Юліяний. Св. Вячеслава, князя Чеського (перенесення мошень).	

Березень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
18	Субота	5	Субота 4-та Великого Посту. Поминальниця. Мч. Коловна Ісаврійського, Овсія, Євлампія, Іоана, Євлогія. Мчп. Іроїда. Прп. Марка, Адріана. Свв. Нестора, Нади, Феодора, Давида, Константина. Літургія Св. Іоана Золотоустого. Ап. зач. 313 (Євр. 6, 9-12) і за спочилих зач. 163 (1 Кор. 15, 45-57) Св. Мрк. зач. 31 (7, 31-37) і за спочилих Ін. зач. 16 (5, 24-30).	
19	Неділя	6	НЕДІЛЯ 4-та ВЕЛИКОГО ПОСТУ. Гл. 7. Пам'ять Прп. Іоана Лістовничого. Свв. 42 мучеників Аморейських: Феодора. Константина, Феофіла, Каліста й ін. Прп. Аркадія. Мч. Авраама. Ран. Євр. 7. Ін. зач. 63 (20, 1-10) Літургія Василія Великого. Ап. зач. 314 (Євр. 6, 13-20) і 229 (Єф. 5, 9-19) Св. Мрк. зач. 40 (9, 17-31) і Мтв. зач. 10 (4, 25-5,12).	
20	Понеділок	7	Свящмч. Єфрема, Євгенія, Єлпидія, Єферія, Василія, Агафодора, Капитона. Прп. Павла. Ємельяна.	
21	Вівторок	8	Прп. Феофілакта ісповідника. Свящмч. Феодорита. Прп. Лазаря, Дометія. Св. Ап. Єрма з 70-ти.	
22	Середа	9	Свв. 40 Мучеників Севастійських: Кириона, Кандіда, Клавдія, Ксанфія. Кирила, Домна, Дометіяна, Ісихія, Іраклія, Іоана, Іліяна, Іллі, Самарагда, Сисинія, Сакердона. Євноїка, Євтихія, Єпідіта, Валентіна, Вівіяна, Валерія, Приска, Феодула, Флавія, Феофіла, Філактімонна, Северіяна, Агія, Аегія, Акакія, Олександра, Афанасія. Аглайя, Лісимаха, Леонтія, Гая, Миколая, Худіона, Мелітона і Горгонія. Служба полелейна. Ран. Євр. Лк. зач. 106 (21, 12-19). Літургія Раніш Освяченних Дарів. Вхід з євангелією. Ап. Євр. зач. 331 (12, 1-10). Єв. Мтв. зач. 80 (20, 1-16). Увечері на утріні поклони. Чтается повністю Великий Кавон Андрія Крітського.	
23	Четвер	10	Мчч. Кондрата, Кипріяна, Діоніс'я, Михаїла, Віктора, Никифора, Павла, Клавдія, Леоніда. Мчп. Василісси, Галини, Феодори.	
24	П'ятниця	11	Свт. Софронія, Патріярха Єрусалимського. Свв. Євфимія, Македонія, Свящмч. Піонія. Прп. Юрія.	
25	Субота	12	Субота 5-та Великого Посту. Похвала Пресвятої Богородиці. Свт. Григорія Двоеслова, єпископа Римського. Прп. Симеона нового Богослова і Феофана ісповідника. Літургія Св. Іоана Золотоустого. Ап. зач. 322 (Євр. 9, 24-28) і зач. 320 (Євр. 9, 1-7). Св. Мрк. зач. 35 (8,27-31) і Лк. зач. 54 (10, 38-42, 11, 27 28).	
26	Неділя	13	НЕДІЛЯ 5-та ВЕЛИКОГО ПОСТУ. Гл. 8. Пам'ять Прп. Марії Єгипетської. Свт. Никифора, Патріярха Царгородського. Мчч. Африкану, Олександра, Терентія, Савія. Мчч. Христини. Ран. Євр. 8. Ін. зач. 64 (20, 11-18). Літургія Св. Василія Великого. Ап. зач. 321 (Євр. 9; 11-14) і Прп. зач. 208 (Гал. 3,23-29). Св. Мрк. зач. 47 (10, 32-45) і Прп. Лк. зач. 33 (7, 36-50).	
27	Понеділок	14	Прп. Венедикта. Св. Благовірного князя Кіївського Ростислава (Михаїла) Мстиславовича. Прп. Феогноста.	
28	Вівторок	15	Мчч. Агапія, Олександра, Діонісія, Мануїла, Ніканора, Тимофея.	
29	Середа	16	Свящмч. Олександра, єпископа Римського. Мчч. Савіна, Юліяна, Трофима. Св. Ап. Аристовула з 70-ти. Літургія Раніш Освяченних Дарів.	
30	Четвер	17	Прп. Олексія Чоловіка Божого. Прп. Макарія, Павла, Мч. Марія.	
31	П'ятниця	18	Свт. Кирила, Архиєпископа Єрусалимського. Мчч. Трофима, Євкарпія. Прп. Ашіна чернія. Св. Олександри. Літургія Раніш Освяченних Дарів.	

Квітень 1950 року

7

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
1	Субота	19	Субота 6-та Вел. Посту, Лазарева. Мчч. Хрисанфа, Клавдія, Мавра, Маріяна. Мчц. Дарії, Іларії. Прп. Інокентія. Літ. Св. Іоана Золотоустого. Ап. зач. 333 (Євр. 12. 28—13, 8) Єв. Ів. зач. 39 (11. 1—15). Замість Трісвятого—”Усі ті, що в Христа Хрестилися“.	
2	Неділя	20	НЕДІЛЯ ВЕРБНА. ВХІД ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА В ЄРУСАЛИМ. Свв. Прп. Отців, що в монастирі Св. Сави були забиті: Івана, Сергія, Панкратія й ін. Прмчц. Фотія самарянки. Св. Никити Ісповідника. Свв. Мчцц. Олександри, Клавдії, Євфросінії, Метронії, Юліяни, Євфемії, Феодосій. Ран. Єв. Мтв. зач. 83 (21, 1—11, 15—17). Літургія Св. Іоана Золотоустого. Ап. зач. 247 (Філіпп. 4, 4—9) Єв. Ів. зач. 41 (12, 1—18). Освячення верби. Замість „Достойно есть“—”Бог Господь“ (ірмос).	
3	Понеділок	21	СТРАСНИЙ ПОНЕДІЛОК. Прп. Якова ісповідника. Свт. Фоми Патріарха Царгородського. Свт. Кирила, єпископа Катанського. Ран. Єв. Мтв. зач. 84 (21, 18—43). Літургія Раніш Освячених Дарів. Єв. Мтв. зач. 99 (24, 3—35). На годинах в п'єділок, вівторок і середу Св. Єв. від Мтв., Мрк., й Лк. прочитується всі; від Іоана ж тільки до слів: „Нині прославиться Син Чоловічеський“ (до 23 гл. ст. 82).	
4	Вівторок	22	СТРАСНИЙ ВІВТОРОК, Свщмч. Василія Антиохійського. Прп. Ісаакія. Мчц. Калиники, Василісси. Ран. Єв. Мтв. зач. 84 (21, 18—43). Літургія Раніш Освячених Дарів. Єв. Мтв. зач. 98 (24, 3 35).	
5	Середа	23	СТРАСНА СЕРЕДА. Прмч. Никона, Луки. Мчч. Філіта, Македонія, Дометія, Амфілохія. Прп. Пахомія. Мчц. Лідії, Ран. Єв. Ів. зач. 41 (12, 17—50). Літургія Раніш Освячених Дарів. Єв. Мтв. зач. 108 (28, 6—16).	
6	Четвер	24	СТРАСНИЙ ЧЕТВЕР. Передпразник Благовіщення Пресв. Богородиці. Прп. Якова ісповідника. Св. Артемія, єпископа Солунського. Прп. Захарія Печерського. Свщмч. Парфенія, Патріарха Царгородського. Св. Лазаря. Мчч. Петра й Степана. Ран. Єв. Лк. зач. 108 (22, 1—39) Літургія Св. Василія Великого починається вечірнею. Ап. зач. 149 (1 Кор. 11, 23—32) Єв. Мтв. зач. 107 (26, 1—20; Ів. 13, 3—17; Мрк. 26, 21—39; Лк. 22, 43—45; Мтв. 26, 40—27, 2).	
7	П'ятниця	25	СТРАСНА П'ЯТНИЦЯ. Благовіщення Пресвятої Богородиці. Рання Благовіщення сполучена з Ранньою Великою П'ятниці. Порядок в установочних увагах. Ран. Єв. Благовіщення Лк. 1, 39—49, 56. Літургія Св. Іоана Золотоустого починається вечірнею. Порядок читань паремій Апостола і Євангелій в установовій увазі.	
8	Субота	26	СТРАСНА СУБОТА. Свв. Мчц. Агні, Аллі, Лариси. Свщмч' Іринея, єпископа Сирмійського, Прп. Малка й Василія Нового. На ранній службі після Великого Славословія обновлюється Св. Плащаницю хрестним хідом довкола храму (1 раз). Ран. Ап. зач. 133 (1 Кор. 5, 6—8; Гал. 3, 13—14) Єв. Мтв. зач. 144 (27, 62—66), Літургія Св. Василія Великого починається вечірнею. Ап. зач. 91 (Рим. 6, 3—11) Єв. Мтв. зач. 115 (28, 1—20). Після заамвонної молитви—благословення хліба. Увечері перед Св. Плащаницею читається Діяння Свв. Апостолів.	

Квітень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
9	Неділя	27	ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВЕ. ВЕЛИКДЕНЬ. Мчц. Матрони Солунської. Преподобного Іоана Прозорливого. Мчч. Мануїла, Феодосія. Літургія Св. Іоана Золотоустого. Замість Трісвятої: „Усі ті, що в Христі хрестилися...“ Ап. зач. 1. (Діян. 1. 1 - 8) Єв. Іоана зач. 1 (1 - 17) читається різними мовами. Після звамвонної молитви освячення артоса. Велика Вечірва, Єв. Іоана зач. 65 (20, 19 - 25). Поклонів до Зелених Свят не буває. Під час Світлої Седмиці райські двері, а також північні й південні не зачиняються.	
10	Поведілок	28	СВІТЛІЙ ПОНЕДІЛОК. Прпп. Степана Чудотворця й Іларіона Ісповідника. Прмч. Євстратія Печерського. Мч. Йоанн. Літ. Ап. зач. 2 (Діян. 1, 12-17. 21-26) Єв. Іоана зач. 2 (1, 18 - 28).	
11	Вівторок	29	СВІТЛІЙ ВІВТОРОК. Прпп. Марка, єпископа Арефусійського й Кирила диякона. Прпп. Іоана Пустинника. Прпп. Євстафія ісповідника і Йоанн. Літ. Ап. зач. 6. (Діян. 2, 38 - 43.) Єв. Ін. зач. 8 (3, 1 - 15).	
12	Середа	30	СВІТЛА СЕРЕДА. Прпп. Іоана Ліствиčника й Зосими. Свв. Апостолів з 70-ти Аполоса, Кіфи, Кесарі, Сосфена і Епафлатія. Літ. Ап. зач. 5 (Діян. 2, 22 - 36) Єв. Ін. зач. 4 (1, 35 - 51).	
13	Четвер	31	СВІТЛІЙ ЧЕТВЕР. Свщмч. Іпатія Чудотворця, єпископа Гангського. Свт. Йоанна, Митрополита Київського. Праведного Йосифа Прекрасного. Свщмч. Веніаміна, Амвіда. Прп. Акакія Ісповідника, Літ, Ап, зач. 6 (Діян. 2, 38 - 43) Єв. Ін. зач. 8 (3, 1-15).	
14	П'ятниця	Квіт. 1	СВІТЛА П'ЯТНИЦЯ. Прп. Марії Єгипетської. Прп. Євфимія, Макарія. Мчч. Терентія, Василиса. Праведного Ахаза. Літ. Ап. зач. 7. (Діян. 3, 1 - 8) Єв. Ін. зач. 7 (2, 12 - 22).	
15	Субота	2	СВІТЛА СУБОТА. Прп. Тита Чудотворця і Григорія. Свщмч. Полікарпа Олександрійського. Літ. Ап. зач. 8 (Діян. 3, 11 - 16) Єв. Ін. зач. 11 (3, 22 - 33).	
16	Неділя	3	НЕДІЛЯ 2-га по ВЕЛИКОДНІ, ПРО ФОМУ. Гл. 1. Прп. Никити Ісповідника, Іларіона Чудотворця і Нектарія. Мчч. Елімідфора, Дія, Вифонія, Галика. Мчцц. Агафії, Ірини й Феодосії. Ран. Єв. 1. Мтв. зач. 116 (28, 16 - 20) Літ. Ап. зач. 14 (Діян. 5, 12 - 20) Єв. Ін. зач. 65 (20, 19 - 31). На вечірні вхід і прокимен вел. „Хто Бог Великий...“	
17	Понеділок	4	Прп. Йосифа Піснописця, творця, канонів. Прп. Йосифа Печерського. Прп. Зосими, що відвайшов Прп. Марію Єгипетську в пустині Йорданській. Прп. Юрія Мовчальника. Прп. води. Служба заупокійна. Літ. Ап. зач. 9 (Діян. 3, 19 - 26) і за спочилющих зач. 113 (Рим. 14, 6 - 9) Єв. Ін. зач. 6 (2, 1 - 11) і Ін. зач. 16 (5, 24 - 30).	
18	Вівторок	5	Свв. Мчч. Агафапода й Феодула. Прп. Феодори Солунської. Прпп. Марка й Платона Ісповідника.	

Квітень 1950 року

—7—

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
19	Середа	6	Свт. Євтихія, Архієпископа Царгородського. Св. Рівноапостольного Мефодія Первоучителя Словянського. Прп. Платонід Сирської й Григорія Афонського. Мчч. Єремії і Архилія.	
20	Четвер	7	Прп. Юрія Ісповідника, єпископа Мелитинського. Прп. Серафіона. Прп. Даниїла Переяславського. Мчц. Акиліни і Мч. Руфіна диякона.	
21	П'ятниця	8	Свв. Апп. з 70-ти: Родіона (Продіона), Агава, Руфа, Асінкрита, Флегонта, Єрма, Св. Целестина, єпископа Римського.	
22	Субота	9	Свв Мчч. Євпсихія, Дісана єпископа, Мар'яна пресвітера. Прпмч. Вадима архімандрита.	
23	Неділя	10	НЕДІЛЯ 3-тя по ВЕЛИКОДНІ, ПРО СВ. ЖОН МИРОНОСИЦЬ. Гл. 2. Свв. Мчч. Терентія, Діма, Макарія, Африкані, Максима, Іоанпія, Зинона, Олександра, Федора. Мчч. Якова пресвітера й диякона Аздана, Авдікія. Ран. Єв. 3. Мк. зач. 71. (16, 9–20) Літ. Ап. зач. 16 (Діян. 6, 1–7) Св. Мрк. зач. 69 (15, 43–16, 8).	
24	Понеділок	11	Свщмч. Антипи, єпископа Пергамського. Прп. Іоана, Якова, Харитона, Євфимія. Мчч. Прокеса і Мартиніана. Спогад явлення Божої Матері на скелі Почаєвській.	
25	Вівторок	12	Свт. Василія, єпископа Парійського. Прп. Ісака Сирини. Свщмч. Зинона. Прп. Афанасія і Ануфру. Прпмчч. Міхи, Давида, Іоакі і Акакія,	
26	Середа	13	Свщмч. Артемона. Мчч. Димитрія, Крискента. Мчч. Фомайди.	
27	Четвер	14	Свт. Мартини Ісловідника, єпископа Римського. Свв. Мчч. Віленських: Антонія, Іоана і Євстафія.	
28	П'ятниця	15	Свв. Апостолів з 70-ти: Аристарха, Трофима, Пуда, Св. Благовірного князя Київського Мстислава (Феодора).	
29	Субота	16	Свв. Мчци. Дів: Агафії, Ірини і Хіонії. Св. Мч. Леоніда і з ним Св. Жов: Ніані, Галини, Калісі, Василиси, Феодори, Ірини. Св. Мч. Михаїла.	
30	Неділя	17	НЕДІЛЯ 4-та по ВЕЛИКОДНІ, ПРО РОЗСЛАБЛЕННОГО. Гл. 3. Свщмч. Симеона, єпископа Персидського. Прп. Зосими, Ігумена Соловецького. Мч. Адріана. Свт. Агапіта, єпископа Римського. Прп. Акакія, єпископа Мелитинського. Ран. Єв. 4. Лк. зач. 112 (24, 1–12). Літ. Ап. зач. 23 (Діян. 9, 32–42) Єванг. Ів. зач. 14 (5, 1 – 15).	

Травень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
		Квіт.		
1	Понеділок	18	Прп. Іоана учня Св. Григорія Декаполіта. Свв. Ісповідників Кузьми й Авксентія. Мчч. Віктора, Зотика, Зинона, Северіяна, Іоава. Прп. Євфамія, Антонія, Фелікса.	
2	Вівторок	19	Прп. Іоана Ветхопечерника. Прп. Никифора ігумена. Свт. Юрія Ісповідника. Свт. Трифона патріярха Царгородського.	
3	Середа	20	П е р е п о л о в и н н я . Прп. Феодора, Ачастасія і Олександра. Свтт. Григорія і Анастасія Патріярхів Антиохійських. Літ. Ап. зач. 34 (Діян. 14, 6-18). Св. Ін. зач. 26 (7, 14-30). Освячення води.	
4	Четвер	21	Свщмч. Януарія і Федора. Свт. Максиміяна Патріярха Царгородського. Мчч. Діоскора, Сократа, Діонісія, Ісаака, Аполоса і Кодрата. Мчп. Філіппі.	
5	П'ятниця	22	Свв. Апц. з 70 ти: Нафанаїла, Луки, Клиmenta. Прп. Феодора і Віталія.	
6	Субота	23	СВ. ВЕЛИКОМУЧЕНИКА ЮРІЯ ПЕРЕМОЖЦЯ. Мчч. Анатолія і Протолеона. Мчп. Царіці Олександри. На Ран. Св. Луки зач. 63. (12, 2-12). Літ. Ап. зач. 29 (Діян. 12, 1-11). Св. Ін. зач. 52 (15, 17-16,2).	
7	Неділя	24	НЕДІЛЯ 5-та по Великодні, ПРО САМАРЯНКУ. Гл. 4. Св. Мч. Сави Стратилата. Прп. Сави Печерського. Мчч. Луки, Миколая, Євсевія, Неона, Леонтія, Лонгина, Валентина. Прп. Фоми Юродивого. Прп. Єлизавети. Ран. Св. 7, Ін. зач. 63 (20, 1-10). Літ. Ап. зач. 28 (Діян. 11, 19-26, 29-30) Св. Ін. зач. 12 (4, 5-42)	
8	Понеділок	25	Св. Апостола і Євангелиста Марка. Прп. Сильвестра. Свт. Македонія Патріярха Царгородського.	
9	Вівторок	26	Свящмч. Василія єпископа Амасійського. Свт. Степана. Прп. Йоанікія Сербського. Праведної Діви Глафири.	
10	Середа	27	Свщмч. Симона єпископа Єрусалимського. Прп. Степана Печерського, єпископа Володимир-Волинського.	
11	Четвер	28	Свв. Апц. з 70-ти: Ясона і Сосипatra. Мчп. Кирики Діви. Св. Мчч. Зинона, Євсевія, Неона, Віталія і Максима.	
12	П'ятниця	29	Свв. Мчч. у Кизиці: Артема, Фелора, Філімона, Руфа, Автіпатра. Прп. Мемнона Чудотворця. Мч. Діодора. Свт. Василія єпископа Чирнігівського.	
13	Субота	30	Св. Ап. Якова Заведеєвого брата Іоана Богослова. Свящмч. Василія єпископа Амасійського. Свт. Доната єпископа Єврійського. Св. Мч. Максима. Прп. Клиmenta Піснописця.	
14	Неділя	Трав. 1	НЕДІЛЯ 6-та по Великодні, ПРО СЛІПОГО. Гл. 5. Св. Пророка Єремії. Свящмч. Макарія Митрополита Кіївського. Св. Царіці Тамари. Прп. Пафнутія. Прмчч. Інатія, Акакія і Євфамія. Ран. Св. Ін. 8, зач. 64 (20, 11-18). Літ. Ап. зач. 38 (Діян. 16, 16-34) Св. Ін. зач. 34 (9,1-38).	
15	Понеділок	2	Свт. Афанасія Великого, Патріярха Олександрійського. Перенесення мощей Свв. Благовірних Князів Бориса (Романа) і Гліба (Давида). Свт. Афанасія Лубенського, Патріярха Царгородського.	
16	Вівторок	3	Мч. Тимофія і дружини його Маври. Успіння Преподобного Феодосія, ігумена Печерського. Свт. Петра, єпископа Пелопонеського. Славлення Чудотворного Києво-Печерського Образа Божої Матері.	
17	Середа	4	О д д а н н я В е л и к о д н я . Прмчп. Пелагії. Свящмч. Сильvana, єпископа Газького. Прп. Клиmenta, Кирила, Никифора, Микити, Ісаака.	

Травень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
18	Четвер	5	Вознесення Господнє. Влмц. Ірини. Мчч. Неофіта, Гайя й Гаяни. Рав. Єв. Мрк. зач. 71 (16, 9-20). Літ. Ап. зач. 1 (Діян. 1, 1-12). Єв. Лк. зач. 114 (24, 36-53).	
19	П'ятниця	6	Св. Праведного Йова Многострадального. Прп. Йова Ігумена і Чудотворця Почаєвського. Мч. Діонисія.	
20	Субота	7	Спомин явлення Чесного Хреста Господнього в Єрусалимі (351 р.) Прп. Івана Зедазнійського і учеників його: Авива, Давида, Іосифа, Антонія. Фадея, Зинона, Михаїла, Сидора, Степана, Іллі.	
21	Неділя	8	НЕДІЛЯ 7-ма по Великодні. СВВ. ОТЦІВ, 1-го ВСЕЛЕНСЬКОГО СОБОРУ. Гл. 6. Св. Ап. Євангеліста Іоана Богослова. Прп. Арсения Великого, Печерського. Рав. Єв. 10. Ін. зач. 66 (21, 1-14). Літ. Ап. зач. 44 (Діян. 20, 16-18; 28-36) і Огдів зач. 68 (Ін. Соб. посл. I 1, 1-7) Єз. Ін. зач. 56 (17, 1-13) і Отців Ін. зач. 61 (19, 25-27; 21, 24-25).	
22	Понеділок	9	ПЕРЕНЕСЕННЯ МОШЕЙ СВТ. МИКОЛАЯ ЧУДОТВОРЦЯ. Св. Пророка Ісаї, Мчч. Христофора, Гордіяна. Миколая. Рав. Єв. Ін. зач. 35 (10, 1-9) Літ. Ап. Євр. зач. 335 (13, 17-21). Єв. Луки зач. 24 (6, 17-23).	
23	Вівторок	10	Св. Апостола Симона Зилота. Прп. Симона Печерського. Прп. Ісидора. Блаженої Таїсії. Мчч. Агфія, Філадельфа Каприяна, Онисима, Еразма. Прп. Лаврентія.	
24	Середа	11	Свв. Рівноапостольних Кирила і Мефодія. Вчителів Слов'янських Свт. Никодима Сербського. Прп. Софронія Самотника Печерського. Свщмч. Мокія. Рав. Єв. Ін. зач. 35 (10, 1-9) Літ. Ап. зач. 318 (Євр. 7, 26-8, 2) Єв. Мтв. зач. 11 (5, 14-19).	
25	Четвер	12	Свт. Єпифанія, Архієпископа Кіпрського і Германа Патріярха Царгородського. Прп. Діонісія. Мч. Іоана.	
26	П'ятниця	13	Уддяня Вознесення Господнього. Прпмч. Макарія Овруцького. Мч. Олександра. Прп. Єфимія. Мч. Глікерії Діві і з нею Ладодікія.	
27	Субота	14	Прп. Макити Печерського і Серапіона. Мчч. Ісидора, Максима, Марка. Помінальниця. Літ. Ап. зач. 51 (Діян. 28, 1-31) і за спочилах зач. 270 (1 Сол. 4, 13-17) Єз. Ін. зач. 67. (21, 15-25) і за спочилах Ін. 16 (5, 24-30).	
28	Неділя	15	П'ятидесятниця. Зелені Свята. Прп. Пачомія Велякого. Прп. Ісаї, Печерського Чудотворця. Прп. Євфросина і Серапіона. Рав. Єв. Ін зач. 65 (20, 19-23) „Воскресення Христове бачивши“ не співаємо. Літ. Ап. зач. 3 (Діян. 2, 1-11). Єв. Ін. зач. 27 (7, 37-52; 8, 12). Ачифони. Замість „Трісвятого — Усі ті...“	
29	Понеділок	16	День Святого Духа. Прп. Феодора Освященого. Прп. Огроковиці Музи. Мчч. Віта, Модеста й Крискента. На ранній „Чеснішу“ не співаємо. Велаке Славословіє. Літ. Ап. зач. 229 (Єфес. 5, 9-19). Єв. Мтв. зач. 75 (18, 10-20).	
30	Вівторок	17	Св. Апостола Андроніка. Свт. Степана, Патріярха Царгородського. Прпш. Нектарія й Феофана.	
31	Середа	18	Св. Мч. Феодота Антиохійського і 7-ми Дів Мучениць: Текуси, Олександри, Клавдії, Файни, Євфрасії, Матрони й Юлії. Мчч. Петра, Діонісія, Авдія, Павла, Симеона. Прп. Мартиніана.	

Червень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	П р а в о с л а в н і с в я т а	Примітки
1	Четвер	19	Свящмч. Патрікія, єпископа Пруського Прп. Сергія, Корнилія. Свт. Іоана, єпископа Готського.	
2	П'ятниця	20	Свв. Мчч. Фадалея, Олександра, Астерія, Аскалона, Прп. Микити, Іоана, Йосифа.	
3	Субота	21	Свв. Рівноапостольних Константина і Олени. Прп. Касяна і Агапита. Прмч. Пахомія. Оддання П'ятдесятниці.	
4	Неділя	22	НЕДІЛЯ 1-ша по П'ятдесятниці Всіх Святих. Гл. 8 Св Мчч. Василіска, Маркела, Володимира. Мчц. Софії, Свящмч. Захарії, Прп. Якова Ран. Єв. 1 Мтв. зач. 116 [28, 16-20] Літ. Ап. зач. 330 [Євр. 11, 33-12,2] Єв. Мтв. зач. 38 [10, 32-33;37-38; 19, 27-30] Запусті на Петрівку	
5	Понеділок	23	Прп. Михаїла Ісповідника, Свт. Леонтія, єпископа Ростовського Чудотворця. Св. Мироносиці Марії Клеопової. Прп. Євфросинії, Киягині Полоцької.	
6	Вівторок	24	Свв. Прп. Стовпників: Симеона Давногорця і Микити Переяславського. Мчч. Мелетія, Степана, Івана. Серафіона, Калиника Федора, Фавста.	
7	Середа	25	Трете Обрітення Чесної Голови Св. Пророка Предтечі й Хрестителя Господнього Іоана. Св. Угодників Волинських: Ярополка, Степана, Макарія, Ігоря і Юліяни	
8	Четвер	26	Свв. Апп. з 70-ти: Карпа і Алфея. Мч. Аверкія. Мчц. Олени. Прп. Іоана і Макарія.	
9	П'ятниця	27	Перенесення мощей Свтт. Митрополятів Київських: Кипріяна, Фотія і Йони. Свящмч. Ферапонта, єпископа Сардійського.	
10	Субота	28	Свт. Микити Ісповідника, єпископа Халкідського. Свящмч. Еладія й Євтихія. Мчч. Крискента, Павла, Діоскорида, Захарії. Прп. Софонія. Св. Ігнатія, єпископа Ростовського.	
11	Неділя	29	НЕДІЛЯ 2-га по П'ятдесятниці гл. 1. Прпмчц. Феодосій Діви. Свт. Олександра, єпископа Олександрийського. Блаженного Іоана. Ран. Єв. Мрк. 2. зач. 70 (16, 1-8) Літ. Ап. зач. 81 [Рим. 2, 10-16] Єв. Мтв. зач. 9 [4 18-23]	
12	Понеділок	30	Прп. Ісаака Ісповідника Далматського. Прп. Якова. Мчч. Наталя, Романа, Терентія й Христини.	
13	Вівторок	31	Св. Апостола Єрма з 70 ти. Мчч. Філософа, Мага, Євсевія, Харлампія. Св. Петроніда.	
14	Середа	1	Мч. Юстини Фалософа. Мчч. Харитона й Харити, Неона, Валеріяча. Прп. Агапита Печерського й Діонісія.	
15	Четвер	2	Свт. Никифора Ісповідника, Патріярха Царгородського. Свв. Мчч. Іоана і Димитрія.	
16	П'ятниця	3	Св. Мч. Лукіїана і з ним 4 х юнаків: Клавдія, Ігнатія, Павла, Діонісія і Діви Павли. Прп. Афанасія	

Червень 1950 року

Нов. стиль	Дні i	Ст. стиль	П р а в о с л а в н і с в я т а	Приміті
17	Субота	4	Свт. Митрофана, Патріярха Царгородського. Мчч. Конкордія Северіана, Силана Северина. Свв. Марфи й Марії сестер Лазаря. Прп. Софії. Свт. Зосими, єпископа Єгипетського.	
18	Неділя	5	НЕДІЛЯ 3-тя по П'ятдесятниці. Гл. 2. Свящн. Дорофея єпископа Тирського. Свт. Константина, Митрополита Київського. Блаженого Ігоря (Гавріла), князя Чернігівського. Мчч. Маркіяна, Нікандра. Аполона, Леоніда, Конона, Марка, Христофора. Рав. Св. 3. Мрк, зач. 71 [16, 9-20] Літ. Ап. зач. 88 [Рим. 5, 1-10] Єв. Мтв. зач. 18 [6, 22-33].	
19	Понеділок	6	Прп. Всаріона, Іларіона, Паїсія, Йони. Мчч. Геласія, Лазаря. Прпчн. Діє: Архела, Фекла і Сусанна. Св. Діє: Марфи, Марії, Валерії, Кирії і Маркії.	
20	Вівторок	7	Свящн. Феодота, єпископа Антиохійського. Прп. Авфима пресвітера. Свв. Мчч. Кирика й Клавдія.	
21	Середа	8	Св. Влімч Феодора Стратилата. Свт. Єфрема, Патріярха Антіохійського. Прп. Зосими і Меланії. Мчч. Феофана, Нікандра. Маркіяна.	
22	Четвер	9	Свт. Кирила, Архиєпископа Олександрийського. Свящн. Олександра. Мчц. Феєли, Марфи, Марії й Маріамни.	
23	П'ятниця	10	Свт. Іоава, Митрополига Тобольського. Свящн. Тимофія, єпископа Пруського. Прп. Силуана Печерського. Мчч. Олександра, Веніаміна й Антонія.	
24	Субота	11	Свв. Ап. Варфоломея і Варнави. Прп. Єфрема і Аркадія.	
25	Неділя	12	НЕДІЛЯ 4-та по П'ятдесятниці. Гл. 3. Прп. Онуфрія Великого, Петра Афонського, Іоана, Андрія, Феофіла, Арсенія, Степана, Авксентія, Зинона, Юліяна. Рав. Св. 4. Літ. Ап. зач. 122 [24, 1-12] Літ. Ап. зач. 93 [Рим. 6, 10-23]. Єв. Мтв. зач. 25 [8, 5-13] Славлення Образа Прп. Онуфрія в Яблочинському монастирі на Підляшші.	
26	Понеділок	13	Свв. Мчца Акаліяни, Автоіана, Свт. Трифімія, єпископа Левкіїйського. Прп. Анни й сина її Іоана. Прпл. Андроніка, Сави, Прпчн. Анастасії Римлянки.	
27	Вівторок	14	Св. Пророка Єлисея. Свт. Мефодія. Патріярка Царгородського. Св. Благовірного Князя Мстислава (Юрія). Прп. Ніфонт Афонського.	
28	Середа	15	Св. Пророка Амоса. Свв. Мчч. Віга, Модеста, Прп. Феодора, Іероніма, Григорія, Касіяна. Свт. Єфрема, Патріярха Сербського.	
29	Четвер	16	Свт. Тихона, єпископа Амафунтського. Свв. Мчч. Тигрія пресвітера і Європія читця.	
30	П'ятниця	17	Свв. Мчч. Мануїла, Савела, Ізмаїла, Прп. Йосифа пустинника.	

31 день

Липень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
1	Субота	18	Свмч. Леонтія. Прпн. Леонтія Печерського. Свт. Мчч. Іпатія, Феодула й Єфремія.	
2	Неділя	19	НЕДІЛЯ 5-та по П'ятдесятниці. Гл. 4: Св. Апостола Юлії, брати Господнього по плоті. Прпн. Паїсія Великого, Іоана, Зинона, Варлаама, Мч. Зосими. Рав. Єв. 5. Лк. зач. 113 (24, 12—35). Літ. Ап. зач. 103 (Рим. 10, 1—10). Св. Мтв. зач. 28 (8, 28-9, 1).	
3	Понеділок	20	Свв. Апп. Луки, Андрія й Фоми. Свщмч. Мефодія, єпископа Патарського. Свт. Каліста, Патріярха Царгородського. Свт. Наумена й Гурія. Благовірного князя Гліба.	
4	Вівторок	21	Свщмч. Терентія, єпископа Ікопійського. Прпн. Юліана й Юлія. Сввмч. Афродисія й Микити.	
5	Середа	22	Свщмч. Євсевія. Мчч. Зинона, Галактіона, Юліанії.	
6	Четвер	23	Св. Мчч. Агрипини. Мчч. Євстахія, Гайя, Урбана. Св. Артема. Прпн. Йосифа.	
7	П'ятниця	24	РІЗДВО СВ. ПРОРОКА ПРЕДТЕЧІ І ХРЕСТИТЕЛЯ ГОСПОДНЬОГО ІОАНА. Свт. Прав. Єлизавети. Прпн. Автонія. Мч. Лонгинна. Рав. Єв. Лк. зач. 3 (1, 24—25; 57—68; 76—80) Літ. Ап. зач. 112 (Рим. 13, 12—14, 4) Єв. Лк. зач. 2 (1, 5—25; 57—68; 76—80).	
8	Субота	25	Промчча. Февронії діви, Леоніди, Лівії, Євтропії. Свв. Петра й Євросинії. Прпн. Симеона, Діонісія, Дометія, Прокопія.	
9	Неділя	26	НЕДІЛЯ 6-та по П'ятдесятниці. гл. 5. Прпн. Давида Солинського. Св. Діонісія кіяніни, єпископа Суздалського. Рав. Єв. 6. Лк. зач. 114 (24, 36—53). Літ. Ап. зач. 110 (Рим. 12, 6—14). Єв. Мтв. зач. 29 (9, 1—8).	
10	Понеділок	27	Прпн. Сампсонія странноприймця. Св. Іоанні Мироносиці. Прпн. Серапіона.	
11	Вівторок	28	Перевесення мощей Свв. Чудотворців і Безсрібників Кира й Іоана. Прпн. Іоана Дамаскіна, Сергія, Германа, Ксенофонта. Мчч. Македонія й Доната. Кінець Петрівки.	
12	Середа	29	Свв. Першоверховних Апостолів Петра й Павла. Прпн. Нікаандра. Рав. Єв. Ін. зач. 67 (27, 15—25). Літ. Ап. зач. 193 (2 Корин. 11, 21—12, 9). Єв. Мтв. зач. 67 (16, 13—19).	
13	Четвер	30	Собор Свв. 12-ти Апостолів. Мчч. Михаїла, Мелітона, Петра. Прпн. Тихона, Василія, Нікона, Антона.	
14	П'ятниця	Липень 1	Свв. Чудотворців Безсрібників Кузьми й Дем'яна. Мч. Маврикія. Прпн. Петра, Василія, Льва, Ангелини.	
15	Субота	2	Положення ризи Пресв. Богородиці во Влахерні. Славлення образа Божої Матері в Турковицькому монастирі на Підляшші. Св. Ювеналія, Патріярха Єрусалимського. Свт. Фотія, Митрополита Київського.	
16	Неділя	3	НЕДІЛЯ 7-ма по П'ятдесятниці. Гл. 6. Свт. Анатолія, Патріярха Царгородського. Мчч. Мокія, Марка, Деміда, Євлампія. Мчч. Голіндуха, Прпн. Анатолія Печерського і Лонгина чудотворця. Рав. Єв. 7. Ін. зач. 63. [20, 1—10]. Літ. Ап. зач. 116 (Рим. 15, 1—7) Єв. Мтв. зач. 33 (9, 27—36).	

Липень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
17	Понеділок	4	Свт. Андрія, Архієпископа Критського. Свтмч. Феодора й Феофіла. Прп. Марфи. Мчч. Феодота й Феодотій.	
18	Вівторок	5	Прп. Афанасія Афонського. Мццп. Анни, Кирили. Мч. Кипріяна.	
19	Середа	6	Обрітення мощей Св. Юліяна, князя Ольшанської. Прп. Синесія печерського. Мчч. Ісавра, Іонентія, Фелікса, Авакума, Валентина, Автона, Лук'яна, Сидора, Архіпа, Філімона, Онусима, Віктора, Аполона. Мццп. Марини, Марфи й Луки.	
20	Четвер	7	Прпп. Фоми Малеїна і Акакія та Акакія Синайського. Свв. Мчч. Германа й Лук'яна.	
21	П'ятниця	8	Св. Влкмч. Прокопа. Прпмч. Анастасія. Свв. Антіоха й Феодосії.	
22	Субота	9	Свтмч. Панкратія ученика Апостола Петра. Свтмч. Кирила, єпископа Гортинського. Свт. Федора, єпископа Едеського. Мчч. Олександра, Андрія.	
23	Неділя	10	НЕДІЛЯ 8-ма по П'ятдесятниці. Гл. 7. Прп. Антонія Печерського. Свв. Мчч., що в Нікополі: Леонтія, Давила, Маврикія, Антонія, Олександра й ін. Ран. Єв. 8. Ін. зач. 64 (20, 11–13). Літ. Ап. зач. 124 (1 Крф. 1, 10–18) Єв. Мтв. зач. 58 (14, 14–22).	
24	Понеділок	11	Св. Влкмп. Євфимії. Св. Рівноапостольної Княгині Київської Ольги (Олени). Прпп. Никодима, Льва.	
25	Вівторок	12	Свв. Мчч. Феодора й сина його Іоана Київських. Прпп. Гавріїла, Михаїла, Арсенія й Симона. Славлення Образа Божої Матері Троєручиці.	
26	Середа	13	Собор Архангела Гавріїла. Прп. Степана Савваїта. Мчч. Серафіона, Маркіяна. Славлення образа Божої Матері „Достойно есть”.	
27	Четвер	14	Св Апостола Акили з 70-ти і дружини його Прискили. Прмч. Овісими. Свмч. Юста.	
28	П'ятниця	15	СВ. РІВНОАПОСТОЛЬНОГО ВЕЛИКОГО КНЯЗЯ УКРАЇНСЬКОГО ВОЛОДИМИРА (Василія). Свв. Мчч. Кирика й Уліти. Прп. Матрони. Ран. Єв. Ін. зач. 36 (10, 9–16) Літ. Ап. зач. 8 (Гал. 1, 11–19) Єв. Ін. зач. 35 (10, 1–9).	
29	Субота	16	Свтмч. Афиногена й 10-ти учнів його. Св. Мцп. Юлії діви. Свв. Мчч. Павла й сестер його Валентини й Хіонії. Св. Мч. Фавста.	
30	Неділя	17	НЕДІЛЯ 9-та по П'ятдесятниці. СВВ. ОТЦІВ 6-ти ВСЕЛЕНСЬКИХ СОБОРІВ. Гл. 8. Св. Влкмч. Марини (Маргарити). Прпп. Лазаря і Іоанарха. Мчп. Вероніки. Ран. Єв. 9. Ін. зач. 65 [20, 19–31]. Літ. Ап. зач. 128 (1 Крф. 3, 9–17) і Отпам зач. 334 (Євр. 13, 7–16). Єв. Мтв. зач. 59. (14, 22–34) і Отпам: Ін. зач. 56 (17, 1–13).	
31	Понеділок	18	Свв. Мчч. Омеляна, Яківфа і Маркела. Свт. Степана, єпископа Царгородського. Свт. Іоана, Митрополита Халкедонського. Прп. Іоана самотника Печерського, Леонтія й Памзи.	

Серпень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
1	Вівторок	19	При. Макріан, сестри Св. Василія Великого. Св. Романа. Блаженного Степана і Міліци Сербських. Прп. Паїсія Печерського.	
2	Середа	20	Св. Пророка Ілл. Св. Прмч. Афанасія Ігумена Берестейського (Обрітіння мощей). Прп. Авраама. Літургія: Апостола Якова зач. 57 (5, 10–20). Єв. Лк. зач. 14 (4, 22–30).	
3	Четвер	21	Св. Пророка Єзекіїля. Прп. Симеона, Іоана й Онуфрія Печерського. Мчч. Матвія, Євгенія, Феодора, Юрія.	
4	П'ятниця	22	Св. Рівноапостольної Марії Магдалини. Прп. Корнілія Переяславського. Прпмч. Маркела і Маркели. Свщмч. Фоки.	
5	Субота	23	Спомин явлення Божої Матері на горі Почаївській. Мчч. Трофима, Феофіла і з ними 13 мучеників. Прп. Анни. Свщмч. Аполінарія, єпископа Равенського.	
6	Неділя	24	НЕДІЛЯ 10-та по П'ятдесятниці. Гл. 1. Свв. Благовірних Князів і Страстотерпців Бориса (Романа) і Гліба (Давида). Прп. Полікерпа Архимандрита Печерського. Прп. Афінагора ісповідника. Мчч. Афанасія, Феофіла, Капитона. Ран. Єв. 10, Ін. зач. 66. (21, 1–14). Літ. Ап. зач. 131 (1 Крф. 4, 9–16). Єванг. Мтв. зач. 72 (17, 14–23).	
7	Понеділок	25	Успіння Праведної Анни, матери Пресвятої Богородиці. Свв. жов; Олімпіади, Євпраксії. Прп. Макарія й Христофора. Свщмч. Єрмолая. Прпмч. Параскеви. Прп. Мойсея, Чудотворця Печерського (Угриня).	
8	Вівторок	26	Св. Влкмч. Пантелеїмона. Свв. Климеата, Горазда єпископів і Ангеляра, Наума, Сави, пресвітерів Сербських. Прп. Мавуїла. Свв. Апостолів і дияконів: Прохора, Ніканора, Тимона і Пармева. Мчч. Євстафія, Юліана. Прп. Ірини.	
9	Середа	27	Свт. Константина, Патріярха Царгородського. Свт. Мчч. Калевика, Геніямина, Євстафія. Свв. Мчцц. Феодотії, Серафимії. Прп. Михаїла і Романа.	
10	Четвер	28	Свв. Апостолів з 70-ти: Сили, Силуана, Андроніка, Єпенета, Крискента. Свщмч. Валентина. Мчч. Аполонія, Прокула, Луки, Олімпія й Максима.	
11	П'ятниця	29		
12	Субота	30		
13	Неділя	31	НЕДІЛЯ 11-та по П'ятдесятниці. Гл. 2. Передпразник перенесення Чесних Древ Животворчого Хреста Господнього. Свв. Праведного Йосифа Аримафейського і Євлодима. Мчч. Уліти. Зачисти на Спасівку. Ран. Єв. 11, Ін. зач. 67 (21, 15–25). Літ. Ап. зач. 141 (1 Крф. 9, 2–12) і Рим. (14, 6–9). Єв. Мтв. зач. 77 (18, 23–35) і Мтв. (15, 32–39).	
14	Понеділок	Серп. 1	Початок Спасівки. ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ. ПЕРЕНЕСЕННЯ ЧЕСНИХ ДРЕВ ЖИВОТВОРЧОГО ХРЕСТА ГОСПОДНЬОГО. Свв. 7-ми мучеників Макавеїв: Авіма, Антоніна, Гурія, Єлеазара, Євсевона, Аліма, Маркела. матери їх Соломонії і вчителя Єлеазара. Мчч. Леонтія, Кирика, Міні, Полієвкта. Літ. Ап. 1 Корф. зач. 125 (1, 18–24) і зач. 17 (Діян. 6, 8–15; 7, 1–5, 47–60). Єв. Мтв. зач. 59 (14, 22–34) і Мтв. зач. 87 (21, 33–42). Мале освячення води. Ап. Євр. зач. 306 (2, 11–18). Єв. Ін. зач. 14 (5, 1–4).	
15	Вівторок	2	Перенесення мощей Св. Первомученика Архидиякона Степана. Свщмч. Степана, єпископа Римського, Св. Никодима, Авіва Гамаліїла. Мч. Фоки.	

Серпень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	П р а в о с л а в н і с в я т а	Примітки
16	Середа	3	Св. Саломії мироносиці. Прп. Ісака, Далмата, Фавста, Антона й Кузьми.	
17	Четвер	4	Свв. 7-ми юнаків з Єфесу: Максиміліана, Мартиніана, Іоана, Діонісія, Автона і ін. Мч. Єлеферія. Свщмч. Кузьми. Прпмч. Євдокій.	
18	П'ятниця	5	Передпразник Преображення Господнього. Свщмч. Фабія і Ануфіра, єпископів Римських. Мч. Євсигнія, Сивела. Св. Нонни.	
19	Субота	6	Преображення Господнє. Свт. Феоктиста, єпископа Чернігівського. Ран. Єв. Лк. зач. 45 (9, 28-36). Літ. Ап. зач. 65 (2 Петр. 1, 10 – 19). Єв. Мтв. зач. 70 (17, 1–9) Освячення овочів.	
20	Неділя	7	НЕДІЛЯ 12-та по П'ятдесятниці. Гл. 3, Прп. Пимена Печерського. Свт. Наркіса, єпископа Єрусалимського. Прпмч. Дометія. Прп. Феодосія, Свт. Митрофана, Воронежського. Св. Соzonта. Ран. Єв. 1 Мтв. зач. 116 (28, 16 – 20). Літ. Ап. зач. 158 (1 Крф. 15, 1 – 11). Єв. Мтв. зач. 79 (19, 16 – 26).	
21	Понеділок	8	Прп. Григорія Печерського. Свт. Мирона Чудотворця, єпископа Критського. Мч. Єльферія, Леоніда. Свт. Омеляна Ісповідника.	
22	Вівторок	9	Св. Ап. Матвія. Мчч. Антона, Юліяна, Маркіяна, Іоана, Якова, Олексія, Димитрія, Фотія, Петра, Леонтія, Фоки.	
23	Середа	10	Св. Мч. Архидиякона Лаврентія. Мчч. Сикста, єпископа Римського й диякона Агапита. Мч. Романа.	
24	Четвер	11	Свв. Прпмч. Феодора й Василія Печерських. Прп. Ніфonta. Мчч. Неофіта, Зизона, Марка, Макарія, Євлія. Прп. Феодора, Князя Острізького. Св. Мчц. Сусанни діви.	
25	П'ятниця	12	Свщмч. Олександра, єпископа Команського. Мчч. Фотія Аникити, Памфіла й Киприона.	
26	Субота	13	Оддання Преображення Господнього. Прп. Максима Ісповідника. Мчч. Іполіта, Іринея. Свв. Ірини й Євдокії.	
27	Неділя	14	НЕДІЛЯ 13 та по П'ятдесятниці. Гл. 4. Передпразник Успіння Пресв. Богородиці. Прп. Феодосія Печерського Св. Пророка Михея. Свщмч. Маркела. Кінєць Спасівки. Ран. Єв. 2, Мрк. зач. 70 (16, 1 – 8). Літ. Ап. зач. 166 (1 Крф. 16, 13-24) Єв. Мтв. зач. 87 (21, 33 – 42).	
28	Понеділок	15	Успіння Пресвятої Богородиці. Прп. Макарія Римлянина і Харитона. Ран. Єв. Лк. зач. 4 (1, 39 – 49, 56). Літ. Ап. зач. 240 (Філіпп. 2, 5 – 11). Єв. Лк. зач. 54 (10, 38 – 42; 11, 27 – 28).	
29	Вівторок	16	Перевезення Нерукотворного Образа Господа нашого Ісуса Христа з Едеси до Царгороду в 944 р. Мч. Деміда. Прп. Никодима.	
30	Середа	17	Прп. Аліпія, іконоцисця Печерського. Мчч. Мирона, Стратона, Филипа. Кипріяна, Павла, Юліяни.	
31	Четвер	18	Свтт. Іоана і Юрія, Патріярхів Царгородських. Мчч. Флора, Лавра, Льва, Єрма, Серапіона. Свщмч. Омеляна і з ним Іларіона й Діонісія.	

Вересень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
1	П'ятниця	19	Св. Мч. Андрія Стратилата й з ним 2593 мучеників. Прп. Феофана. Мчч. Тимофія, Агапія. Мчц. Фекли.	
2	Субота	20	Св. Пророка Самуїла. Св. Мчц. Фотини. Свв. Мч. Севира й Ілодора.	
3	Неділя	21	НЕДІЛЯ 14 - та по П'ятдесятниці. Гл. 5. Св. Апостола Фадея з 70 -ти. Прп. Авраама Печерського. Прпп. Корвиція, Єфрема. Мчц. Васси, Ран. Єв. З. Мрк. зач. 71 (16, 9 - 20). Літ. Ап. зач. 170 (2 Крф. 1, 21 - 2, 4). Єв. Мтв. зач. 89. (22, 1 - 14).	
4	Понеділок	22	Свв. Мчч. Агафоника, Зотика, Северіана, Іринея, Зинона, Неофіта. Мчц. Євламії діви.	
5	Вівторок	23	Оддавання успіння Пресвятої Богородиці. Св. Мч. Луппа. Прп. Євтихія і Флорентія. Свщмч. Іринея, єпископа Лівівського. Свт. Каліникія, патріарха Константинопольського.	
6	Середа	24	Свмч. Євтихія. Перенесення мощей Свт. Петра, Митрополита Київського.	
7	Четвер	25	Перенесення мощей Св. Ап. Варфоломія. Св. Ап. Тита з 70 -ти. Свтт. Міхи, Патріарха Царгородського, Іоана Кападокійського і Єпифанія Царгородського.	
8	П'ятниця	26	Свв. Мчч. Адріана і Атика. Мчцц. Наталії. Прп. Тифоя.	
9	Субота	27	Прп. Пимена Печерського і Сави. Свт. Осії ісповідника, єпискоша Кордубського. Мчц. Анфиси.	
10	Неділя	28	НЕДІЛЯ 15 - та по П'ятдесятниці. Гл. 6. Віднайдення мощей Прп. Іова, Ігумена і Чудотворця Почаївського. Св. Правовірної Агні Пророчиці. Собор Свв. угодників Печерських. Свт. Амфілохія, єпископа Володимира - Волинського. Прп. Іларіона, Митрополита Київського. Ран. Єв. 4. Лк. зач. 112 (24, 1 - 12). Літ. Ап. зач. 176 (2 Крф. 4, 6-15) і Ап. зач. 213 (Гал. 5, 22 б, 2) Єв. Мтв. зач. 92 (22, 35 - 46) і Мтв. зач. 43 (11, 27-30).	
11	Понеділок	29	ВСІЧЕННЯ ЧЕСНОЇ ГОЛОВИ СВ. ПРОРОКА ПРЕДТЕЧІ Й ХРЕСТИТЕЛЯ ГОСПОДНЬОГО ІОАНА Св. Муч. Анастасія Болгарського. П і с т. Угр. Єв. Мтв. зач. 57 (14, 1-18). Літ. Ап. зач. 33 (Діян. 13, 25-32). Єв. Мрк. зач. 24 (6, 14-30).	
12	Вівторок	30	Свв. Патріархів Царгородських: Олександра, Івана, й Павла Нового. Прпц. Христофора, Сармати. Мчч. Форгуніяна, Януарія. Свв. Сави, Євстафія, Якова, Никодима, Данила, Єфрема, Симиріона, Макарія, Гаврила, й Григорія.	
13	Середа	31	Положення Чесного Пояса Пресвятої Богородиці. Свщмч. Кипріяна, єпископа Карфагенського. Свт. Геннадія, Патріарха Царгородського.	
14	Четвер	Вер. 1	Початок перкового року. Прп. Симеона Стовпника й матері його Марфи. Свв. 40 мучениць і вчителя іх Амуна. Літ. Ап. зач. 282 (1 Тим. 2, 1-7) і зач. 258 (1 Колос. 3 12-16) Єв. Лк. зач. 13 (4, 16-22) і Мтв. зач. 43 (11, 27-30).	
15	П'ятниця	2	Свт. Іоана, Патріарха Царгородського. Праведного Єлеазара. Мчч. Деміда, Юліяна, Филиса, Євтихія, Філадельфа, Леоніда.	
16	Субота	3	Свщмч. Анфіма, єпископа Нікомидійського. Прп. Феоктиста. Мчцц. Василіса, Домні. Мчч. Зинона й Харитона.	

Вересень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
17	Неділя	4	НЕДІЛЯ 16-та по П'ятдесятниці. Гл. 7 Св. Пророка Мойсея Боговилля. Віднайдення мошій Свт. Іоасафа, єпископа Білгородського. Свящн. Вавили, єпископа Антіохійського і з ним 84 дітей: Феодора, Міяна, Юліява, Кіона. Ран. Єв. 5. Лк. зач. 113 (24, 12-35). Літ. Ап. зач. 181 (2 Крф. 6, 1-10). Єв. Мтв. зач. 105 (25, 14-30).	
18	Понеділок	5	Свв. Праведних Захарія й Єлизавети. Св. Мчч. Раїси. Св. Примч. Афанасія, Ігумена Берестейського. Св. Благовірного Князя Гліба (Давида). Свв. Мчч. Феодора, Авдія й Максима. Спомин Чуда Св. Архистратига Михаїла в Хонах. Прпп. Архіпа й Давида. Свящнч. Кирила. Мчч. Роміла, Євдоксія й Зинона.	
19	Вівторок	6	Передпразник Різдва Божої Матері. Прп. Макарія Канівського. Свв. Апп. з 70 ти Євода і Онисифора. Прп. Луки Мч. Созонта.	
20	Середа	7	Різдво Пресвятої Богородиці. Славлення образів Божої Матері Почаївського, Холмського, Коленського і Білівського (Волинь). Ран. Єв. Лк. зач. 4 (1,39—49,57) Літ. Ап. зач. 240 (Філ. 2, 5-11) Єв. Лк. зач. 54 (10, 38-42 і 11, 27-28).	
21	Четвер	8	Свв. Праведних Богоотців Якима й Ани. Віднайдення й перевезення мошій Свт. Феодосія, Архієпископа Чернігівського. Мчч. Северіана, Харитона. Прпп. Феофана і Йосифа.	
22	П'ятниця	9	Субота перед Воззівженням. Мчц. Мінодори, Мітродори й Німфорі. Свв. Пульхерії. Свв. Апп. з 70-ти Апелія, Лукія й Климента. Свт. Петра й Павла, єпископів Нікейських. Літ. Ап. зач. 126 (1 Крф. 2, 6-9). Єв. Мтв. зач. 39 (10, 37-11,1).	
23	Субота	10		
24	Неділя	11	НЕДІЛЯ 17-та по П'ятдесятниці, вона ж і перед Воззівженням. Гл. 8. Прп. Феодори Олександрійської. Прпп. Єфросинія, Сергія, Германа, Феодора. Свв. Мчч. Діодора Діловма. Димитрія, Серапіона, Корніда, Леонтія й Демида, Ран. Єв. 6., Лк. зач. 114. (24, 36-53) Літ. Ап. зач. 182 (2 Крф. 6, 16-7,1) і зач. 215 (Гал. 6, 11-18) Єв. Мтв. зач. 62 (15, 21-18) і Ін. 9 (3, 13-17). Оддання Різдва Пресвятої Богородиці. Свящнч. Автонома. Мчч. Юліява, Феодора. Македонія. Прпп. Афанасія, Даніїла.	
25	Понеділок	12	Передпразник Воззівження Чесного Хреста. Свящнч. Корнілія сотника. Мчч. Іллі, Зотика, Лукіяна, Валеріяна, Леонтія, Серапіона, Стратоніка, Гордіяна, Селевка.	
26	Вівторок	13		
27	Середа	14	Воззівження Чесного і Животворчого Христа Господнього. Успіння Св. Іоана Золотоустого. Мч. Папія. Славлення Ліснянського Образа Божої Матері на Підлящші. День пісній. Ран. Єв. Ін. зач. 42 (12, 28-36). Літ. Ап. зач. 125 (1 Крф. 1, 18-24) Єв. Ін. зач. 60 (19, 6-11; 13 20; 25-35) На Всевінній після Великого Славословія виносяться на середину перкви й воззівгається Чесний Хрест. На Літургії замість „Святий, Боже“ — „Хресту Твоюому..“	
28	Четвер	15	Віднайдення мошій Св. Первомученика Архидиякона Степана. Мчч. Никити, Порфирія, Феодота, Максима. Прп. Филофея й Герасима.	
29	П'ятниця	16	Свт. Кипріяна, Митрополита Київського. Св. Вікмч. Євфимії Всехвальної. Мчц. Севастіяни, Мелітіни, Людмили. Прпп. Дорофея, Прокопа Мчч. Ісака, Йосифа, Віктора.	
30	Субота	17	Свв. Мчц. Віри, Надії, Любові й матері їх Софії. Свящнч. Іраклія і Мирона, єпископів Кипрських.	

Жовтень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
1	Неділя	18	НЕДІЛЯ 18 та по П'ятдесятниці, вона ж і по Воздвиженні. Гл. 1. Прп. Євмевія, Мчцц. Ариадна, Ірени, Софій. Ран. Єв. 7. Ін. зач. 63 (20, 1-10). Літ. Ап. зач. 188 (2 Крф. 9, 6-11) і зач. 203 (Гал. 2, 16-20). Єв. Лк. зач. 17. (5, 1-11) і Мрк. зач. 37 (8, 34-9,1)	
2	Понеділок	19	Свв. Мчч. Трофима, Саватія, Доримедонта й Зосими. Свщмч. Янукарія, Прокла й Євтихія.	
3	Вівторок	20	Свв. Мчч. Михаїла й Феодора, Чудотворців Чернігівських. Влкмч. Євстафія. Мчч. Артемідора, Іоана. Прпш. Феодора, Анастасії. Прпмч. Іларіона.	
4	Середа	21	Оддання Воздвиження Хреста Господнього. Свт. Димитрія, Митрополита Ростовського. Св. Апостола Кондрата з 70-ти. Свщмч. Іпатія і Андрія. Мч. Євсевія.	
5	Четвер	22	Прпш. Отпів, що спочивають в Києві в ближчих Антонієвих печерах. Свщмч. Фоки, Єп. Синопського. Пророка Йоана. Свв. Петра й Фоми.	
6	П'ятниця	23	Зачатія Св. Пророка Іоана Предтечі. Св. Мчч. Андрія, Петра, Миколая, Антонія. Св. Мчц. Іраїда. Прп. Поліксеній. Літ. Ап. Гал. 4, 22-31. Єв. Лк. зач. 2 (1, 5-25).	
7	Субота	24	Св. Первомучениці Рівноапостольної Фекли. Прпш. Нікандра, Авраама, Галактіона.	
8	Неділя	25	НЕДІЛЯ 19-та по П'ятдесятниці. гл. 2. Прп. Євфросиній Олександрійської. Прпмч. Павлутия. Прпш. Павла, Максима, Руфа і Евгенія. Ран. Єв. 8. Ін. зач. 64 (20, 11-18). Літ. Ап. зач. 194 (11, 31-12,9). Єв. Лк. зач. 26 (6, 31-36)	
9	Понеділок	26	УПОКОЄННЯ СВ. АПОСТ. ЄВ. ІОАНА БОГОСЛОВА. Св. Праведного Гедеона. Утр. Єв. Ів. зач. 67 (21, 15-25). Літ. Ап. зач. 63 (1 Ів. 4, 12-19).	
10	Вівторок	27	Свв. Апп. з 70-ти: Марка, Аристарха й Зіана. Св. Мч. Калістрата й з ним 49-ти мучеників. Свщмч. Філімона.	
11	Середа	28	Прп. Харитона Існовідника. Св. Мч. Вячеслава, Князя Чеського. Мчч. Олександра, Алфея, Зосими, Марка, Никона, Ілодора, Калівника. Прп. Іродіона.	
12	Четвер	29	Прпш. Киріака, Феофана. Мчцц. Каздої, Гуделії, Петронії.	
13	П'ятниця	30	Свт. Михаїла, Митрополита Київського. Свщмч. Григорія. Мчч. Стратоніка, Мардонія. Мчцц. Маріямни, Манії й Марії.	
14	Субота	Жовт 1	Покрова Пресвятої Богородиці. Св. Ап. Аванії з 70-ти. Прп. Романа Солодкопівця. Прпмч. Михаїла. Прпш. Сави, Іоана, Григорія. Ран. Єв. Лк. зач. 4 (1, 39-49, 56). Літ. Ап. зач. 320 (Євр. 9, 1 - 7). Єв. Лк. зач. 54. (10, 38-42; 11, 27-28).	
15	Неділя	2	НЕДІЛЯ 20-та по П'ятдесятниці. Гл. 3. Свщмч. Кипріяна. Свмч. Юстини діви. Блаженного Андрія. Мчч. Феоктиста, Давида, Константина. Прп. Касіяна. Ран. Єв. 9. -та. Ін. 65. (20, 19-31). Літ. Ап. зач. 200 (Гал. 1, 11-19). Єв. Лк. зач. 30 (7, 11-16).	

Жовтень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
16	Понеділок	3	Свящч. Діонісія Ареопагита. Свт. Іоава, єпископа Кесарійського. Мчч. Петра й Павла. Прп. Діонісія, самотника Печерського.	
17	Вівторок	4	Свящч. Єрофея, єпископа Афінського. Мчц. Домініки, Вероніки. Прп. Амона й Павла, Свт. Степана Сербського. Прп. Еладія й Оникія затворників Печерських.	
18	Середа	5	Свт. Петра й Олексія, Митрополитів Київських. Свящч. Діонісія, єпископа Олександрійського. Прп. Дем'яна, Єремії, Матвія й Григорія Печерських.	
19	Четвер	6	Св. Ап. Фоми. Мч. Макарія. Мчц. Єротиди.	
20	П'ятниця	7	Прп. Сергія Печерського. Мч. Юліана, Кесарія. Прп. Мартиніяни. Мчц. Пелагії. Свщч. Євсевія.	
21	Субота	8	Прп. Пелагії й Таїсії, Трифона й Досифея.	
22	Неділя	9	НЕДІЛЯ 21-ша по П'ятдесятниці. Гл. 4. Свв. Праведного Праотця Авраама й Лота. Св. Ап. Якова Алфесьєва. Прп. Андроніка і Афанасії. Св. Степана Нового Ран. Єв. 10. Ів. зач. 66. (22, 1-14) Літ. Ап. зач. 203 (Гал. 2. 16-20). Єв. Лк. зач. 35 (8, 5-15).	
23	Понеділок	10	Свв. Мчч. Євлампія й Євлампії, сестри його. Свт. Амфілохія, єпископа Володимира-Волинського. Прп. Феофіала й Василія.	
24	Вівторок	11	Св. Ап. Павла. Прп. Феофана Печерського. Мчц. Зінаїди й Філоніли. Свтг. Нектарія й Арсенія.	
25	Середа	12	Свв. Мчч. Андроніка, Тараха й Прова. Прп. Кузьми, єпископа Маюмського. Свт. Мартина ісповідника. Прп. Амфілохія, Макарія, Тараса, Феодосія. Мчц. Домніки, Малфефи й Апфії.	
26	Четвер	13	Свв. Мчч. Карпа, Папіля, Агафодора, Флорентія, Веніаміна, Хріса, Діоскора, Агафонії. Прп. Микити. Св. Никифора.	
27	П'ятниця	14	Прп. Миколи Святоші, Князя Чернігівського Чудотворця Печерського. Св. Мчч. Назара, Гервасія, Протасія, Кельсія. Прп. Параскеви.	
28	Субота	15	Свт. Савина, єпископа Катанського. Прмч. Лукіяна. Мч. Сарвіла. Прп. Євфимія Нового.	
29	Неділя	16	НЕДІЛЯ 22-га по П'ятдесятниці. Гл. 5, Пам'ять Св. Оулів 7-го Вселенського Собору. Мч. Лонгинна сотника. Св. Лонгина Печерського. Ран. Єв. 11. Ів. зач. 67. (21, 15-25). Літ. Ап. зач. 215 (Гал. 6, 11-18) і зач. 334 (Євр. 13, 7-16). Єв. Лк. зач. 83 (16, 19-31) і Ів. зач. 56 (17, 1-13).	
30	Понеділок	17	Прпмч. Андрія Критського. Пророка Осії. Св. Праведного Лазаря Чотирьохденного.	
31	Вівторок	18	Св. Апостола і Євангeliста Луки. Прп. Юліана, Йосифа, Давида, Мчч. Гавриїла й Маріна. Літ. Ап. зач. 260. (Колос. 4, 2-9; 14, 18.). Єв. Лук. зач. 51 (10. 16-21).	

Листопад 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
1	Середа	19	Св. Пророка Йоіля. Св. Пилипа, Леонтія Філософа. Блажен- вої Клеопатри й сина її Івана. Свящич Садока, єпископа Пер- ського і з них 128 мучеників.	
2	Четвер	20	Св. Влкмч. Артема, Прп. Матрони. Св. Герасима Нового.	
3	П'ятниця	21	Прп. Іларіона Великого. Прп. Філофея, Феофила, Якова. Прп. Іларіона схимника Печерського.	
4	Субота	22	Димитрівська помінальна субота. Св. Рівноапостольного Авер- кія. Св. Мчч. Олександра єпископа, Іраклія воїна і 4-х жін: Анни, Єлісавети, Феодотія, Глікерії. Прпп. Лота, Феодора й Павла.	
5	Неділя	23	НЕДІЛЯ 23 тя по П'ятдесятниці. Гл. 6. Св. Апостола Якова, брата Господнього по плоті. Свт. Ігнатія, Патріярха Царгород- ського. Прпп. Никифора й Петронія. Ран. Єв. 1. Мтв. зач. 116 (28, 16-20). Літ. Ап. зач 220 (Єфес. 2, 4-10) і Ап. зач. 200 (Гал. 1, 11-19). Єв. Лк. зач. 38 (8, 26-39) і Мтв. зач. 56 (13, 54-58).	
6	Понеділок	24	Свт. Афанасія, Патріярха Царгородського. Прп. Арефи Печер- ської. Мчц. Синклітії.	
7	Вівторок	25	Мчч. Маркіана, Мартирія, Анастасія, Валеріана, Савина, Вале- рія, Хрисанфа. Св. Тавфії.	
8	Середа	26	Св. Влкмч. Димитрія, Солунського Мироточця. Прп. Афанасія Майданського. Прп. Афанасія, Йоасафа, Димитрія. Мчч. Арти- мідора, Глікона. Спомин страшного землетрусу. Ран. Єв. Мтв. зач. 36 (10, 16-22). Літ. Ап. зач. 331 (Євр. 12, 6-13, 25-27) і Тимф. зач. 292 (2, 1-10). Єв. Мтв. зач. 27 (8, 20-27) і Ін. зач. 52. (15, 17-16,2).	
9	Четвер	27	Св. Мч. Нестора. Прп. Нестора літописця Печерського і Нес- тора некніжного. Свв. Мчц. Капітоліни й Еротиди. Мч. Мар- ка. Св. Кириака.	
10	П'ятниця	28	Упокоєння Прп. Іова. Ігумена і Чудотворця Почаївського. Мчч. Терентія, Африкані, Максима, Зинона, Олександра, Федора, Макарія. Свт. Димитрія Митрополита Ростовського. Свщмч. Кириака, Неофіта. Влкмч. Параскеви (П'ятниці). Мчц. Неоні- ли, Анни. Св. Февронії.	
11	Субота	29	Мчч. Кирила, Мивея, Клавдія, Неона. Прпмч. Анастасій Рим- лянки. Прпп. Марії, Анни, Феонали. Мчц. Мелитини.	
12	Неділя	30	НЕДІЛЯ 24-та по П'ятдесятниці. Гл. 7. Свв. Мчч. Зиновія й сестри його Зиновії. Св. Мчц. Анастасії. Св. Йосифа Патріяр- ха Царгородського. Ран. Єв. 2. Мрк. зач. 70 (16, 1-8). Літ. Ап. зач. 221 (Єфес. 2, 14-22). Єв. Лк. зач. 39 (8, 41-56).	
13	Понеділок	31	Свв. Апн. Стакія, Ампілія, Наркиса, Апелія з 70-ти та інш. Прп. Спиридона й Никодима проскураніків Печерських. Прп. Антонія і Анатолія, самогніків Печерських.	
14	Вівторок	Ліст. 1	Свв. Чудот. Безсрібників Кузьми й Дем'яна. Прп. Феодотій. Свщмч. Іоана єпископа і Якова пресвітера. Свв. Мчц. Уляни й Кирилені.	

Листопад 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
15	Середа	2	Прп. Маркіана Києрського. Мчц. Кириакій, Домники й Домні.	
16	Четвер	3	Св. Мчч. Йосифа, Атіка, Агапія, Євдоксія, Севира, Андрона, Феодота. Прп. кн. Анни.	
17	П'ятниця	4	Прп. Іоанікія Великого. Прп. Ахілий Меркурія Печерських. Св. Мч. Нікандра.	
18	Субота	5	Свв. Апи. з 70-ти: Патрова, Єрма, Ліна, Гая, Філолога. Свт. Григорія, Архиєпископа Олександрійського. Свв. Мчч. Галактіона, Тимофія, Феофіла, Дорофея. Мчц. Єпистимії.	
19	Неділя	6	НЕДІЛЯ 25 та по П'ятдесятниці. Гл. 8. Свт. Павла ісповідника, Патріярха Царгородського. Прп. Луки Печерського. Свр. Мчц. Дів: Текуси, Олександри, Клавдії, Матрони, Єфросинії. Ран. Єв. З., Мрк. зач. 71 (16, 9-20) Літ. Ап. зач. 224 (Єфес. 4, 1-6) Єв. Лк. зач. 53 (10, 25-37).	
20	Понеділок	7	Свв. 33-ох Мучеників у Мелітині: Афанасія, Валерія, Євгена, Логгіна, Нікандра, Каленика, Феодота та інш. Прп. Лазаря й Зосими.	
21	Вівторок	8	Собор Св. Архиєпископа Михаїла і всіх безлісних сил небесних: Гавриїла, Рафаїла, Урїла Салафіїла, Єгудіїла й Варахіїла. Прп. Марфи, княжни Псковської. Ран. Єв. Мтв. зач. 52 (13, 24-30; 36-43) Літ. Ап. зач. 305 (Євр. 2, 2-10). Єв. Лк. зач. 51 (10, 16-21)	
22	Середа	9	Свв. Мчч. Овсисфора й Порфира. Прп. Симеона, Євфима, Неофіта, Еладія. Прп. Матрони, Феоктисти. Сосипатра. Мчч. Олександра, Порфирія, Антона, Христофора, Артемона.	
23	Четвер	10	Свв. Апп. з 70-ти: Ерасті, Олімпа, Родіона, Сосипатра, Терентія.	
24	П'ятниця	11	Влкмч. Манія, Віктора й Вікентія. Мчч. Степанида. Прп. Феодора, Студита, Максима, Мартирия.	
25	Субота	12	Свт. Іоана Милостивого, Патріярха Олександрійського. Свт. Льва, єпископа Царгородського. Пророка Ахії. Мчч. Сави, Миколая. Прп. Нила Посника.	
26	Неділя	13	НЕДІЛЯ 26 та по П'ятдесятниці. Гл. 1. Свт. Іоана Золотоустого, Архиєпископа Царгородського. Прпмч. Дамаскина, Мчч. Антонія, Никифора, Германа Мчц. Манефі. Ран. Єв. 4. Лк. зач. 112 (24, 1-12). Літ. Ап. зач. 229 (Єф. 5, 9-19) і Ап. зач. 318 (Євр. 7, 26-8,2), Єв. Лк. 66 (12, 16-21) і Ін. зач. 36 (10, 9-16)	
27	Понеділок	14	Св. Ап. Павла з 12-ти. Свт. Григорія Палами. Мч. Константина. Запусти на Різдвяний піст. Ран. Єв. Ін. зач. 67 (21, 15-25). Літ. Ап. зач. 131 (1 Кор. 4, 9-16) Єв. Ін. зач. 5. (1, 43-51).	
28	Вівторок	15	Свв. Мчч. Гурія, Самона й Абива, Елпідія, Маркела, Димитрія. Початок Пилипівки.	
29	Середа	16	Св. Апостола і Євангеліста Матвія. Прп. Сергія скімника. Служба апостольська.	
30	Четвер	17	Свт. Григорія, єпископа Неокесарійського. Прп. Лазаря.	

Грудень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
1	П'ятниця	18	Свв. Мчч. Платона, Романа, Закхея, і Алфея.	
2	Субота	19	Св. Пророка Авдія. Прп. Варлама Печерського. Свв. Мч. Христофора й Мчц. Євфимії.	
3	Неділя	20	НЕДІЛЯ 27-ма по П'ятдесятниці. Гл. 2. Передпраздник Введення. Прп. Григорія Декаполіта. Свт. Прокла, Архиєпископа Царгородського. Свв. Мчцц. Анни й Фекла. Ран. Єв. 5. Лк. зач. 113 (24, 12-35) Літ. Ап. зач. 233 (Єфес. 6, 10-17). Єв. Лк. зач. 71 (13, 10-17).	
4	Понеділок	21	Введення в Храм Пресвятої Богородиці. Св. Благовірного Князя Ярослава (Петра) Володимира-Волинського. Ран. Єв. Лк. зач. 4 (1, 39-49, 56). Літ. Ап. зач. 320. (Євр. 9, 17). Єв. Лк. зач. 54 (10, 39-42 і 11, 27-28).	
5	Вівторок	22	Свв. Апп. з 70-ти: Філімона й Архипа. Св. Мчц. Цицилії (Кирилії). Мчч. Максима, Прокопа, Степана, Марка, Фадея.	
6	Середа	23	Свтт. Амфілохія, єпископа Іконійського й Григорія, єпископа Акрагантійського. Свг. Амфілохія, єпископа Володимира-Волинського.	
7	Четвер	24	Св. Влкмчп. Катерини й Влкмч. Мекурія. Мчч. Порфирия, Христофора, Прокопа, Євгена. Прпп. Симона, Марка, Григорія.	
8	П'ятниця	25	Оддання Введення в храм Пресвятої Богородиці. Свщмчч. Климента, єпископа Римського й Петра, Архиєпископа Олександрийського. Прп. Мартирія Печерського.	
9	Субота	26	Упокоєння Свт. Іоакевтія Іркутського, Прп. Аліїї Стовпниці. Прп. Якова пустинника.	
10	Неділя	27	НЕДІЛЯ 28-ма по П'ятдесятниці. Гл. 3. Св. Якова Персіяніна. Прп. Палладія Солунського, Романа Чудотворця, Пафнутія, Нафаніїла. Ран. Єв. Лк. зач. 114 (24, 36-53) Літ. Ап. зач. 157 (Колос. 1, 12-18) Єв. Лк. зач. 76 (14, 16-24).	
11	Понеділок	28	Св. Прмч. Степана Нового. Мчч. Василія, Григорія, Іринарха, Івана, Андрія, Петра, Тимофія, Феодора, Сергія, Накіфора, Фоми, Єрофея, Харитона.	
12	Вівторок	29	Свв Мчч. Парамона, Філулина, Валеріана. Прп. Нектарія Печерського. Акакія Сінайського. Свт. Діонісія Коринфського й Микола Солунського.	
13	Середа	30	Св. Славного й Всехвального Апостола АНДРІЯ ПЕРВОЗВАННОГО. Свт. Фрументія, Архиєпископа Ефіопського. Ран. Єв. Мтф. зач. 9. (4, 18-23). Літ. Ап. зач. 131 (1 Крф. 4, 9-16). Єв. Ін. зач. 4, (1, 35-51).	
14	Четвер	Груд. 1	Св. Пророка Наума. Св. Філарета Милостивого. Св. Онисима, єпископа Єфеського. Мч. Ананії Персіяніна. Св. Антонія Нового.	
15	П'ятниця	2	Св. Пророка Авакума. Прп. Афанасія самотника печерського. Прп. Іоана, Андрія, Феофіла, Кирила. Свт. Степана.	
16	Субота	3	Св. Пророка Софонії. Свщмч. Феодора, Архиєпископа Олександрийського. Свщмч. Гавриїла, єпископа Ганського.	

Грудень 1950 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	Православні свята	Примітки
17	Неділя	4	НЕДІЛЯ 29-та по П'ятдесятниці. Гл. 4. Св. Влкмчп. Варвари. Прп. Іоана Дамаскина. Свв. Мчцп. Юліяїй й Христодула. Свщмч. Серафима. Св. Геннадія. Ран. Єв. 7. Ін. зач. 63. (20, 1-10). Літ. Ап. зач. 257 (Кол. 3, 4-11) і зач. 208 (Гал. 4, 23-29). Єв. Лк. зач. 85 (17, 12-19) і Мтв. зач. 43 (11, 27-30).	
18	Понеділок	5	Прп. Сави Освященого. Свв. Мчч. Анастасія, Аверкія. Прпп. Нектарія й Филофея.	
19	Вівторок	6	Свт. Миколая, Архієпископа й Чудотворця Мирлікійського. Блаженного Максима, Митрополита Київського. Ран. Єв. Ін. зач. 36. (10, 9-16). Літ. Ап. зач. 335 (Євр. 13, 17-21). Єв. Лк. зач. 24 (6, 17-23).	
20	Середа	7	Свт. Амвросія, єпископа Медіолянського. Прп. Івана, посвіка пічерського. Св. Дометія. Прп. Павла, Антона, Іоана, Нила.	
21	Четвер	8	Свв. Апостолів з 70 ти: Аполоса, Кифи, Кесарія, Озисифора й Тихика. Прпп. Іотапа й Кирила. Св. Мчц. Аѳфіси.	
22	П'ятниця	9	Зачаття Св. Аниною Пресвятої Богородиці. Св. Пророції Ани, матери пророка Самуїла. Прп. Степана. Свт. Софонія, Архієпископа. Мчч. Сосифей, Ісака. Мчц. Нарси.	
23	Субота	10	Упокоєння Свт. Іоасафа, єпископа Білгородського. Свв. Мчч. Гермогена, Євграфа, Мики, Маріяна, Євгена. Прп. Фоми.	
24	Неділя	11	НЕДІЛЯ 30-та по П'ятдесятниці. Свв. Праотців. Гл. 5. Прп. Данила Стовпника й Луки. Прп. Никона Печерського. Свв. Мчч. Варсави, Терентія, Вікентія. Мчц. Вевеї. Ран. Єв. 8. Ін. зач. 64 (20, 11-18). Літ. Ап. зач. 157 (Кол. 3, 4-11). Єв. Лк. зач. 76 (14, 16-24).	
25	Понеділок	12	Свт. Спиридона, єпископа Трімифунтського. Свщмч. Олександра, єпископа Єрусалимського. Св' Мч. Разумника. Прп. Ферапонта.	
26	Вівторок	13	Свв. Мчч. Євстратія, Оксентія, Євгена, Мардарія, Ореста. Прп. Макарія, самотника Пічерського. Прпп. Арсенія, Аркадія, Ариса, Свщмч. Гавріїла. Мчч. Лукії.	
27	Середа	14	Свв. Мчч. Фірса, Левкія, Фили蒙а, Аполона, Аріана й Каленика.	
28	Четвер	15	Свщмч. Єлевферія. Прпп. Павла, Трифона.	
29	П'ятниця	16	Св. Пророка Агея. Свв. Мчч. Прома, Іларія. Прп. Софії. Мч. Марине. Блаженної цариці Феофавії.	
30	Субота	17	Св. Пророка Даниїла й трьох юнаків: Анастії, Азарії й Мисайлі. Свт. Діонисія, Архієпископа Єгипського. Прп. Даниїла ісповідника.	
31	Неділя	17	НЕДІЛЯ 31-ша по П'ятдесятниці, вона ж перед Різдвом Христовим. Свв. Огців. Гл. 6. Св. Мч. Севастіана й воїнів його. Свт. Модеста, Архієпископа Єрусалимського. Свт. Флора Амійського. Прп. Михайла Сингела. Ран. Єв. 9. Ін. зач. 65 (20, 19-31). Літ. Ап. зач. 328 (Євр. 11, 9-10; 17-23; 32-40). Єв. Мтв. зач. 1. (1, 1-25).	

Січень 1951 року

Нов. стиль	Дні	Ст. стиль	П р а в о с л а в н і с в я т а	Примітки
1	Понеділок	19	ГОРОЖАНСЬКИЙ НОВИЙ РІК. Св. Мч. Воніфатія. Прп. Іллі Печерського. Свв. Іллі, Прова й Ариста.	
2	Вівторок	20	Передпразник Різдва Христового. Свящн. Ігнатія Богомоця. Свтт. Філогонія, єпископа Антіохійського і Даниїла, Архієпископа Сербського. Прп. Ігнатія, Архимандрита Печерського. Літ. Ап. зач. 311 (Євр. 4, 14-16; 5, 1-10) Єв. Мрк. зач. 41 (9, 33-41).	
3	Середа	21	Св. Мчп. Юліянії діви. Упокоення Св. Петра, Митрополита Київського. Ран. Єв. Ін. зач. 35 (10, 1-9). Літ. Ап. зач. 318 (Євр. 7, 26-8, 2). Єв. Лк. зач. 24 (6, 17-23).	
4	Четвер	22	Св. Власичц. Анастасії. Св. Мчп. Феодотії. Свв. Мчч. Зоїла, Євтихіяна.	
5	П'ятниця	23	Свв. 10-ти Мчч.. що в Криті: Василица, Феодула, Зотика, Помпія й ін. Прп. Павла Неокесарійського. Свт. Нифона Константійського. Царські Години. Літургії не буває.	
6	Субота	24	Н а в е ч і р ' я Р і з д в а Х р и с т о в о г о . С в я т В е ч і р ' . Св. Прпмчц. Євгеній діві й матері її. Мчп. Клавдій Прп. Миколая, Антіоха. Свв. Пилипа, Протаса й Василісі діві. Літургія Св. Іоана Золотоустого в свій час. Ап. зач. 209 (Гал. 4, 4-7) Єв. Мтв. зач. 3, (2, 1-12). В годині 1-й по полудні Велика Вечірня. Ап зач. 207 (Гал. 3, 15 22). Єв. Мтв. зач. 53 (13, 31-36).	
7	Неділя	25	НЕДІЛЯ 32 га по П'ятдесятниці. Різдво Христове. Вел. Повечір'я. Ран. Єв. Мтв. зач. 2, (1, 17-25) Літургія Василія Великого. Замість Трісвятого: „Усі ті, що в Христа хрестилися...“. Ап. зач 209 (Гал. 4, 4-7). Єв. Мтв. зач. 3 (2, 1-12). Воскресна служба Божа опускається. Від Різдва до. Богокіллення поклонів і посту не буває.	
8	Понеділок	26	Собор Пресвятої Богородиці Свв. Праведного Йосифа Обручника, царя Давида й Якова, брата Господнього по плоті. Свящн. Євфамія, єпископа Сардійського. Літ. Ап. зач. 306 (Євр. 2, 1-18) і зач. 200 (Гал. 1, 1-19). Єв. Мтв. зач. 4 (2, 13-23).	
9	Вівторок	27	Св. Первомученика й Архидиякона Степана. Свт. Феодора, Архієпископа Царгородського. Прп. Луки. Літ. Ап. зач. 17 (Діян. 6, 8-15; 7, 1-5; 47-60). Єв. Мрк. зач. 87 (21, 33-42).	
10	Середа	28	Свв. 20 000 Мучеників у Никодимії спалених. Св. Ап Нікандра з 70 ти. Свв. Мчч. Петра, Зинона, Дорофея. Феофіла, Євфамія, Свв. Мчпц. Домни, Агафії, Феофіли.	
11	Четвер	29	Свв. 14.000 літей по наказу Ірода за Христа вбитих. Прп. Марка, Феофіла, Іоана Печерських.	
12	П'ятниця	30	Св. Мчп. Анісії діви. Св. Ап. Тимона з 70-ти. Прп. Зотика сиротокормателя.	
13	Субота	31	Оддання свята Різдва Христового. Прп. Меланії Римлянки. Прп. Геласія Палестинського. Свв. Мчп. Олімпіодори й Немі. Літ. Ап. зач. 288 (1 Тим. 6, 12 16) і зач. 234 (1 Тим. 3, 14-16; 4, 1-5). Єв. Мтв. зач. 46 (12, 15-21) і Мтв. зач. 5 (3, 1-11).	

Уставова частина.

1. Порядок відправи недільної всенічної.

(Вказівки для священика й диякона)

По вході в вівтар ієрей і диякон, коли він є, одягаються: ієрей в єпитрахиль і фелонь, а диякон у стихар з орапром. Відкриваються завіса й райські двері. Ієрей бере приготовлене кадило й вкладає в нього ладан з молитвою: „Кадило Тобі приносимо...“, а диякон запалену свічку, й обидва кадять св. престол хрестообразно з 4-ох сторін його й увесь вівтар.

По кадінні вівтаря диякон виходить перед райські двері й виголошує, стоячи лицем до народу: „Встаньте!“ і, повернувшись до вівтаря, виголошує: „Господи, благослові!“ I після того переходить на горне місце й стає лицем на захід, а священик, стоячи перед святим престолом і кадячі, виголошує: „Слава Святій, Одноістотній...“ Хор: Амінь. Ієрей з дияконом співають стихи: „Прийдіте, поклонімось... З-чі, в останній же 4-й раз співають: „Прийдіте, поклонімось і припадім до Нього“. Хор співає: Благослови, душа моя, Господа... вибрані стихи перед початкового псалма, а ієрей з дияконом кадять іконостас і ввесь храм, клір і нарід. По закінченні кадіння й співу стихів псалма зачиняються райські двері й диякон виголошує велику ектенію на амвоні. Коли ж ієрей сам один, то й він цю ектенію виголошує перед райськими дверима. Далі стихословиться перша кафизма: „Щасливий чоловік...“ Після стихословія 1-ої кафізми — мала ектенія й співається на глас стихир „Господи, взиваю до Тебе...“ I чигаються псальми 140 й 141 до стиха — „Виведи з в'язниці душу мою...“ Стихири на 10 по уставу. Підчас співу догматика відбувається вхід з кадилом по такому чину: диякон у кінці стихир на „Слава...“ відкриває райські двері, приймає кадило від паламаря в ліву руку, стає перед престолом справа від священи-

ка. Священик читає молитву входу. Обидва творять два поясних поклони, цілують престіл, творять третій поклон і поклонившись один одному, відбувають вхід, обходячи престол справа і виходячи північними дверима. Попереду йде свічконосець і стає перед амвоном проти райських дверей; за ним іде диякон з кадилом і священик, тримаючи руки на грудях. Перед райськими дверима творять поклонін, вклоняються один, одному, диякон стає вправо від священика, бере благословення на кадило й кадить райські двері, образи намісні: Спасителя й Божої Матері, образ храму й предстоятеля. Потім, взявши кадило в ліву руку, а в праву орап, говорить тихо: „Благослови, владико, святий вхід“. Ієрей благословляє вхід, промовляючи тихо: „Благословен вхід святих Твоїх, Господи, завжди, нині й повсякчас і на віки вічні“. Диякон тихо: „Амінь“. I знову кадить ієрея і кліроси і, повернувшись до образу Божої Матері, чекає кінця догматика, а по закінченні його стає в середині райських дверей і виголошує: „Премудрість! Станьмо просто!“. I творить хрест кадилом. Хор співає: „Світло тише...“ Диякон увійшовши в вівтар, кадить престол і горне місце. Ієрей цілує на райських дверях, образ Спасителя, благословляє людей, цілує образ Богородиці і входить у вівтар, цілує претсол, іде на горне місце. В той час диякон, закінчивши кадіння престола й, поцілувавши престол, стає рядом зі священиком, кадить горне місце, і, віддавши кадило, вклоняється зі священиком горньому місцю. Потім обидва кланяються один одному, повергаючись лицем на захід, і диякон виголошує: „Будьмо уважні!“ — Священик: „Мир усім“. Диякон: „Премудрість!. Будьмо уважні!“ і черговий прокимен.

По закінченні прокимену диякон, поклонившись з ієресом горньому місцю

й один одному, зачиняє райські двери, виходить північними дверима на амвон і виголошує сугубу єктенію: „Промовмо всі..“. Після єктенії читець: „Сподоби Господи...“ Диякон: „Доповідімо вечірню молитву ...“

ЛІТІЯ. Вихід ієрея з дияконом у притвор на літію робиться північними дверима, а не райськими дверима, з ідучими попереду двома свічконосцями з запаленими свічками. Прийшовши на місце літії, диякон чи ієрей, де нема диякона, кадить у притворі, місні образи й співців. Де нема притвору, літія відправляється в самій західній частині храму, а кадяться намісні образи в іконостасі, образи храму, предстоятель, хор і народ з амвону. Віддавши кадило, диякон або ієрей читає молитву літії: „Спаси, Боже людей Твоих...“ Після 1-го прохання — Господи, помилуй, 40 разів, після 2-го прохання — 30 разів, а після 3-го 50 разів. Останню молитву „Владико Многомилостивий...“ читає ієрей, а всі стоять з нахиленими головами.

Після молитви ієрей і диякон переходят у храм до стола приготовленого серед храму проти райських дверей, покритого скатертиною, на якому приготовлені в відповідній посудині 5 хлібів, пшениця, вино й єлей; хор же на кліросі співає стихири на стиховні воскресні зі стихами воскресними: „Господь оцарився,... Слава: Святому; і нині: Богородичний воскресний. Нині відпускаєш. Після Трісвятого — Богородице Діво... (тричі), або тропарі по уставу. Під час співу цих тропарів кадіння тричі довкола стола по чотирьох боках його. Кадить диякон або ієрей, коли нема диякона, стосуючись до співу тропаря; по трохразовому кадінні стола диякон кадить ще стіл спереду його і тільки ієрея, або настоятеля, коли служба соборна. Потім благословення хлібів, пшениці, вина й елею. Диякон чи ієрей виголошує: „Господеві помилімось!“ Хор: — „Господи, помилуй“ (1 раз). Під час співу його ієрей бере один хліб і знаменує хрестообразно

інші хліби й кладе на верх їх та виголошує молитву: „Господи Ісусе Христе...“, причому вказує правою рукою на хліби, пшеницю, вино й єлей, коли каже: Сам благослови й хліби оці...“ Хор: — Амінь „Нехай буде ім'я Господне...“ і псалом 33-й до слів „... не будуть позбавлені ніякого добра.“ Потім ієрей переходить на солею й благословляє народ, виголошуючи: „Благословення Господне на Вас...“ Хор: — Амінь. І читається шестопсалміє серед церкви перед амвоном. Ієрей входить у вівтар південними дверима, а благословення вноситься в вівтар дияконом чи паламарем.

Коли літії не буває, то після єктенії: „Доповідімо вечірню молитву...“ співаються стихири на стиховні; по стихирах — „Нині відпускаєш...“ і тропар: Бодородице Діво (тричі).

По трьох перших псалмах шестопсалміє ієрей перед райськими дверима читає тайно ранні молитви (в служебнику стор. 12). Єктенія велика перед райськими дверима. „Бог Господъ...“ співається на глас воскресного тропаря по уставу. Потім стихословляється 2 кафизми: 2-га і 3-тя і виголошуються після них малі єктенії та читаються сіdalні воскресні. Після цього співається поліелей і один раз величання, коли є, а після нього непорочні: „Благословен еси, Господи...“ На поліелей, як і на, непорочних відкриваються райські двері й кадить ієрей з дияконом, або один ієрей коли нема диякона, вівтар, іконостас, хори, народ і ввесь храм. По закінченні кадіння ієрей з дияконом повертаються в вівтар. Виголошується мала єктенія, читається іпакої воскресний. Антифони гласа, прокимен, Євангелія воскресна рядова, которую священик читає на престолі, а диякон, коли є, стоять справа з свічкою. По прочитанні Св. Євангелії священик бере її й стає в райських дверях лицем до народу, диякон з свічкою перед амвоном і співається: „Воскресіння Христове бачивши...“ По закін-

чені цього співу ієрей, попереджений несенням свічки, при грудях виносить Євангелію для поклоніння й цілування людям, кладучи її на приготовлений аналої серед храму.

Примітка: Менш розповсюджена практика — виносити Св. Євангелію на початку співу полієлея на середину храму, звідкіль і починається кадіння і де відбувається саме читання Євангелій.

Коли в неділю трапиться великий святий, що має величання, то на початку співу полієлея ієрей, виносить з вівтаря через райські двері образ свята; диякон зі свічкою в руках іде попереду; образ кладе на аналої посередині храму, бере в ліву руку свічку, а в правій держить кадило й разом з дияконом співають величання й кадять після того ввесь храм, а хор співає непорочні. По малій ектенії диякон вклоняється предстоятелю, йде південними дверима в вівтар і жде закінчення степенних. Коли прийде час прокимна, диякон, поклонившись двічі, цілує престол, вклоняється через райські двері священику, бере Євангелію, стає в райських дверях лицем до народу і виголошує: „Премудрість. Будьмо уважні! Прокимен, глас...“. По прокимні: „Господеві помолімось! і. т. д. до Премудрість, стаємо просто...“ після чого підносить Євангелію для читання священику, котрий, читає її лицем до вівтаря, а диякон держить. По прочитанні священиком Євангелії диякон бере її й кладе на аналої посередині храму для цілування, а хор співає: „Воскресення Христове бачивши...“ (В невоскресний день євангелія по прочитанні відноситься на престол). Псалом 50-й і хор співає — Слава: Молитвами Апостолів... — І нині: Молитвами Богородиці... Помилуй мене, Боже... Воскрес Ісус із гробу...“ і молитва читана ієреєм або дияконом: „Спаси, Боже, людей Твоїх... — Господи, помилуй, (12 разів). По виголосі: Милостю й щедротами...“, священнослужителі по чину цілють Св. Євангелію

й образ храму, помазуються Св. слієм і відходять у вівтар. При євангелії остаються тільки диякон і предстоятель. Предстоятель стає зліва від аналоя, а диякон справа. По закінченні помазання, священик бере Євангелію і з попереду йдучим дияконом зі свічкою, відносить його в вівтар.

Примітка: Інші оставляють Євангелію на середині храму до Великого Славословія, а самі відходять. На початку співу його, з вівтаря виходять два свіконосці й стають по боках аналоя з Євангелією. При співі — „Святий Боже...“ предстоятель з дияконом виходить з вівтаря райськими дверима; священик стає перед Євангелією і відносить його в вівтар, стосуючись до того, щоб при останнім співі „Святий Боже“ ієрей поблагословив Євангелією стоячих перед солею диякона, свіконосців і людей. Канон співається по уставу. На 8-й пісні диякон бере благословення на кадіння й кадить вівтар. При співі катавасії на 8-й пісні диякон виходить з вівтаря, кадить райські двері і всю праву сторону іконостасу, після чого стає проти намісного образу Божої Матері, чекаючи кінця катавасії. Після чого, підносячи кадило, виголошує: „Богородицю й Матір Світа в піснях похвалимо“, і кадить три рази по три образ Божої Матері, ліву сторону іконостасу і ввесь храм. По 9-ій пісні канону — мала ектенія. Диякон: „Свят Господь Бог наш, зі стихами: Бо Свят Господь Бог наш. Над всіма людьми Бог наш.“ Світильний. Стихира на „Хваліте“. Велике Славословіє. Ектенії і відпуст.

2. Канони всієї седмиці, — як співаються канони октоїха з минею.

(Типикон розділ 11.).

В понеділок на ранній

Канон покаянний з ірмосом на 6, Безтілесних на 4 і минеї святого на 4. Коли ж співається святого на 6, тоді в октоїху залишаємо обидва мученичні. І співаємо канон святого на 6.

Коли ж співається поліелей свято-
му, тоді оставляється октоїх, а спі-
ваємо канон Богородиці, чи коли пе-
передпразництво або попразництво з
ірмосом на 6; Ірмос по двічі, тропарі
на 4, і святого на 8.

Так упродовж цілої седмиці співаємо
поліелейного святого канон на 8,
як вище сказано.

Коли ж припаде 2 святих, оставляємо
канон Бестілесних. Співаємо канон
покаянний з ірмосом на 6 і свя-
тих на 4 кожного.

У вівторок на ранній:

Канон покаянний з ірмосом на 6,
Предтечі на 4 і минеї святого на 4.
Коли ж співається святий на 6, ос-
тавляються в октоїху обидва мучени-
чні, і співаємо святого на 6.

Поліелейному святому або коли
припаде два святих, співаємо канони,
як сказано в понеділок.

У середу на ранній:

Канон хреста з ірмосом на 6, Бого-
родиці на 4 і минеї святого на 4. Коли
ж припаде святий на 6, оставляють-
ся в октоїху обидва мученичні, і спі-
ваються: хресний канон з ірмосом на
4, Богородиці на 4 і святого на 6.
Так само буває, коли буде ѹ два свя-
тих в один день.

У четвер на ранній:

Канон святих Апостолів з ірмосом
на 6, святого Миколая на 4 і минеї
святого на 4.

Коли ж співається святий на 6.
співаємо канон Апостолів з ірмосом
і Богородичним на 5, Свят. Миколая
з Богородичним на 3 і минеї святого
на 6. Коли ж припаде два святих,
співаємо канон Апостолів з ірмосом
на 6 і святым на 8.

У п'ятницю співаємо канони, як у
середу, без зміни.

В суботу на ранній:

Завжди попереджує канон святих в
минеї. Таким чином співаємо: канон
святого минеї з ірмосом на 6, також
храму святого на 4 і в октоїху канон
мученичний на 4.

Коли два святих: в минеї співаємо
одному святому з ірмосом на 6 і дру-
гому святому на 4, і мученичний ка-
нон октоїха на 4; храму ж канон
оставляється.

Коли ж храм Христа чи Богородиці:
співаємо раніше канон храму з ір-
мосом на 6; ірмос по двічі, а тропарі
на 4. Святого на 4 і мученичний канон
октоїха на 4.

Коли ж святий на 6: співаємо ка-
нон храму з ірмосом на 4, святого
на 6 і октоїха на 4.

Належить знати що, коли в
яку-будь суботу припаде велике славо-
словіє, співаємо: на ранній канон
храму, коли, храм Христа чи Богоро-
диці, з ірмосом на 6; ірмос по двічі,
тропарі на 4, і святого на 8. Коли ж
храм святого чи святої: співаємо ка-
нон Богородиці ранній з попередньої
неділі з ірмосом на 6 і святого на 8.
Храму канон оставляється. Після 9-ої
пісні світильний святого двічі, Слава
і нині: Богородичний.

3. Служба суботня: вечірня й літургія, коли співаємо „Бог Господь...“

(Типикон розділ 12.)

У п'ятницю ввечері, після кафизми,
на „Господи, кличу до Тебе“: співаємо
стихири подобні святого минеї
на 6, Слава: самогласний святого, ко-
ли є; як що нема, Слава і нині: Бого-
родичний 1-й чергового гласа. На сти-
ховні стихири октоїха мученичні три,
гласа. Слава: святого, як є; коли ж
нема, Слава і нині: Богородичний.
Також: Нині відпускаєш, Трісвяте,
Отче наш і тропар святого. Слава і
нині: Богородичний чергового гласа.
Ектенії і відпуст.

Належить знати, що коли припаде
святого, який немає тропаря, „Бог
Господь...“ не співаємо, а Алілуя
на гл.2.

На ранній після шестопсалмія спі-
ваємо „Бог Господь...“ на глас тропа-
ря святого, і тропар святого двічі,
Слава і нині: 1-й Богородичний на
глас тропаря. Також 16 кафизма. Ма-

ла єктенія. Сіdalні в октоїху два мученичні, Слава і нині: Богородичний 1-й черговога гласу. Потім читаємо непорочні (17 кафизми), на яких священик кадить. По непорочних сіdalні мученичні два, 3-й і 4-й і заупокійний. Слава і нині: Богородичний. Псалом 50-й. І співаємо канони 3: святого мінеї з ірмосом 6; ірмос двічі, тропарі на 4, (цей канон попереджує завжди в суботу), канон храму святого на 4 і в октоїхові мученичний на 4 (Заупокійний канон співається в п'ятницю на повечір'ї). Після 3-ої пісні сіdalний мінеї святого, Слава і нині: Богородичний. Після, 6-ої кондак і ікос святого, коли є. По 9-й світильний раніше святого, як є. Також Слава: октоїха, і нині: Богородичний. Коли ж ні: Світильний октоїха: „Що мертвими й живими...“ Слава і нині: „Ми Тобою хвалимся...“. На Хваліте стихир октоїха не співаємо, а співаємо їх на Стиховні. Коли ж на Хваліте нема стихир святого, то читаємо: „Тобі слава належить...“. Коли ж співаємо стихири святого, тоді: „Тобі слава належить...“ не читаємо, а безпосередньо після стихир виголошує священик: „Слава Тобі, що показав нам світло“. Славословіє читаємо. Прохальна єктенія. Також стихири на Стиховні співаємо з октоїха хвалитні, мученичні три з звичайними приспівами і 4-та заупокійна. Слава: самогласен святого, як є. Коли ж нема, Слава і нині: їх Богородичний. (Стиховна ж суботня оставляється. Співається вона лише в суботи 2, 3 і 4 Великого Посту, або коли припаде Алілуя.). Також: „Добре є прославляти Господа, Трисвяте, Отче наш..., тропар святого, Слава і нині: Богородичний утрені на глас тропаря святого, єктенія й година 1-ша і відпуст.

На літургії співаємо тропарі так. Раніше тропар Храму, коли храм Господній, і Богородиці, також тропар дня: „Апостоли, мученики й пророки...“ і потім тропар чергового святого і його кондак. Коли ж нема в суботу тропаря відому святому, то після тропаря

дня читаємо заупокійний: „Пом'яни, Господи, як Благий...“. Як Храм Святого або Святої, то тропарі храму не читаємо, бо всі святі іменовані в денному тропарі. Слава: кондак „Зо святыми упокой“..., і нині: „Як початки природи...“ В суботу храмові кондаки, Христові й Богородиці, не читаються, хіба припаде великого святого. І нині: кондак храму Христово-го чи Богородиці, читаємо: „Заступнице християн...“. Прокимен, Апостол, Евангелія й Причастний раніше святого, потім дня.

Коли припаде в суботу Господське свято, співаємо службу обов'язково всю свята.

4. Належить знати, коли припаде й настоятель захоче в суботу співати алілуя. (Типикон розділ 13).

У п'ятницю ввечері читаємо кафизму 18. На „Господи, кличу до Тебе“: стихири мінеї святого 3 і октоїха, мученичні три, 2-й, 3-й, і 4-й, а 1-й оставляється. Слава і нині: Богородичний воскресний чергового гласа. Також: „Світло тихе, прокимен, Сподоби, Господи“. На Стиховні мученичний 1-й і заупокійні два Івана Дамаскина, Слава і нині: Богородичний. Нині відпускаєш, Трисвяте, Отче наш і тропар гл. 2.: „Апостоли, мученики й пророки.“ Слава: „Пом'яни Господа, як Благий...“ І нині: Богородичний: „Мати свята“, Єктенія й відпуст.

На ранній після звичайного початку й шестопсалмія замість „Бог Господь...“ співаємо АЛІЛУЯ на гл. 2. з його стихами і тропарі: „Апостоли, мученики й пророки...“ двічі, Слава: „Пом'яни, Господи...“ і нині: Богородичний: „Мати свята...“. Також кафизма 16. Єктенія звичайна і два сіdalні октоїха, мученичні три, 2, 3 і 4-й, сіdalний заупокійний, Слава і нині: Богородичний 2-й. Далі співаємо каф. 17. Після 1-ої статті священик виголошує заупокійну єктенію: „Ще й ще... Ще молимось за спокій...“ Після виголосу і Амінь співаємо 2-гу статтю

17 кафизми. Після цього співаємо: „Благословен єси, Господи...“ і тро-парі за спокій: „Хори святих знайшли джерело життя“. І ектенія заупо-кійна, як раніше. Після возгласу сі-dalnyj на гл. 5.: „Упокой, Спасе наш, з праведними...“ Слава і нині: „Від Ді-ви засяяв...“. Псалома 50: „Помилуй мене, Боже...“ і КАНОН раніше минеї з ірмосом на 6, храму на 4 і октоїха на 4, перший. Після 3-ої пісні ектенія звичайна. Кондак і сіdalnyj минеї. Після 6-ої пісні ектенія заупо-кійна і кондак: „Зо святыми упокой...“. Після 9-ої пісні сві-tilnyj октоїха. На хваліте стихи-ри мученичні 4, Слава: заупокійний, І нині: Богородичний. На Стиховні сти-хири подобні кир Феофана, Слава і нині: Богородичний. Також: „Добре є прославляти...“, Трісвяте, Отче наш.. і тро-парі: „Апостоли, мученики й про-реки...“, Слава: „Пом'яни, Господи...“ І нині: „Мати свята...“, Ектенія і 1-ша година.

На літургії по вході тро-пар: „Апостоли, мученики й пророки...“, „Пом'я-ни, Господи, як Благий...“ Слава: кондак: „Зо святыми упокой...“ І нині: „Богородичний: „Тебе маємо за твер-диню й пристановище...“. Прокимен, глас 8: „Веселітесь в Господі й радуй-тесь, праведні“. Та за спокій гл. 6: „Душі їх у добре перебуватимуть.“ Апостол і євангелія і причасний рані-ше суботи, а потім за упокой.

5. Про Катафасії.

(Типикон розділ 19).

Від 1-го до 21-го вересня: „Хреста знаменуючи...“

Від 22 вересня до 20 листопада: „Відкрию уста мої...“

Від 21 листопада до 31 грудня: „Христос народжується...“

Від 1-го січня до 14 січня: „Глибини відкрив Бог дно...“

Від 15 січня до oddання Стрітення Господнього: „Землю, що виникла колись з глибини...“

Від oddання Стрітення Господнього

до 1-го серпня, крім Чотиридесятниці й П'ятдесятниці: „Відкрию уста мої...“

Від 1-го серпня до свята Преобра-ження Й на саме свято: „Хреста зна-менуючи...“

В попразництві Преображення Й до oddання: „Людність ізраїльська...“

Від 14-го до 23-го серпня до oddан-ня Успіння: „Прикрашена вельми бо-жественою славою...“

Від oddання Успіння до 1-го верес-ня: „Хреста знаменуючи...“

ПІДЧАС ЧОТИРИДЕСЯТНИЦІ:

В неділю Митаря Й Фарисея, в 2-гу, 3, 4, і 5-ту неділі Великого Посту: „Від-крию уста мої...“

В неділю Блудного сина, М'ясопус-ну, Сиропусну, в 1-шу й 3-тю неділі Великого Посту, Вербну неділю й Страсний тиждень: Катафасія тріоді.

Коли припаде святий в часі Чотири-десятниці, що святкується в седмич-ні дні: Відкрию уста мої...“

ПІДЧАС П'ЯТДЕСЯТНИЦІ:

Від неділі Св. Пасхи до oddання: „Воскресення день...“

В день Переполовення П'ятдесят-ниці й її oddання: „Море згустив...“

В неділю 6-ту після Пасхи й на oddання Пасхи: „Спасителеві Богу...“

У свято Вознесення: „Божественным мороком покритий...“

Від Вознесення Господнього до oddання: „Спасителеві Богу...“

У неділю 7-му після Пасхи, Святих Отців: „Божественным мороком пок-ретий...“

У суботу П'ятдесятниці: тріоді.

Від неділі П'ятдесятниці й до oddання: „Божественным мороком пок-ретий...“

У неділю Всіх Святих і до 1-го сер-ня: „Відкрию уста мої...“

ПРО ТЕ, КОЛИ СПІВАЄТЬСЯ ЧЕСНІ-ШУ, А КОЛИ НЕ СПІВАЄТЬСЯ.

(Типикон, розділ 20).

НАЛЕЖИТЬ ЗНАТИ, що ЧЕСНІШУ співається в неділі цілого року, у предпразництва і в седмичні дні. НЕ

СПІВАЄТЬСЯ ЧЕСНІШУ в Господські й Богородичні свята такі: На Різдво Богородиці й на oddання; На Воздвиження Чесного Хреста Господнього й на oddання; На Введення Богородиці й на oddання; На Різдво Христове, на 2-й день й на oddання; На Обрізання Господнє й Свят. Василія Великого; У свято Василія Великого, Григорія Богослова та Іоана Золотоустого; На Стрітення Господнє й на oddання; На Благовіщення Пресвятої Богородиці; Від суботи Праведного Лазаря до неділі Фоминої, у всі неділі П'ятдесятниці, крім неділі Святих Отців. На Преполовення П'ятдесятниці й на oddання. На Трійцю, в понеділок Св. Духа й на oddання. На Преображення й на oddання. На Успіння Богородиці й на oddання. КОЛИ Ж припаде яке з повищих Богородичних свят або oddання свята в неділю, тоді співається: ЧЕСНІШУ.

Порядок

читань ранніх Євангелій у недільні дні.

1. Мтв., зач. 116 (28, 16-20),
2. Мрк., „ 70 (16, 1-8),
3. Мрк., „ 71 (16, 9-20),
4. Лк., „ 112 (24, 1-12),
5. Лк., „ 113 (24, 12-35),
6. Лк., „ 114 (24, 36-53),
7. Ін., „ 63 (20, 1-10),
8. Ін., „ 64 (20, 11-18),
9. Ін., „ 65 (20, 19-31),
10. Ін., „ 66 (21, 1-14),
11. Ін., „ 67 (21, 15-25).

Апостоли й Євангелій загальні святым.

Пресвятій Богородиці: Ран. Єв. Лк. 1, 39-49, 56. Літ. Ап. Филип. 2, 5-11, або Євр. 9, 1-7. Єв. Лк. 10, 38-42, 11, 27-28.

Ангелам: Ап. Євр. 2, 2-10, Єв. Лк. 10, 16-21, або Мтв. 13, 24-30, 36-43.

Пророкам: Ап. I Корин., 14, 20-25, або Яков. 5, 10-20. Єв. Мтв. 23, 29-39.

Апостолу одному: I Корин. 4, 9-16, Єв. Мтв. 9, 36-10, 8.

Апостолам: I Корин. 4, 9-16, Єв. Лк. 10, 1-15, або Лк. 10, 16-21.

Святителю одному: Ап. Євр. 7, 26-8, 2. Єв. Ін. 10, 9-16.

Святителям: Ран. Єв. Ін. 10, 1-9. Літ. Ап. Євр. 13, 17-21. Єв. Мтв. 5, 14-19, або Ін. 10, 9-16.

Преподобним і Христа ради юродивим: Ап. Гал. 5, 22-6, 2. Єв. Мтв. 11, 27-30, або Лк. 6, 17-23.

Мученикові одному: Ап. II. Тим. 2, 1-10. Єв. Лк. 22, 2-12, або Ін. 15, 17-16, 2.

Мученикам: Ап. Рим. 8, 28-39, або Євр. 11, 33-40. Єв. Мтв. 10, 16-22, або Лк. 21, 12-19.

Священномуученику: Ап. Євр. 13, 7-16. Єв. Лк. 12, 32-40.

Священномуученикам: Ап. Євр. 5, 4-10, або Филип. 3, 20-4, 3. Єв. Лк. 6, 17-23, або 10, 22-24.

Преподобномуученику: Ап. 2 Тим. 1. 8-18. Єв. Мрк. 8, 34-9, 1.

Преподобномуученикам: Ап. Рим. 8, 28-39. Єв. Мтв. 10, 32-33, 37-38; 19, 27-30, або Лк. 12, 8-12.

Мученицям: Ап. 2 Корин. 6, 1-10, або Гал. 3, 23-29. Єв. Мтв. 15, 21-28, або Мрк. 5, 24-34.

Преподобним жонам: Ап. Гал. 3, 23-29. Єв. Мтв. 25, 1-13, або Лк. 7, 36-50.

Ісповідникам: Ап. Єф. 6, 10-17. Єв. Лк. 12, 8-12.

Безсрібникам: Ап. 1 Кор. 12, 27-13, 8. Єв. Мтв. 9, 36-10, 1-8.

За упокій: Понеділок: Ап. Рим. 14, 6-9. Єв. Ін. 5, 17-24.

Вівторок: Ап. 1 Кор. 15, 39-57. Єв. Ін. 5, 24-30.

Середа: Ап. 2 Кор. 5, 1-10. Єв. Ін. 6, 35-39.

Четвер: Ап. 1 Кор. 15, 20-28, Єв. Ін. 6, 20-44.

П'ятниця: Ап. 1 Кор. 15, 47-57. Єв. Ін. 6, 48-54.

Субота: Ап. 1 Сол. 4, 13-17. Єв. Ін. 5, 24-30.

Порядок богослужень на Благовіщення Пресвятої Діви Марії.

(Цього року в Страсну П'ятницю).

У четвер на вечірні на „Господи взвивав...“ стихири дня 5 і свята 5. Слава: дня і нині: свята. Вхід з євангелією. Прокимен і читання дня і свята 3. Євангелія дня й інше. Літургія Василія Великого.

Повечір, я мале з трипісцем. Після трисвятого кондак дня. Слава і нині: свята.

На ранній: на „Бог Господь...“ тропар свята 2 рази. Слава і нині: „Коли славні ученики...“ Ектенія мала, після неї 1-ша Страсна Євангелія, потім антифон і Євангелії Св. Страстей попорядку. Після прочитання 7-ої Євангелії, читання дня. Потім степенні, 1-й антифон 4 гласу: „Від молодості моєї...“. Прокимен свята і Євангелія свята. Молитва: Спаси, Боже, людей Твоїх... Канон свята з ірмосами на 14. Катавасія свята з ірмосами на 6 і трипісель на 8. Катавасія: ірмос тріоди. Після 3-ої пісні — кондак і ікос дня. Слава і нині: Сіdalний свята. Після 6-ої: кондак і ікос свата. На 9-й Чеснішую немає, а приспіви свята. Світильний свята. Слава: дня. І нині: свята. Далі Євангелія 9-та. На „Хваліте“ стихири дня. Слава: дня. І нині: свята. Євангелія 10-та. Читаємо „Слава Богу на висоті...“ Ектенія: „Доповнімо ранню молитву“. По виголосі Євангелія 11-та. Стихири на стиховні свята. Слава: дня. І нині: свята. Євангелія 12-та. „Добре єсть прославляти...“ і після Отче наш... — тропар гл. 4. „Викупив нас...“ Слава і нині: свята. Ектенія: „Помилуй нас, Боже...“ Премудрість і відпуст. Година 1-ша, як вказано в Велику П'ятницю. Читаємо на ній тропар свята і дня та кондак

свята. Години 3, 6 і 9-ту читаємо з тропарями, пареміями, апостолами, євангеліями й івш. читаннями, як передбачено уставом. Тропарі на них Великої П'ятниці — дня і свята. Кондак дня і свята. Псалом 33-й не читаємо, а на літургії. Літургія Св. Іоана Золотоустого. Благословивши вечірню, священик править проскомидію. На „Господи, взвивав...“ стихири дня і свята 4. Слава: дня. І нині: свята. Вхід з Євангелією. Прокимен і паремії дня і свята 2. Дня: I. Вихід 33, 11-23. Прокимен: на гл. 4. „Суди Господи, інобителів моїх, скарай ворогів моїх.“ II. Іов 42, 12-20. III. Ісаї 52, 13-15; 53, 1-12; 54, 1. Свята: I. Вихід 3, 1-8. II. Прип. Соломонових 8, 22-31. III. Єзекіїля 43, 27-44, 1-4. Мала ектенія. Трисвяте. Прокимен Благовіщенню на гл. 4: „Благословіть день у день про спасіння Бога нашого“ і дня на гл. 6.: „Положили Мене в рові глибокому в темряві й безодні смертній.“ Апостол свята зач. 306 (Євр. 2, 11-18) і дня зач. 125 (І. Корф. 1, 18-2, 2). Євангелія свята Лук. зач. 3, (1, 24-38) і дня: Мтв. зач. 110 (27, 1-38; Лк. 23, 39-43; Мтв. 27, 39-54; Ін. 19, 31-37; Мтв. 27, 55-61). Задостойник свята: „Як до одушевленного Божого ківоту...“ Причастний свята: „Обрав Господь гору Сіон і благозволив мати її за оселю собі. Алілуя (тричі).“

Після заамвонної молитви співаємо стихири на стиховні з вечірні Великої П'ятниці й виносимо Плащаницю, як звичайно. Після відпусту — поклоніння Св. Плащаниці.

Оддання Благовіщення ради Страсної Суботи не творимо.

В справі українського іменослова.

З появою людини на землі з'явилися й особові імена, що відрізняли людину від людини.

Імена, які тепер в більшості вживає український народ, є чужинецького походження, а саме: жидівські, халдейські, грецькі, римські, сирійські та інші. Прийшли вони до нас з християнством. Поширюватися стали після хрещення України Аскольдом у Києві р. 875, а примусово запроваджено було ці імена після хрещення України в 988 році за князя Володимира Рівноапостольного, коли християнство було оголошене релігією державною.

Ці нові імена витиснули наші пра-старі особові імена. Але боротьба між старими й новими іменами йшла ще довго. Старі імена трималися уперто, так що й князі та вища верства вживала імен подвійних. Поруч старого українського вживалося християнське напр.: Володимир, у святім хрещенні Василевс, Ярослав у святім хрещенні Георгос.

Колишні староукраїнські особові імена висловлювали собою головним чином різні побажання: лицарськості, слави, опіки Бога та ін... В цьому одному слові, як пише проф. Яр. Рудницький, „означалося все те, що дитина мала осiąгнути в житті згідно з батьківським бажанням. Зміст таких імен, що своїми початками сягають сивої давнини й постали ще на староукраїнському передісторичному ґрунті, нам ще й сьогодні ясний: „Богдан“ — даний Богом, „Богодар“ — Божий дар, „Богумил“ — милій Богові, „Володимир“ — володіючий миром, „Всеволод“ — усім володіючий, та інше.“

Чужі особові імена, що прийшли до нас у великій кількості, вживалися в церкві грецькій. На початках вживали їх у нас в первісній чужинецькій

формі, але народ став пристосовувати їх до форм мови української. З „Василевса“ став Василь, з „Афанасія“ — Панас з „Ксенії“ — Оксана, з „Евфросинії“ — Приська та ін.

Деякі чужинецькі імена наша Церква переклада на мову українську й запровадила їх у святці, як наприклад. Віра, Надія, Любов та ін... Подібне явище бачимо ми і в інших слов'янських народів. Серби, Болгари, Чехи, почали й Поляки — цілковито впровадили свої старі особові імена, а крім того утворили багато й нових імен, властивих своїй мові. Всі ці імена прийняли їхні церкви.

За останніх 30 літ і у нас помічається бажання давати новонародженим імена українські. Це явище все більше та більше зростає і вимагає упорядкування. Поданий тут іменослов українських і слов'янських імен не є ще повним і вимагає дальших студій. Але він вже може явитися основою надавання наших імен.

Церква наша разом з хрещенням перейняла від греків зasadу: надавати при хрещенні імена на честь святого небесного патрона, себто — особи, що канонізована Православною Церквою. Кожний християнин мусить мати свого небесного покровителя, якому й молитву проказує: „Моли Бога за мене, святий (ім'я), бо я щиро вдаюся до Тебе, скорого помішника й молитовника за мою душу“. Тому при хрещенні належить надавати імена за цією зasadою.

Оскільки допустимим є надання слов'янського імені, що являється перекладом чужого (однак з наведенням тут же імені, принятого Церквою), постільки душпастирі повинні стримуватися від надання при хрещенні імен, що змістом своїм не відпо-

відають іменам святих, церквами народів православних канонізованих.

В випадку, коли б батьками у державних установах було подано до зареєстрування ім'я словянське, що церковному не відповідає, то при хрещенні новонародженого належить дати ім'я церковне, а в актах — зробити оговорку: „ННН, у святім хрещені — ННН“. Так відродилася б давня українська практика, коли людина часто носила двоє імен, наприклад: Володимир - Василь, Ярослав - Юрій, Борис-Роман, Гліб-Давид, Зиновій-Богдан та ін..

Незмірні страждання українського

народу спричинилися, що безліч незнаних нікому мучеників вже представили перед Престолом Божим, як улюблені святі Божі. Не виключено, що і ще ставатимуть вони, з незнаними Церкві іменами, як незнані Церві імена 20 тисяч мучеників, в Никодимії за віру Христову спалених, чи 14 тисяч немовлят, Христа ради Іродом замордованих...

І хто знає, чи наш многострадальний народ український не дасть Церкві угодників Божих з іменами, досі у святцях церковних не знаними, які Церквою нашою будуть прославлені?!

Українські й слов'янські імена

(За старим календарем)

Чоловічі імена:

Аскольд 6. 4., 12. 12.
Білогост 29. 2.
Благовид (Євсихіон Г.) 14. III.
Благовіст (Євангел Г.) Евлапій Г.)
5. 3., 3. 7., 7. 7., 10. 10.
Благодар (Макарій Г.) 14. 1., 1. 6.,
10. 8.
Благодат (Харитон Г.) 11. 4., 1. 6., 9.
9., 28. 9.
Благодух (Євфілій Г.) 20., 1., 2. 3.,
1. 4., 13. 5., 4. 7., 3. 8., 15. 10., 26. 12.
Благозван (Аристоклій Г.) 20. 6.
Благослав (Євлогій Г.) 13. 2., 5. 3.,
25. 8.
Богатир (Альвіян Г.) 4. 3.
Богдан (Феодор Г.) 26. 1., 8. 2., 17.
2., 22. 2., 5. 3., 6. 3., 10. 4., 20. 4., 21. 4.,
22. 4., 16. 5., 21. 5., 24. 5., 5. 6., 8. 6.,
15. 6., 4. 7., 9. 7., 12. 7., 2. 8., 4. 9.. 5.
9., 12. 9., 19. 9., 20. 9., 7. 11., 11. 11., 23.
11., 3. 12., 27. 12.
Боговіст (Ерм Г.) 4. 1., 8. 3., 8. 4., 31.
5., 18. 8., 5. 11.
Богодар (Аїфал П.) 1. 8. 3. 11.
11. 12.
Боліл (Феопрепій Г.) 23. 3., 22. 8.
Боголюб (Феофіл Г.) 8. 1., 30. 1., 6.2., 6.

3., 9. 3., 12. 6., 8. 7., 23. 7., 3. 8., 10. 10.
7. 11., 2. 12., 28. 12., 29. 12.
Богомир 13. 1., 7. 10.
Богосвят (Назірій Ж.) 4. 6., 16. 10.
Богосил (Ілія Ж.) 8. 1., 14. 1., 16. 2.,
20. 7., 13. 8., 17. 8., 19. 12.
Богослуг (Авдій Ж.) 5. 9., 19. 11.
Богоспас (Ісаїя Ж.) 14. 1., 16. 2., 9. 5.,
15. 5.
Богумил 31. 12., 7. 9.
Богуслав 29. 4., 3. 8.
Богухвал 18. 3.
Божедар (Матфей Ж.) 30. 6., 8. 7.,
5. 10., 16. 11.
Боїслав (Ніканор Г.) 4. 1., 28. 7.,
28. 12.
Бойомир 6. 1., 4. 7.
Болемир 30. 3.
Боревої (Ч.) Нед. всіх Свят.
Борис 2. 5., 24. 7.
Борислав 23. 9.
Боронислав 21. 4., 16. 10.
Боян (Б.) 28. 3.
Братислав 4. 2., 19. 7.
Брячислав 25. 11.
Будимир 2. 1., 8. 9.
Будислав 24. 2., 1. 3.
Вислав 7. 6., 9. 12.

Вігура Нед. всіх Свят.
 Вірослав 27. 2., 4. 10.
 Витомир 22. 1.
 Вищеслав 10. 4., 28. 10
 Володар 5. 4., 21. 9.
 Володимир 22. 3., 15. 7., 4. 10.
 Володислав (С) 24. 8.
 Воєслав 31. 3., 1. 9.
 Всеволод 11. 2., 22. 4., 27. 11.
 Всеслав 3. 1., 14. 8.
 Вячеслав (Ч) 4. 3., 28. 8.
 Гліб 2. 5., 20. 6., 5. 9.
 Гнівомир 8. 2., 2. 12.
 Годимир 5. 1., 31. 10.
 Годислав 22. 3., 14. 10.
 Горазд (С) 27. 7.
 Гордислав 26. 1., 10. 9.
 Горислав 12. 2., 28. 11.
 Горновлад (Аарон Ж.) 12. 12.
 Гостивид Нед. всіх Свят.
 Гостислав Нед. всіх Свят.
 Гостомисл Нед. всіх Свят.
 Гримислав 26. 2., 12. 10.
 Далібор (Ч.) Нед. всіх Свят.
 Дарибог (Ч.) Нед. всіх Свят.
 Держислав (Аверкій Р.) 22. 10.
 Дир 8. 3., 3. 11.
 Добриня (Агафон Г.) 20. 3., 2. 3.
 Добровіст (Агафангел Г.) 23. 1.
 Добробор (Калиник Г.) 24. 5., 29. 6.,
 23. 8., 7. 11., 14. 12.
 Добропій (Калістрат Г.) 27. 8.
 Доброгост 3. 2., 17. 11.
 Добролюб (Філарет Г.) 1. 12.
 Добромир 4. 1., 5. 6.
 Добромисл 22. 5.. 26. 12.
 Доброніг (Агафонопод, Агафонул Г.)
 5. 4.
 Доброслав (Вонифатій Р.) 19. 12.
 Добростан 11. 2., 8. 11.
 Довгослав (Лонгін Р.) 10. 4., 24. 4.,
 24. 6., 3. 7., 16. 10., 7. 11.
 Домозар 12. 5.
 Домомир Нед. всіх Свят.
 Домослав 15. 1., 25, 12.
 Доморад 11. 3. 23., 11.
 Драгомир 21. 6., 21. 10.
 Драгутин (С) 30. 10.
 Дружелюб (Філетеर) 20. 12.
 Ждан 5. 2., 8. 10.
 Збігнєв 17. 3., 1. 4.
 Збоїслав 28. 6., 5. 10.

Звенислав 11. 1, 6. 9.
 Зверхомир (Іріарх Г.) 13. 1., 17. 7.,
 28. 11.
 Звіздомир (Астерій Г.) 6. 7, 7. 8, 29. 10
 Здислав 29. 1, 3. 9.
 Здобислав 29. 3, 30. 7.
 Земислав 5. 7, 13. 10.
 Зимовит 19. 10.
 Змагар Нед. всіх Свят.
 Ігор 5. 6.
 Ізяслав 16. 4, 6. 7.
 Квітослав (Анфія, Аифір, Анфілій
 Г.) 3. 11, 17. 10.
 Красислав 17. 4. 5. 9.
 Краснодар (Порфірій Г.) 10 2, 16. 2
 26. 11, 15. 8, 9. 11, 24. 11.
 Краснослав (Адам Ж.) 14. 1.
 Любим (Агапій Г.) 24. 1, 1. 3.
 Любомир 1. 5, 14. 12.
 Любор (Ерос Г.) 24. 6.
 Любослав 10. 2, 12. 4.
 Людомир 5. 3, 10. 11.
 Людослав 22. 4, 30. 11.
 Лютослав 26. 5, 26. 10.
 Львислав (Аріан Г.) 14. 12.
 Медослав (Мелютон Г.) 9. 3.
 Мечислав 1. 1, 9. 10.
 Милош 25. 1, 4. 11.
 Милютин (С) 30. 10.
 Мирогост 6. 3, 19. 9.
 Миролюб (Пріней Г.) 26. 3, 13. 8, 23. 8
 Мирон 17. 8.
 Мирослав (Саламан Ж.) 23. 1.
 Множислав (Авіт Р.) 7. 11.
 Мстислав 15. 4, 14. 6.
 Мудролюб (Філософ Г.) 31. 3.
 Надій (Елпідіфор Г.) 3. 6, 2. 11.
 Непобор (Іанікіт Г.) 10. 7.
 Олег 28. 9.
 Остромеч (Довмонт Л.) 20. 5.
 Остромир (Акутіон Р.) 21. 4.
 Пребислав 27. 1, 22. 10.
 Предислав 22. 2. 11. 10.
 Перемислав 13. 4, 30. 10.
 Радивой 7. 11.
 Радогост 19. 4, 24. 11.
 Радомир 28. 1., 16. 11.
 Радомисл 24. 1, 9. 9.
 Радослав (Едесій Сир.) 2. 6.
 Ратимир 19. 1, 4. 12.
 Ратислав 2 6, 11. 9.
 Роболюб (Авід Р.) 22. 10.

Рогволод Нед. всіх Свят.
 Родослав (Євгеній Г.) 21. 1, 12. 2,
 19. 12, 7. 3, 7. 11, 13. 12.
 Ростислав (Авксентій Г.) 14. 2 18. 4
 12. 6, 13. 12.
 Руслан 17. 2, 10. 5.
 Світлан (Аглай Г.) 9. 3.
 Світозар 21. 5, 15. 9.
 Свіtosлав (Лукій Р.) 4. 1, 1. 6, 10. 9.
 Святовид 30. 5, 13. 7.
 Святогор 1. 2, 6. 12.
 Святолюб (Аггей Ж.) 16. 12.
 Святольд 15. 2, 19. 5.
 Святополк 1. 6, 25. 9.
 Святослав 7. 1, 3. 5.
 Святош 12. 3, 29. 11.
 Славобой 25. 2, 29. 6.
 Славобор (Клеоник Г.) 3. 3.
 Славой (Євдоким Г.) 31. 7.
 Славомир 15. 5, 5. 11.
 Славослав (Єпифаній Г.) 12. 5, 7. 11.
 Сонцедар (Іліодор Г.) 28. 8, 19. 11.
 Станімир 19. 11, 2. 10.
 Станислав 5. 2, 8. 5, 18. 11,
 Стрибор 11. 6, 16. 8.
 Судислав 15. 4, 20. 9.
 Судомир 2. 4, 25. 8.
 Тамир 31. 8, 27. 11.
 Твердоствав (Євстафій Г.) 4, 1, 21. 11,
 29. 2, 14. 4, 28. 7, 29. 7, 20. 8, 20. 11.
 Тихомир (Дометій Р.) 8. 3., 17. 8.
 Томислав 18. 4, 21. 12.
 Тур 24. 6, 13. 6.
 Хороброслав (Андрій Р.) 18. 3, 12. 6,
 29. 6, 30. 6, 4. 5, 19. 8, 21. 9, 23. 9, 2. 10,
 10. 10. 17. 10, 27. 10, 30. 11, 2. 12.
 Честислав (Севастіян Г.) 26. 2, 18. 12
 Щирослав (Амплій Р.) 4. 1. 31. 10.
 Щастибог (Феотих Г.) 14. 12.
 Щастимісл (Євагрій Г.) 9. 5.
 Щастислав (Євтихіон Г.) 17. 3, 22. 12.
 Щедрогост 20. 1, 1. 8.
 Щедродар (Ларгій Р.) 7. 6.
 Юр 8. 1, 22. 1, 4. 2, 11. 2, 21. 2, 11. 3
 4. 4, 7. 4, 19. 4, 23. 4, 13. 5, 16. 5, 26. 5,
 5. 6, 14. 6, 27. 6, 18. 8, 24. 8, 2. 10, 3. 11,
 10. 11, 26. 11, 29. 12.
 Яромир 11. 4, 28. 5.
 Ярополк 22. 11.
 Ярослав 21. 1, 25. 4, 8. 12.
 Ярош 1. 7, 11. 11.

Жіночі імена
 Благодата (Харитина Г.) 5. 10.
 Благослава (Анна Ж.) 3. 2, 10. 2,
 26. 3, 13. 6, 5. 7, 12. 7, 25. 7, 28. 8, 9. 9,
 4. 10, 22. 10, 29. 10, 20. 11, 9. 12.
 Благодія (Євпраксія Г.) 12. 1, 25. 7.
 Богдана (Феодотія Г.) 31. 1, 4. 7, 29. 7
 17. 9, 28. 10, 1. 11, 22. 12.
 Богомира 2. 2, 22. 11.
 Боголюба (Феофіла Г.) 28. 12.
 Богосвята (Нонна Г.) 5. 8.
 Богувіра (Феопістія Г.) 20. 9.
 Богуслава 13. 2, 29. 10.
 Богута 18. 2, 14. 9.
 Божедара (Феодора Г.) 11. 2, 10. 3.
 5. 4, 16. 4, 27. 5. 11. 9, 14. 11, 30. 12.
 Божена 14. 3, 27. 8.
 Божеслава 31. 5, 3. 6.
 Боїслава 23. 1, 6. 5.
 Брееніслава 3. 3, 2. 5.
 Будислава 14. 4, 2. 8.
 Ванда 28. 6.
 Віра 17. 9.
 Вірослава (Вевія Г.) 5. 9, 15. 10.
 Вітослава 4. 5, 7. 12.
 Вишеслава 31. 1, 19. 6.
 Властимира 9. 2, 12. 12.
 Володимира 9. 1., 11. 8.
 Володислава 7. 7, 13. 12.
 Вячеслава 12. 6, 13. 9.
 Годимира 21. 2, 5. 8.
 Гостослава (Поліксенія Г.) 23. 9
 Гремислава 25. 6, 26. 12.
 Держислава 20. 4, 15. 11.
 Доброгора 24. 10. 4. 4.
 Добромира 28. 3, 10. 8.
 Доброніга 25. 2, 13. 5.
 Доброрада (Еввула Г.) 30. 3,
 Доброслава (Агафія Г) 5. 2, 3. 4, 28. 12.
 Достослава (Препедічна Г) 2. 8.
 Дубровка (Ч) Нед. всіх Святих
 Збігнева 12. 1, 28. 2.
 Збоїслава 2. 7. 15. 12.
 Звеніслава 8. 6, 20. 7.
 Злата (Хриса Б) 18. 10.
 Іаяслава 9. 5, 1. 12.
 Квіtosлава (Анфіса Г) 27. 7, 27. 8,
 Лада 23. 5, 26. 9.
 Лікодана (Аскліяда Г) 15. 9.
 Любов 17. 9
 Любомира (Харита Г) 1. 6.
 Людиша 9. 7.

Людмила (Ч) 16. 9.
Людослава 25. 4, 18. 12.
Малуша 11. 5, 20. 11
Мечислава 6. 10.
Мирослава (Ірина Г) 16. 4, 5. 5, 18. 9.
Міліца (С) 19. 7.
Мстислава 9. 3,
Мудромира (Софія Г) 17. 9, 18. 9.
Надія 17. 9.
Неждана 1. 10.
Ольга (Олена Г) 11. 7.
Остромира 16. 5, 20. 10.
Переяслава 30. 4, 14. 9.
Предислава 16. 3, 18. 8.
Радомира 12. 7, 30. 12.
Рогніда 8. 3, 10. 10.

Родослава (Євгенія Г) 24. 12.
Роксана 16. 4, 28. 12.
Світлана Нед. всіх Святих.
Свіtosлава (Аглайда Г) 12. 12.
Святослава 27. 4, 25. 10.
Славомира 8. 4, 23. 12.
Славута 15. 3, 2. 11.
Станімира 17. 5, 13. 11.
Тамира 24. 5, 8. 10.
Тихослава (Галина Г) 10. 3, 16. 4.
Томислава 14. 4, 24. 9.
Честислава (Севастіяна Г) 16. 9.
Чистослава (Агнія Г) 21. 1,
Щастислава (Філікітата Г) 1. 2,
Яромира 7. 4, 15. 8.
Ярослава 1. 4, 23. 8.

Пам'ятні дні.

У січні згадуємо:

1. 1. 1647 р. помер Київський Митрополит Петро Могила.
6. 1. 1846 р. засновано Кирило-Методієвське Братство в Києві.
6. 1. 1834 р. народився видатний український історик Володимир Антонович.
9. 1. 1633 р. помер український учений, автор славнозвісної граматики церковно-слов'янської мови Мелетій Смотрицький.
11. 1. 1888 р. помер співець Буковини Йосип Федькович.
20. 1. 1921 р. помер видатний письменник Панас Мирний (Опанас Руденко).
21. 1. 1654 р. відбулася Переяславська Угода.
21. 1. 1803 р. помер гетьман Кирило Розумовський.
22. 1. 1918 р. проголошено IV Універсал Української Центральної Ради про незалежність України.
22. 1. 1919 р. на Софійській площі в Києві проголошено об'єднання всіх українських земель в Соборну Українську Державу.

22. 1. 1846 р. народився поет Володимир Самійленко.

28. 1. 1734 р. помер гетьман Данило Апостол.
28. 1. 1790 р. народився поет Петро Гулак-Артемовський.
29. 1. 1918 р. бій під Крутами.

У лютому згадуємо:

3. 2. 1812 р. народився байкар Євген Гребінка.
4. 2. 1793 р. в наслідок другого розбору Польщі Правобережна Україна припала Росії.
4. 2. 1919 р. більшовики захопили Київ.
7. 2. 1923 р. помер артист Микола Садовський.
8. 2. 1923 р. трагічно скінчив своє життя Митрополит Варшавський Юрій (Ярошевський).
9. 2. 1918 р. підписано Берестейський мир, по якому Німеччина, Австрія, Туреччина і Болгарія (Центральні держави) визяли самостійність України.
9. 2. 1948 р. трагічно помер Митрополит Пінський і Поліський Олександер (Іноземцев).
10. 2. 1942 р. Перший Собор єпископів УАПЦеркви в Пінську.

12. 2. 1939 р. відбулися вибори до першого сойму Карпатської України.

14. 2. 1897 р. помер письменник Пантелеймон Куліш.

20. 2. 1054 р. помер Великий князь Ярослав Мудрий.

22. 2. 1860 р. народилася артистка Марія Заньковецька.

24. 2. 1608 р. помер видатний діяч української культури, оборонець православія, князь Константин-Василь Острозький.

24. 2. 1872 р. народилася поетка Леся Українка (Лариса Косач).

27. 2. 1664 р. під Новгородом-Сіверським поляки замордували козацького полковника Івана Богуна.

У березні згадуємо:

3. 3. 1827 р. народився байкар Леонід Глібів.

3. 3. 1861 р. скасовано кріпацтво в Україні.

8. 3. 1169 р. московський князь Андрій Боголюбський зруйнував Київ.

8. 3. 1908 р. помер визначний історик проф. Володимир Антонович.

9. 3. 1814 р. в с. Моринцях на Київщині народився Тарас Шевченко.

10. 3. 1861 р. помер Тарас Шевченко.

14. 3. 1923 р. рада послів у Парижі визнала Галичину за Польщею.

14. 3. 1939 р. проголошено самостійність Карпатської України.

18. 3. 1921 р. підписано советсько-польський договір у Ризі і тим договором Волинь, Підляшшя і Холмщина були визнані за Польщею.

19. 3. 1664 р. за підозру в участі у козацькім повстанні розстріляний поляками гетьман Іван Виговський. Похований у Манявськім Скиту.

20. 3. 1639 р. народився гетьман Іван Мазепа.

20. 3. 1921 р. помер популярний історичний повістяр А. Кащенко.

20. 3. 1917 р. утворено Українську Центральну Раду в Києві.

23. 3. 1842 р. народився композитор Микола Лисенко.

25. 3. 1900 р. помер історик Микола Аркас.

У квітні згадуємо:

2. 4. 1918 р. помер видатний письменник Іван Нечуй-Левицький.

7. 4. 1811 р. народився будитель Галицької України Маркіян Шашкевич.

7. 4. 1340 р. помер останній галицький князь Юрій ІІ.

7. 4. 1917 р. проголошення Української Центральної Ради в Києві.

8. 4. 1918 р. Український Національний Конгрес у Києві.

9. 4. 1864 р. народився поет Павло Грабовський.

15. 4. 1893 р. помер поет і етнограф Іван Манджура.

18. 4. 1885 р. помер видатний діяч і історик Микола Костомарів.

20. 4. 1622 р. помер гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний.

22. 4. 1910 р. помер драматург і батько українського театру Марко Кропивницький.

25. 4. 1913 р. помер видатний український письменник Михайло Коцюбинський.

26. 4. 1945 р. трагічно помер гетьман Павло Скоропадський.

27. 4. 1904 р. помер драматург і артист Михайло Старицький,

29. 4. 1918 р. проголошення Павла Скоропадського гетьманом України.

29. 4. 1918 р. Українська Чорноморська Фльота піднесла український прапор.

У травні згадуємо:

1. 5. 1849 р. народився письменник Панас Мирний.

2. 5. 1648 р. вибрано гетьманом всієї України Богдана Хмельницького.

3. 5. 1783 р. цариця Катерина ІІ. закріпачила селян на Лівобережній Україні.

5. 5. 1836 р. народився поет Сидір Воробкевич.

6. 5. 1659 р. перемога гетьмана Івана Виговського над москалями під Конотопом.

7. 5. 1945 р. кінець ІІ. світової війни в Європі.

6. 5. 1910 р. помер письменник Бо-

рис Грінченко, автор найповнішого словника української мови.

8. 5. 1919 р. приєднано Карпатську Україну до Чехо-Словаччини.

9. 5. 1922 р. помер історик Орест Левицький.

13. 5. 1933 р. самогубство в Харкові письменника Миколи Хвильового.

11. 5. 1907 р. заснування в Києві Українського Наукового Товариства.

14. 5. 1871 р. народився письменник Василь Стефаник.

16. 5. 1648 р. перемога гетьмана Богдана Хмельницького над поляками під Жовтими Водами.

16. 5. 1817 р. народився історик Микола Костомарів.

23. 5. 1938 р. на вулиці в Ротердамі вбито вождя українських націоналістів Євгена Коновалця.

24. 5. 1742 р. помер гетьман Пилип Орлик, наступник Івана Мазепи на вигнанні.

25. 5. 1926 р. підстуцно вбито на вулиці Парижа Головного Отамана Симона Петлюру.

28. 5. 1916 р. помер великий письменник Іван Франко.

В травні 1686 р. Москва неправно підпорядкувала Українську Православну Церкву московському патріярхові.

У червні згадуємо:

5. 6. 1775 р. зруйновано по наказу цариці Катерини Запорізьку Січ.

6. 6. 1224 р. битва українських князів з татарами над Калкою.

7. 6. 1843 р. помер поет Маркіян Шашкевич.

7. 6. 1845 р. народився драматург і артист Іван Тобілевич (Карпенко-Карий).

11. 6. 1876 р. ганебний царський указ, що ним заборонялось друкувати українські книжки.

11. 6. 1931 р. помер історик і ідеолог гетьманського руху Вячеслав Липинський.

20. 6. 1895 р. помер український учений Михайло Драгоманів.

22. 6. 1929 р. помер український діяч Євген Чикаленко.

22. 6. 1941 р. початок німецько-більшовицької війни.

23. 6. 1917 р. перший універсал Української Центральної Ради.

27. 6. 1709 р. битва гетьмана Івана Мазепи і шведського короля Карла XII під Полтавою з московським царем Петром I.

29. 6. 1849 р. народилася письменниця Олена Пчілка.

29. 6. 1918 р. помер український вченій Федір Вовк.

У липні згадуємо:

1. 7. 1918 р. засновано перший Український Університет у Кам'янці-Подільському.

3. 7. 1722 р. смерть гетьмана Івана Скоропадського.

3. 7. 1834 р. народився письменник А. Свидницький.

10. 7. 1651 р. бій під Берестечком.

11. 7. 969 р. померла Княгиня Київська Ольга.

13. 7. 1874 р. народився письменник Марко Черемшина (Іван Семанюк).

15. 7. 1834 р. відкрито університет Св. Володимира в Києві.

16. 7. 1015 р. смерть Великого Князя Українського Володимира Великого.

17. 7. 1917 р. II Універсал Української Центральної Ради.

18. 7. 1871 р. помер А. Свидницький.

18. 7. 1873 р. помер поет Степан Руданський.

21. 7. 1941 р. помер поет Богдан Лепкий.

22. 7. 1944 р. помер у Празі поет Олександер Олесь (Кандиба).

25. 7. 1687 р. вибрано Івана Мазепу гетьманом України.

26. 7. 1803 р. смерть останнього Кошового отамана Запорізької Січі Петра Кальнишевського на засланні в Соловецькому монастирі.

27. 7. 1147 р. обрання Кlyменга Смолятича на митрополита Київського.

27. 7. 1657 р. помер гетьман Богдан Хмельницький.

28. 7. 988 р. Хрещення України-Руси в Києві.

31. 7. 1918 р. помер громадський діяч Іван Стешенко.

У серпні згадуємо:

1. 8. 1913 р. померла поетка Леся Українка.

2. 8. 1914 р. початок першої світової війни.

4. 8. 1914 р. засновано у Львові „Союз Визволення України“.

5. 8. 1911 р. померла письменниця Ганна Барвінок (О. Кулішева).

8. 8. 1818 р. народився письменник Пантелеймон Куліш.

8. 8. 1814 р. народився поет Юрій Федькович.

10. 8. 1843 р. помер батько українського повістярства Квітка-Основ'яненко.

10. 8. 1907 р. померла письменниця Марко Вовчок (Марія Маркович-Вілінська).

11. 8. 1925 р. помер поет Володимир Самійленко.

12. 8. 1925 р. помер письменник Осип Маковей.

14. 8. 1581 р. поява вперше друком повної слов'янської Біблії т. зв. „Острозької“. (Видав князь Константин Острозький).

15. 8. 1856 р. народився Іван Франко.

18. 6. 1949 р. Зборівська угода гетьмана Богдана Хмельницького з Польщею.

25. 8. 1698 р. помер гетьман Петро Дорошенко.

28. 8. 1921 р. більшовики розстріляли українського поета Григорія Чупринку.

31. 8. 1919 р. З'єднані наддніпрянські і галицькі війська здобули Київ.

У вересні згадуємо:

1. 9. 1939 р. початок другої світової війни.

1. 9. 1722 р. народився український філософ Григорій Сковорода.

2. 9. 1881 р. помер письменник Іван Вагилевич.

5. 9. 911 р. договір князя Олега з греками.

5. 9. 1676 р. московський цар заслав гетьмана Петра Дорошенка на Москвщину, де був до кінця життя.

5. 9. 1864 р. народився письменник Михайло Коцюбинський.

9. 9. 1769 р. народився Іван Котляревський.

12. 9. 1875 р. в с. Тарасівці, звенигородського повіту народився музик Олександер Кошиць.

12. 9. 1903 р. відкрито в Полтаві пам'ятник Іванові Котляревському.

13. 6. 1648 р. перемога гетьмана Богдана Хмельницького над поляками під Пилявцями.

14. 9. 1867 р. помер діяч українського відродження Опанас Маркович.

15. 9. 1907 р. помер драматург Іван Тобілевич (Карпенко-Карий).

16. 9. 1658 р. Гадяцький трактат гетьмана Івана Виговського з Польщею.

18. 9. 1841 р. народився Михайло Драгоманів.

8. 9. 1940 р. помер артист О. Саксаганський.

19. 9. 1903 р. помер письменник Сидір Воробкевич.

Уночі з 21. на 22. 9. 1709 р. помер у Бендерах гетьман Іван Мазепа.

21. 9. 1944 р. помер у Канаді (Вінніпег) композитор Олександер Кошиць.

29. 9. 1866 р. в місті Холмі народився найбільший наш історик Михайло Грушевський.

У жовтні згадуємо:

1. 10. 1665 р. вибрано гетьманом України Петра Дорошенка.

1. 10. 1877 р. помер вчений Йосип Бодянський.

3. 10. 1930 р. померла письменниця Олена Пчілка.

4. 10. 1930 р. померла артистка Марія Заньковецька.

4. 10. 1942 р. з'їзд єпископів УАПЦ в Луцьку.

5. 10. 1657 р. вибрано Івана Виговського гетьманом України.

6-9. 10. 1620 р. відновлено було Православну Єпархію на Україні патріярхом Єрусалимським Феофаном.

9. 10. 1918 р. повстал Укралінський Державний Університет у Києві.

7. 10. 1253 р. галицький князь Данило коронувався на короля Галичини і Володимирії.
7. 10. 1672 р. Бучацька умова гетьмана Петра Дорошенка з Польщею.
8. 10. 1942 р. акт поєднання Автокефальної і Автономної Церков в Україні.
10. 10. 1648 р. гетьман Богдан Хмельницький облягає Львів.
10. 10. 1893 р. помер байкар Леонід Глібів.
11. 10. 1672 р. народився гетьман Пилип Орлик.
12. 10. 1727 р. вибрано гетьманом України Данила Апостола.
14. - 30. 10. 1921 р. Всеукраїнський Православний Церковний Собор у Києві.
18. 10. 1876 р. народився видатний вчений, діяч і академік Сергій Єфремов.
18. 10. 1848 р. відбувся з'їзд „Руських учених“ у Львові.
18. 10. 1918 р. створення Української Народної Ради у Львові і проголошення Західно-Української Народної Республіки.
19. 10. 1596 р. Берестейська унія. На соборі в Бересті проголошено об'єднання (унія) частини укр. православної Церкви з римською Церквою.
20. 10. 1814 р. народився наш вчений Яків Головацький.
22. 10. 1939 р. помер міністер Освіти, громадський діяч, проф. Олександр Лотоцький.
28. 10. 1894 р. помер автор історії української літератури О. Огоновський.
29. 10. 1794 р. помер український філософ Григорій Сковорода.
- У листопаді згадуємо:**
1. 11. 1918 р. українські війська зайняли Львів (Листопадовий Зрив).
1. 11. 1944 р. помер митрополит Андрій граф Шептицький.
2. 11. 1708 р. зруйнування Батурина.
4. 11. 1872 р. народився письменник і поет Богдан Лепкий.
4. 11. 1921 р. другий зимовий похід під проводом от. Юрка Тютюнника.
6. 11. 1811 р. народився Маркіян, Шашкевич.
6. 11. 1912 р. помер композитор Микола Лисенко.
10. 11. 1838 р. помер Іван Котляревський.
14. 11. 1918 р. засновано в Києві Українську Академію Наук.
15. 11. 1863 р. народилася видатна письменниця Ольга Кобилянська.
18. 11. 1838 р. народився письменник Іван Нечуй-Левицький.
21. 11. 1921 р. смерть 359-ти героїв під м. Базаром.
24. 11. 1934 р. помер у Кисловодському на Кавказі історик М. Грушевський.
29. 11. 1778 р. народився Григорій Квітка-Основ'яненко.
30. 11. 1891 р. помер великий український вчений проф. др. Ол. Потебня.
- У грудні згадуємо:**
3. 12. 1848 р. помер Євген Гребінка.
3. 12. 1848 р. помер Михайло Лучкай, культурний діяч Карпатської України.
3. 12. 1934 р. з наказу Постіпенка розстріляно 28 українців, а між ними: письменників, поетів, критиків — О. Влизька, Д. Фальківського, М. Терещенка, Гр. Косинку, І. Крушельницького, М. Лебединця, Костя Буревія, Романа Шевченка.
5. 12. 1878 р. народився поет Олександер Олесь (Кандиба).
5. 12. 1919 р. перший зимовий похід під командою генерала Омелянович-Павленка.
8. 12. 1834 р. народилася письменниця Марко Вовчок.
11. 12. 1873 р. засновано у Львові Т-во ім. Т. Шевченка.
12. 12. 1900 р. помер письменник і діяч О. Кониський.
14. 12. 1840 р. народився Мих. П. Старицький.
14. 12. 1918 р. війська Директорії зняли Київ.
19. 12. 1240 р. татарський хан Батий захопив Київ.

21. 12. 1764 р. московська цариця Катерина скасувала гетьманат в Україні.

23. 12. 1932 р. смерть Б. Біласа і Д. Данилишина.

25. 12. 1876 р. народився письменник

Спиридон Черкасенко.

29. 12. 1724 р. помер у Петропавлівській кріпості гетьман Павло Полуботок.

30. 12. 1264 р. помер король Данило Романович.

Перед світлою вічносяйною пам'ятю 359 герой-мучеників

та всіх у листопадовому поході поляглих великих синів і лицарів України, що мужньо, і жертовно життя своє за волю і державність вітчизни віддали — у найглибшій пошані свої голови схиляємо!

3 5 9
21 листопада 1921 р. м. Базар.

1. Сулима Григорій	30. Кузьменко Митрофан
2. Мироненко Кузьма	31. Шурабура Іван
3. Петренко Іван	32. Кибельник Сила
4. Тронько Овксентій	33. Шевченко Василь
5. Мінькер Леопольд	34. Козаченко Микола
6. Подранівський Андрій	35. Крижанівський Павло
7. Швидка Максим	36. Новоленік Євген
8. Якубовський Павло	37. Зубків Олекса
9. Решетників Микола	38. Завальницький Петро
10. Онофрінчук Герасим	39. Корбут Степан
11. Швидюк Яків	40. Оручик Іван
12. Егер Ернест	43. Сагусій Євсевій
13. Погиба Федір	42. Солтановський Микола
14. Лотоцький Володимир	43. Попович Василь
15. Грох Митрофан	44. Федорів Яків
16. Ясько Анастазій	45. Стародуб Никанор
17. Янішевський Федір	46. Штан Іван
18. Бережний Сидір	47. Жуків Микола
19. Венгженівський Володимир	48. Харшевський Володимир
20. Сохрут Наум	49. Борисенко Денис
21. Забращенко Олександер	50. Омельянів Борис
22. Соломонівський Володимир	51. Кривокобильський Мусій
23. Чорниш Володимир	52. Малевич Михайло
24. Бойко Андрій	53. Микуленко Данило
25. Синиця Степан	54. Медведівський-Коваль Василь
26. Скорняків Сергій	55. Кишківський Володимир
27. Василів Олександер	56. Дараган Іван
28. Коцін Іван	57. Голобородько Микола
29. Стрижельницький Олександер	58. Дзячківський Іван

59. Голюс Петро
 60. Солтученко Михайло
 61. Гаєвський Степан
 62. Невідніченко Петро
 63. Декаленко Петро
 64. Гіньків Михайло
 65. Романенко Степан
 66. Запорожець Данило
 67. Верубович Леонтій
 68. Іваненко Яким
 69. Ходько Борис
 70. Старенький Яків
 71. Зенченко Лука
 72. Чмелівський Станіслав
 73. Кудинський Євген
 74. Прохорів-Микитин Іван
 75. Костовський Микита
 76. Крутопіл Яків
 77. Приполок Захар
 78. Федоренко Микола
 79. Мелентіїв Михайло
 80. Тютюнник Степан
 81. Гудало Михайло
 82. Лісовський Олександер
 83. Саківський Микола
 84. Лубяний Василь
 85. Гуденко Петро
 86. Сускін Павло
 87. Сальський Олекса
 88. Хидрик Йосип
 89. Василів Михайло
 90. Токаревич Кость
 91. Слеханович Семен
 92. Манжула Іван
 93. Голуб Артем
 94. Вередан Василь
 95. Маданюк Степан
 96. Хульченко Мирон
 97. Стражкевич Борис
 98. Федорів Степан
 99. Костецький Трохим
 100. Повторак Олександер
 101. Вергун Семен
 102. Данилевський Андрій
 103. Рижак Павло
 104. Студницький Василь
 105. Поліщук Анатолій
 106. Шелест Пилип
 107. Добровський Гаврило
 108. Білокрис Мусій
 109. Янишевський Кость
 110. Нестеренко Андрій
 111. Свиргородський Володимир
 112. Сомбун-Капун Сава
 113. Зубченко Олекса
 114. Кузьмін Яків
 115. Камінський Де'мян
 116. Борщевський Тиміш
 117. Кузьмін Василь
 118. Олійник Гнат
 119. Бичко Степан
 120. Бондаревич Станіслав
 121. Соколовський Станіслав
 122. Тройнок Юхим
 123. Приходський Олександер
 124. Очеретний Тиміш
 125. Маніцький Іван
 126. Плахнін Куприян
 127. Топольчук Павло
 128. Черній Клим
 129. Стеблін Іван
 130. Рудоненко Тиміш
 131. Вашкевич Михайло
 132. Голуб Василь
 133. Мельниченко Олекса
 134. Якименко Микола
 135. Камянецький Михайло
 136. Демянчук Олександер
 137. Марчук Степан
 138. Анарнєвський Кость
 139. Гатченко Василь
 140. Каган Корній
 141. Двянецько Микола
 142. Аголюк Василь
 143. Щербина Роман
 144. Проскурня Григорій
 145. Мороз Максим
 146. Гладченко Ілько
 147. Колінко Іван
 148. Чередниченко Степан
 149. Єрмаків Георгій
 150. Комашук Григорій
 151. Пастушенко Іван
 152. Сичів Петро
 153. Шиманський Карпо
 154. Шейків Петро
 155. Швець Василь
 156. Кулик Іван
 157. Клепаць Ілля
 158. Распайнюк Андрій
 158. Божко Спиридон
 160. Візір Гаврило
 161. Баранів Георгій
 162. Тарасенко Прокіп

163. Оліндаренко Карпо
 164. Крилівський Микола
 165. Оболь Левко
 166. Бондаренко Оверко
 167. Маширів Микола
 168. Начило Микола
 169. Постелинський Денис
 170. Білецький Іван
 171. Родвенко Іван
 172. Ананів Микола
 173. Голоненко Захар
 174. Григоренко Микола
 175. Киволій Варлам
 176. Жир Василь
 177. Глотинський Мусій
 178. Кран Йосип
 179. Харів Василь
 180. Кучер Оникій
 181. Онищенко Іван
 182. Яременчук Петро
 183. Чадринський Іван
 184. Деменів Володимир
 185. Кунік Іван
 186. Буризін Михайло
 187. Сердюк Данило
 188. Мещеряків Тиміш
 189. Сидоренко Семен
 190. Горьків Іван
 191. Усько Валентин
 192. Мокрицький Денис
 193. Федорчук Павло
 194. Чумак Василь
 195. Ворденюк Олександер
 196. Савченко Трохим
 197. Радченко Степан
 198. Власів Павло
 199. Давидчук Влас
 200. Паламаренко Федот
 201. Балтнян Петро
 202. Марків Дмитро
 203. Колесник Терентій
 204. Свиридів Григорій
 205. Бузун Данило
 206. Момзаліт (китаєць)
 207. Гуменюк Карпо
 208. Довгий Юхим
 209. Тамошчук Михайло
 210. Головченко Яків
 211. Остремів Григорій
 212. Лисогор Павло
 213. Кучеренко Федір
 214. Коханко Павло
 215. Рібот Яків
 216. Дробинський Петро
 217. Демченко Петро
 218. Козловський Тиміш
 219. Кайдан Степан
 220. Кислічук Іван
 221. Плященко Федір
 222. Світленко Данило
 223. Рубан Іван
 224. Шевченко Лазар
 225. Ціапа Гнат
 226. Чубко Федір
 227. Владинюк Файм
 228. Гомонюк Сосоїт
 229. Щербак Степан
 230. Бондар Петро
 231. Прокопець Степан
 232. Липовський Григорій
 233. Усик Автоном
 234. Шеденко Микита
 235. Ковтуненко Іван
 236. Усенко Віталій
 237. Музика Василь
 238. Акаловський Вадим
 239. Петриченко Данило
 240. Ільченко Семен
 241. Вореprівський Кирило
 242. Грицарюк Нестір
 243. Краковський Максим
 244. Щербак Федір
 245. Паламарчук Олександер
 246. Іванюк Демян
 247. Бабич Іван
 248. Кушлімський Адам
 249. Іванюк Василь
 250. Слободян Филимон
 251. Удалів Олександер
 252. Горний Григорій
 253. Горбач Іван
 254. Бабун Сава
 255. Клименко Антін
 256. Іщенко Іван
 257. Швець Сергій
 258. Губенко Зіновій
 259. Радій Дмитро
 260. Закурдаїв Максим
 261. Наавтуст Степан
 262. Панченко Юхим
 263. Юзивський Степан
 264. Власюк Павло
 265. Ігенко Микола
 266. Іваницький Іван

67. Бортницький Володимир
 68. Федоренко Іван
 69. Шупін Яким
 70. Черній Василь
 71. Навропський Василь
 72. Гірч Петро
 73. Корнієнко Тиміш
 74. Ковальський Дмитро
 75. Гоянів Володимир
 76. Ашнабуль Захар
 77. Славодон Антін
 78. Швець Яків
 79. Храмів Михайло
 80. Горгунів Олекса
 81. Грицишин Олександер
 82. Пенукій Михайло
 83. Браславський Антін
 84. Венглевський Тиміш
 85. Дейків Яків
 86. Дудар Андрій
 87. Слободянський Павло
 88. Оперсек Григорій
 89. Бедін Павло
 90. Гарасимук Данило
 91. Моцедарський Микола
 92. Мец Антін
 93. Шкура Мусій
 94. Захаренко Спиридон
 95. Мердієвський Антін
 96. Маринич Петро
 97. Шведенко Нестір
 98. Чітман Іван
 99. Михайлленко Яків
 00. Шиян Микола
 01. Приходько Мартин
 02. Дрозденко Яким
 03. Плавко Трофим
 04. Слободенюк Леонтій
 05. Долозовський Олександер
 06. Олексій Іван
 07. Скорич Левко
 08. Бондаренко Федось
 09. Вовк Арсен
 10. Силецький Володимир
 11. Смокарів Павло
 12. Копнюк Леонтій
 13. Амдлусько Філімон
 14. Швець Федір
 15. Шаповків Яків
 16. Буравський Андрій
 17. Фараонів Мусій
 318. Мельник Петро
 319. Нарган Сидір
 320. Євтиків Володимир
 321. Хрустяк Савелій
 322. Редькін Макар
 323. Маслойд Василь
 324. Гречківський Денис
 325. Молот Пилип
 326. Кріч Василь
 327. Кожушко Ілля
 329. Ярош Андрій
 329. Овдієнко Василь
 330. Білевич Броніслав
 331. Головко Петро
 332. Яціна Василь
 333. Барбарика Олександер
 334. Кубельський Василь
 335. Шекес Семен
 336. Черень Аврам
 337. Олениченко Василь
 338. Шкапа Родіон
 339. Шаповаленко Федір
 340. Маковецький Павло
 341. Бугак Юхим
 342. Любко Іван
 343. Коваленко Онисим
 344. Калашників Олександер
 345. Богайський Олександер
 346. Яцкевич Степан
 347. Кіріченко Олексій
 348. Моцик Григорій
 349. Червак Лука
 350. Плевак Іван
 351. Обочук Борис
 352. Шлягун Іполіт
 353. Гавелюк Прокіп
 354. Белік Матвій
 355. Пешанський Тарас
 356. Охвенчук Петро
 357. Острозвський Степан
 358. Сидоренко Іван
 359. Прохорів Петро

„...Більше від цієї любови ніхто не має, як хто душу свою покладе за друзів своїх“.

Іоанн. 15, 13.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ БОРЦЯМ ЗА ВІРУ
Й УКРАЇНУ, ЩО ПІД БАЗАРОМ
ЖИТТЯ СВОЄ ВІДДАЛИ!

П Р О М О Л И Т В У .

Що таке молитва?

Це розмова людини з Богом з піднесенням до Бога розуму й серця.

Чи потрібно молитися?

Христос є Син Божий і проте молився безперестанно. (Мрк. 1,35; Лук. 3, 21). Він у пустині пробув 40 діб у пості й молитві. (Мтв. 4, 2). Після Своїх цілоденних проповідей до народу, Він ночі проводив у молитві. (Мтв. 14, 23). Молився перед споживанням їжі й після неї. (Мрк. 14, 26). Молився перед Своїми стражданнями. (Ін. 17; Мтв. 26, 39-43). Перед розп'яттям і на хресті. (Мтв. 27, 46). Він і нам усім завіщав молитися, і не тільки завіщав, а й навчав, про що і, як треба молитися. (Мтв. 6, 5-15).

Чому деякі люди кажуть, що молитися тяжко?

Хто любить Бога всією душою, тому нетяжко молитися, бо в молитві він насолоджується розмовою з Богом, як із своїм Найріднішим Батьком. Тому Христос так невпинно молився. А коли ми мало любимо Бога, або, принаймні мало думаємо про Нього, то ясно, що нам важко молитися, бо розмова наша з Богом не щира, серце наше стремить не до Нього, а кудись інше.

Про, що ми можемо говорити з Богом у молитві?

Сам Христос Син Божий навчає нас у молитві просити у Бога всього нам необхідного. Дякувати Богові за Його до нас милості. Прославляти Бога за Його Всемогучість, Мудрість, Любов до нас і ласку. Тому й молитви наші по діляються на прохальні, вдячні й хвальні (прославлення).

Що робиться з нами, коли ми широко молимось?

Коли ми широко молимось, то через віру й любов до Бога ми об'єднуємо-

ся з Ним і через те Його Сила й Його святість передається й нам, подібно до того, як ми гріємося на сонці, то від Його світла й тепла і ми стаємо світліші й тепліші. Тому й Христос, яко людина, завжди молився. За Його прикладом завжди молилися Апостоли і нам завіщали: „Безперестанно моліться“. (Сол. 5, 17) Це не значить безперестанно стояти на молитві, а невпинно молитися Богу в душі своїй.

Як поділяється молитва?

Молитва поділяється на внутрішню й зовнішню. При тому так, що внутрішня молитва без зовнішньої можлива, а зовнішня без внутрішньої не є молитва. Внутрішня молитва—де молитва серцем і думкою, хоч і без слів, молитва духовна. Так молився Мойсей перед переходом через Червоне море. Так молиться й кожний християнин там, де неможливо словами молитися, напр. серед невірних.

Зовнішня молитва це та, коли ми шепочемо слова молитви, хрестимося й навіть кладемо поклони, але думаємо про щось житейське так, що слова молитви тільки в устах, а до серця не доходять. Про таку молитву Господь каже: „Наближаються до Мене люди, устами своїми шанують Мене...“ (Мтв. 15, 8 — 9). Навпаки, внутрішня молитва дуже вгодна Богу. Однаке, для людини, яка складається з тіла й душі, одної внутрішньої молитви не досить. Апостол каже: „Прославляйте Бога в тілах і в душах ваших, бо воно Божі.“ (1. Кор. 6, 20). Тому зовнішня молитва повинна завжди сполучатися з внутрішньою. Зовнішня молитва повинна виявляти внутрішнє перевживання душі людини. Так поклін має значіння тоді, коли він стається в наслідок благання перед Богом, або виявом прохання, подяки чи прославлення. Хресне знамення, яке кладемо на себе, повинно сполучатися з глибокою

вірою в страждання Христові, як страждання Сина Божого за нас. Без віри зовнішні дії стають порожнім рухом. Кожне слово молитви повинно виливатися з серця, як і каже Христос: „Від повноти серця уста промовляють“ (Мтв. 12, 34). Проте, й побожні рухи в молитві не менше важливі, бо й Христос Господь коли молився, то виявляв молитву на устах, схиляв голову й коліна, зводив очі до небес і ін. (Ін. 17; Лук. 22, 41; Мтв. 26, 39). Апостоли на молитві також приклоняли коліна, (Діян. 20, 36) підносили руки вгору (1 Тим. 2, 8.)

Як і про що молитися?

Коли Апостоли запитали Христа Спасителя: „Як нам молитися?“ Він ім сказав: „Моліться так:

Отче наш, що еси на небесах!
Нехай святиться Ім'я Твоє. Нехай прийде Царство Твоє. Нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш наступний дай нам сьогодні. І прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим. І не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого.

Бо Твое єсть Царство і сила слава на віки вічні. Амінь.“

Отже, як бачимо, ця молитва дана людям Самим Сином Божим, Господом Ісусом Христом. Тому й зветься — МОЛИТВА ГОСПОДНЯ.

Ця молитва є зразком для молитв, бо в ній сказано, як і про що молитися. Не можна зватися християнином і не знати на пам'ять цієї молитви. Тому батьки повинні навчати своїх дітей із самого малечку цієї молитви. Ця молитва дана нам самим Господом, а це означає, що вона найбільше вгодна Йому. Тому її треба висловлювати з найвищим чуттям благоговіння, бо в ній Сам Господь дав нам право звати Бога Отцем, а тим самим і нам, як каже Євангелист, дав право бути дітьми Божими. (Ін. 1, 12) Але це не означає, що тільки цією молитвою можна молитися. Вона дана нам, як зразок, і до неї можна додавати й інші молитви. Бо, як сказано,

молитва то синовня розмова з Богом, і тому в молитві ми можемо говорити Богові всі напі жалі й болі серця.

Не тільки люди моляться Богу, моляться й Ангели за людей і прославляють Його. Так люди навчені Ангелами співати Богу трисвяту пісню:

„Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний“. А люди додали від себе слова: „помилуй нас.“ Пророк Ісаїя чув у видінні, як Ангели співали: „Свят, Свят, Свят, Господь Саваоф, повні небо і земля слави Його.“ (Іс. 6, 3). Це пісня Серафимів. Відома нам пісня Ангелів під час народження Христа Господа: „Слава на небі Богу і на землі мир, між людьми благовілляння. (Лук. 2, 14).

Інші молитви висловлені Св. Пророками по надхненню Духа Святого, напр.: Псалми Псалтиря. (Діян. 1, 16; Мтв. 22, 43 - 44). Ще інші вилились із уст великих праведників, напр. Пісня Пресвятої Богородиці: „Величає душа моя Господа...“ (Лук. 1, 46 - 55). Також молитви Св. Апостолів і інших Св. Угодників Божих.

Молитися до Господа можна й своїми словами: просити, чого потрібно, розповідати Богові свої болі душі, дякувати за милості, прославляти й вихвальяти за Величиність. Але молитися треба чистим, негордим, люблячим серцем із страхом, покорою та любов'ю. Господь навчає нас не говорити в молитві лишнього. Це значить: виправдювати себе, або вихвальяти себе, як фарисей (Лук. 18. 10-14)

Коли треба молитися?

Перше слово, яке ми маємо промовити, проснувшись, повинно бути до Господа. Воно коротке: — Слава Богу за відпочинок! — А потім, умившись, стати перед образом Христа Господа чи іншим і уважно прочитати ранішні молитви хоч скороочено, особливо молитву Господню, і попросити у Господа помочі на працю в наступаючий день. Кожне діло треба починати молитвою, сказавши з чуттям: „Господи благослови!“. Так само закінчивши працю, треба від душі

сказати: — Слава Тобі, Боже, Слава Тобі, Боже, Слава Тобі, Боже! — Перед споживанням їжі добре прочитати (проказати) молитву Господню. Принаймні, коли не можливо, то перехреститися і сказати: — Господи, благослови! —, а після споживання їжі з чуттям проказати вдячну молитву: „Дякуємо Тобі, Христе Боже наш...“, а принаймні хоч перехреститися і сказати: — Дякую Тобі, Боже, що наситив мене грішного“. Коли приходять на думку погані думки чи бажання або гнів, тоді також молитвою найлегше прогнати її розсіяти їх, бо все те від лукавого. Тоді треба молитись так: „Господи Ісусе, Сине Божий, помилуй мене грішного“. Коли лягаєте спати, тоді прочитайте (проказіть) усердно вечірні молитви і попросіть у Господа доброго відпочинку й спокійної ночі. Постіль свою перехрестіть і скажіть: „Охорони мене, Господи, силою хреста Твоєго“. І так лягайте в постіль. Це саме просте й саме легке правило для кожного христина.

Але Господь заповідав молитись спільно: „де два або три зібралися в Ім'я Моє, там і Я посеред них“ (Мтв. 18, 20).

Сам він ходив у Єрусалимський храм і храм називав домом Отця Свого. (Лук. 2, 49; Лук. 19, 46). Тому й Апостоли після Вознесення Господнього, завжди перебували в храмі. (Лук. 24, 53) і, позавіщанню Господньому, наказали християнам будувати храми і сходитися в них для молитви (1 Кор. 11, 18). Отже, за словом Господнім всі християни в недільні й святочні дні повинні сходитись в церкву для участі в Божественній Літургії. В перших віках християнства це так суворо вимагалося, що коли хтось без поважної причини дві-три неділі не був у церкві, того виключали з Церкви. Святий Іоанн Золотоустий каже, що більше значіння має одна корот-

ка молитва в церкві, ніж багато поклонів поза церквою. Чому? Тому, що серед вірних, які збираються в церкві, є й праведні, їх молитва збільшує ціну загальної молитви всього зібрання. Крім того, на Божественній Літургії, хоч ми видимо й не причащаємося Тіла й Крови Христових, але, беручи участь у молитві, ми причащаємося на кожній Літургії душею. Тому й співаємо: „Ми бачили Світ Істинний, прийняли Духа небесного...“ Перебуваючи в церкві на Богослуженні, ми приєднуємося до Божого життя, одуховнюючися і стаємо близчі до Бога. Хто щирим сердем у церкві молиться, той відчуває, як він оновлюється духовно і як стає легко й радісно йому на серці. Тому дуже шкідливо для себе роблять ті християни, які лінуються йти до церкви на Богослуження.

Чи можна і чи потрібно в молитвах призивати Св. Анголів і святих Божих Угодників.

Як що Господь приймає щиру молитву грішника, нпр. розбійника, митаря, блудницю, то як же Він не прийме молитви угодника свого? Чи можемо ми припустити, що Господь не прийме молитви Своєї Пречистої Матері?

Як що у Господа немає мертвих, а всі живі (Лук. 20, 38), то ясно, що вони чують наші молитви, коли ми їх призовемо на поміч і просимо помолитися за нас. І вони моляться, бо вони наші брати по крові й по земному життю. Вони близькі нам і знають наші немочі й страждання. Так само й Анголи Божі допомагають нам спастися вже тому, що й Господь бажає нашого спасіння. Тому й дані вони нам, як охоронителі. (Лук. 18, 10). Тому з перших віків християнства Св. Церква призыває Святих Угодників Божих і просить їх молитися за тих, що ще живуть на землі.

Що треба знати про тих, які зневажають і відкидають хрест Христовий.

Св. Апостол Павел каже зі слізами: „Вони поступають, як вороги Хреста Христового“ (Див. Філіп. 3, 18). А цим самим вони стають ворогами Христових страждань, бо зневажають їх. Вони переступають і пряму заповідь Божу, сказану через пророка Давида:

„Возносіть (прославляйте) Господа Бога нашого і поклоняйтесь підніжжю ніг Іого, бо святе воно. (Пс. 98, 5).

Якщо земля — підніжжя ніг Божих (Іс. 66,1), і саме тому, що Бог благозволив у різні часи ходити по землі, (див. 1 кн. Мойсея роз. 18 і 19), та-кож і Бог у тілі — Син Божий Іисус Христос, то чи не є у стислому розумінні підніжжям ніг Божих — Хрест Христовий? Саме на ньому стояли ноги Його. Не міг Бог через пророка заповідати поклонятися землі, хоч вона й підніжжя ніг Іого. Пророк, водимий Духом Святым (Діян. 1, 16), передбачав Хрест Христовий (Пс. 21) і про нього сказав: „поклоняйтесь підніжжю ніг Христа — Бога.

Хрест Христовий, як сказано вище, це Жертівник, на якому Син Божий, як Вічний Архиєрей, приніс страшну Жертву за гріхи людей — Самого Себе. (Євр. 7, 27). Як що за словом Христовим, жертівник у старозавітному храмі є велика свяตиня, яка освячувала жертви (Мтв. 23, 19), то скільки більша Святиня Христовий Хрест, облитий Його Многоцінною Кров'ю!? Можна сказати без помилки, що стільки святіший від старозавітного жертівника, скільки Святіша Жертва, на ньому принесена.

Отже, не треба слухати тих нерозважливих людей, які, як каже Апостол, бажаючи бути вчителями, не розуміють ні того, про що говорять, ні того, що стверджують. (Тим. 1, 6-7). Краще слухати Св. Отців і Учителів

Церкви Христової, які жили зараз після Св. Апостолів. Вони лішче знали, що робили і як навчали Св. Апостоли. Ось, що каже Св. Кирил, патріарх Єрусалимський, що жив у 4-му віці, коли ще були живі ті, які добре знали апостольських близьких учеників:

„Не стидімся виявляти нашу віру в Роаз'ятого й сміливо зображенмо рукою знамення Хреста на нашему чолі і на всьому: на хлібі, що їмо, на воді, що п'ємо, при виході з хати і при вході, коли лягаємо спати і коли встаемо, коли йдемо в дорогу, чи в дорозі, чи спочиваємо. Він — велика оборона, дана, нам бідним в дар. Бо це — Благодать Божка, ознака вірних і страх для злих духів.“ (Навчання до тих, що готувалися до Св. Хрещення. Розділ 13, абз. 36).

Кому ж вірити? Цьому близькому до Апостолів Святителеві, чи цим новітнім непокликаним „учителям“?

Христос Спаситель сказав, що перед Страшним Судом в останній день „явиться Знамення Сина Чоловічеського на небі і заплачуть народи землі.“ (Мтв. 24, 29-30). Особливо ж заплачуть ті, які відкидали й зневажали те Знамення — Хрест Христовий.

Тропар Чесному Хресту.

На гл.¹.

Спаси, Господи, людей Твоїх і благослови насліддя Твоє, перемогу благовірним на супротивників подай і хрестом Твоїм охороняй громаду Твою.

Молитва Чесному Хресту

Нехай воскресне Бог і нехай розсипляться вороги Його, і нехай біжать від Лиця Його ненависники Його. Як щезає дим, нехай шезнуть; яктане віск від лиця вогню, так нехай згинуть біси від лиця тих, хто любить Бога і хто осіняє себе знаком хреста і в

радості прокааує: радуйся, найдорожчий животворчий хресте Господній. Ти проганяєш бісів силою на Тобі розп'ятого Господа нашого Ісуса Христа, що до аду зійшов і силу диавольську потоптав, і подарував нам

Тебе, хреста дорогоцінного Свого, на прогнання всякого супостата.

О, найдорожчий і животворчий хресте Господній! Помагай мені зі Святою Госпожею Дівою Богородицею і зі всіма святыми на віки. А м і н ь.

Д. ОЛЯНЧИН

Про прийняття князем Володимиром Великим християнства з Византії й його посвоячення з нею.

Володимир Великий належить до найчільніших велиокняжих постатей старої Руси-України, простором великої тоді держави, із столицею в Київі. Ніхто з його попередників, — ні Олег Віщий, ні наступник Олега, невідомий з імені, ні Ігор, начеб їого син, ні син Ігоря й Ольги, славний Святослав Завойовник — не доконав такого високознаменного і благодатного діла, як власне він, що прийняв із своїм народом в 988 р. з Византії нову християнську віру. Цим своїм кроком, наче тінню, Володимир заслонив усіх своїх попередників, а доцільною державною політикою він навіть перевищив свого батька Святослава. Його не заваблювало посідання Дунаю, головної тоді торговельної arterії, а заразом з тим також підбиття до своєї Київської держави Болгарії й Балканського півострову, як перед ним його батька Святослава. Він обмежився над зміцненням своєї держави внутрі, присудненням до неї відсепаратизованої Полоцької землі та на підбитті дуже вигідної, т. зв. червенської землі, тобто західної частини Волині й Галичини. Звідти провадили сухопутні торговельні дороги не лише до Krakова і Праги, але й до Дунаю та Царгороду. Й наколи б Володимир був зробив на південь від Червенської землі ще крок далі й підбив до Київа там пустки аж до Дунаю, тоді Київська держава межувала б очевидно з Болгарією, що була перед

тим опанована на короткий час його батьком Святославом. Та цього він зробити не зміг, бо на перешкоді, в стежах, були вже невговтані маси печенігів, споріднених з угорцями.

Торкаючись прийняття Володимиром християнства в 988 р., знаємо, що воно відбулося, згідно переказові старої київської літописі, в Корсуні-Херсонесі. При охрещенні він дістав християнське ім'я Св. Василя Великого, очевидно в честь брата Анни, цісаря Василя II. В парі з прийняттям ним християнства сталося також його посвоячення з Византією, тобто з її цісарським двором. Як знаємо, він одружився тоді з цісарівною Анною, донькою цісаря Романа II й його дружини Теофанії; її брати, Василь II і Константин VIII, були в той час византійськими цісарями. Таке посвоячення Володимира, як чужинця, з византійським двором не виняткове явище. Поминаючи одруження болгарського царя Петра з Софією, донькою співцісаря Христофора, в 972 р. був одружений з византійською цісарівною Теофаною також син німецького цісаря Оттона I Великого, Оттон II. На погляд одних німецьких учених, Теофана була донькою цісаря Романа II, старшою рідною сестрою нашої Анни, на погляд других — лише племінницею цісаря Іоана Цімісхого, що однаке справи так занадто не міняє, бо Іоанн Цімісхій був одружений з її тіткою Теодорою, сестрою

Романа II, а знов на погляд третіх — вона була б також сестрою Романа II, тобто донькою цісаря Константина VII Порфирородного. Щоб одруженити свого сина таки з византійською цісарівною, цісар Оттон I посылав своїх послів — сватів до Царгороду аж два рази. І зрозуміло, бо Византія була тоді її пізніше найбільшою світовою державою, до того ж найстаршою по традиції цісарського двору, як також багатою й культурною. Тому посвячення з нею імпонувало кожному чужинецькому володареві, в тім числі німецькому цісареві Оттонові I й нашому великому князеві Володимиру. Одруженучись з византійською цісарівною Анною, наш князь ставав відразу швагром византійських цісарів і приодягався в такий спосіб також бажаною йому авреолею византійського двору, що було для нього, як володаря північної київської держави, очевидачки, як найбільшим державно-політичним досягненням. З по-учення цісаря Константина Порфирородного для свого сина Романа слідує, що київські князі допоминалися від Византії інсігнії ще перед Володимиром. Як слухно каже М. Грушевський: „ми не знаємо, але можемо додумуватися“, що з посвяченням Володимира „з византійським двором вязалось надання якогось византійського титулу, византійських інсігній“. А далі: „дуже правдоподібно“, що він дістав „з рукою византійської царівни“ інсігнії „не царські, — це менш правдоподібно, — але наприклад корону кесаря й нею коронувався. А priori це зовсім правдоподібно. „Що Володимир дістав з рукою Анни власне корону й титул кесаря, це є більш ніж правдоподібно. Такий тутул кесаря мала тоді також сама Анна, як византійська цісарівна або принцеса, — згідно правилам і звичаям царгородського двору, всі порфирородні діти византійських цісарів ставали вже з днем їх народження кесарями. Само собою зрозуміло, що як титул, так і корону кесаря Володимир ді-

став від византійського цісаря Василя II й його брата, співцісаря Константина VIII, через їх уповноважених сановників-послів, які супроводили цісарівну Анну до Корсуня — Херсонесу для одруження з ним. Тоді вони передали йому від тих цісарів також ще відповідні інсігнії й регалії, як ось, наприклад, скіпетр і одяг кесаря. Після свого вінчання з Анною, в церкві Св. Василя, Володимир був там також коронований наданою йому кесарською короною, що перевелив очевидно той митрополит, який його хрестив та вінчав з цісарівною. Пам'ятки з інсігнії і регалій Володимира для нас не збереглися, за винятком хіба лише їх зображень на його монетах золотих і I-го типу срібних, зроблених на зразок византійських. На передньому боці тих монет він вибітний, сидячим на троні, з короною на голові та в кесарськім одінні; в ознаку того, що він став і є християнським володарем, він тримав в правиці своїй довгий хрест. На зворотному боці мали ті монети Володимира, погруддя Ісуса Христа з евангелієм у руках і німбом у формі трохраменного перехрестя та з написом навколо нього, в тогочасній транскрипції: Н С У С ХРНСТОС. Інші срібні монети Володимира, як 2-го, 3-го й 4-го типу, мали на зворотному боці знак, що відзеркалював свою структурою імена Ісуса Христа й досі здався помилково „тризубом“. Знов срібні монети його синів — Святополка й Ярослава — відбивали на тому їх знакові монограми з імен — НСХС—, а одна монета Ярослава 3-го типу, навіть Альфу й Омегу, тобто емблему й символ Ісуса Христа.

По своєму охрещенні і одруженні з Анною в Корсуні-Херсонесі Володимир повернувся назад до Києва, везучи з собою також духовенство, церковні прилади, ікони та навіть мощі „Святого Климента й Фива, ученика його“, як переказує стара літоцись. Питання про походження останніх є надзвичайно цікаве. І справді, де зна-

ходилися тоді мощі Св. Климента, що складалися лише з його голови, в Херсонесі, чи де інше? Як знаємо, в останньому місті вони не могли перебувати, бо свого часу, десь так біля 862 р., їх забрали звідти Кирило і Мефодій. Також не відомо нічого щоб вони, а власне голова Клиmenta, переховувалась в Римі. Що-правда, коли Кирило і Мефодій були в 867 р. в Римі, то вони передали були мощі Клиmenta Папі Адріянові II, проте ні в якому разі з них голову. Бо є дуже авторитетним свідоцтво цісаря Константина УП Порфирородного, що голова Клиmenta переховувалася в Царгороді, а саме в каплиці його імені, збудованій там для неї при церкві С. Іллі ще цісарем Василем I (867 -- 886). А коли так, то тоді ті мощі, голова Клиmenta, їй були тими, що їх віз Володимир з Херсонесу до Києва. На основі сказаного ми робимо такий висновок, що цісарівна Анна, залишаючи рідний Царгород на ціле своє життя й відіїжджаючи через Херсонес у чужу землю, взяла з собою, як святыню для охорони там свого життя також голову Св. Клиmenta. Так зробила перед тим її сестра чи тітка Теофанія, коли вона відїїждала з Царгорода до Німеччини, то забрала з собою, як святыню, мощі Св. Пантелеїмона, щоб її охороняли на чужині.

Ставши християнином, Володимир

почав будувати для поширення й росту нової віри у Києві й поза ним церкви, заводити при них нові школи, а через них і византійську культуру в своїй державі. Запропагедення в ній грамоти, як такої, було тоді мабуть не цілком новим ділом, — спорадична грамотність могла існувати в київській державі також ще перед Володимиром. Така велика й організована держава, якою вона була особливо вже за Святослава, Ольги й Ігоря чи навіть Олега Віщого, не могла нікак обійтися без людей, навіть малої кількості, щоб не могли ні читати, ні писати й ні рахувати. Без них її головний апарат — чи то в війську, чи в господарці й фінансах — ледві чи функціонував би. Без грамотного священика й дяка не змогла б існувати в Києві також церква Св. Іллі, про яку переказує наша стара літопись під 944 р. Отже існують ознаки в користь того, що грамотність, як така, була в Київській державі також ще перед Володимиром. Але в порівнанні з тією, яку він у ній завів, була лише спорадичною і блідою. З прийняттям християнства й введенням його в цілій Русі-Україні наша Церква Православна визнала Володимира Святым і Рівноапостольним. Зновже сучасники звеличали його Великим і порівнювали з Константином Великим. Так направду, було з ким, кого і за що.

До інтронізації Його Святішества АТЕНАГОРАСА 1-го Архієпископа Царгородського, Патріярха Вселенського.

Дня 26. 1. 1949 р. прибув літаком з Америки до Царгороду Його Святішество Атенагорас I-й. Для зустрічі нового Вселенського Патріярха на аеропорт прибули тисячі людей, між ними й представник УАПЦеркви сотник Микола Забелло, Голова Укр. Громади в Туреччині.

Після привітань представниками влади та духовенства Його Святішество, відповідаючи поклонами на привітання всіх зібраних, від'їхав до резиденції Вселенського Патріярха в Фанару й там, поклонившись святыням старого Патріяршого Собору часів близкучої Візантії, перейшов у свої апартаменти, яких, згідно з традицією, не виходив до часу інтронізаційної церемонії, що мала відбутись на другий день.

Треба знати, що Свят. Атенагорас по дорозі з Америки до Царгороду зупинився в Парижі в дніх 24-25 січня, де прийняв делегацію від Укр. Правосл. Парафії в Парижі в особах митр. прот. В. Вишневського, інж. С. Созонтова й проф. Павла Шумовського, цікавився життям нашої Церкви й просив надіслати на письмі відомості про Неї, що й було своєчасно зроблено.

На вроčистість інтронізації дня 27.1 прибули представники вищої влади, Турції, Греції, Грецької Колонії, представники дипломатичного корпусу. Представники духовенства й влади СССР, Болгарії, Югославії, Румунії та ін. сателітів на повищу церемонію не прибули.

Інтронізація відбулась 27.1. о год. 11-й в Патріяршому Соборі, виповненному представниками, яких пускали по запрошеннях. По закінченні інтронізації, що відбулась при чудовому співі патріяршого хору, Свят. Патріярх, возсів на патріяршому троні й приймав привітання. Представник

Його Святішество Атенагорас I,
Архієпископ Царгородський
Патріярх Вселенський.

УАПЦеркви сотн. М. Забелло привітав Свят. Патріярха по-французькі такими словами: „Ваше Святішество! Від Української Автокефальної Православної Церкви на еміграції в цей великий для Вас і для всього Православного Світу день, вітаю Вас щиро й висловлюю найкращі для Вас побажання та пропу Ваше Святішество не забувати в своїх молитвах за нещасний Український Народ і Його церкви, що знаходяться під окупацією чужинців“.

Сотник М. Забелло передав Його Святішеству Атенагорасу I-му приві-

тального листа від Свящ. Синоду УАПЦеркви на еміграції, а також підійшов під благословення. Свят. Атенагорас обняв нашого представника й поцілував та по-болгарські сказав: „Много благодарен!” (Дуже дякую!)

Свят. Атенагорас родився 25. 3. 1886 року в Царааплані, вищу теологічну освіту одержав на острові Халки, був висвячений на архидиякона Митрополита в м. Монастирі (Пелагонія), а потім переведений до Атен і приділений до Св. Синоду Грецької Православної Церкви; брав участь у багатьох Соборах і церк. з'їздах Правосл. Церкви; був на Св. Афоні, де багато пра-

рював для Правосл. Церкви своїми писаннями.

В 1922 р. Св. Атенагорас I став Митрополитом Корфу, а в 1930 р.—Митрополитом Північної й Південної Америки, де був на тому становищі 18 р., придбавши собі за свій характер і адміністраційний хист великий авторитет не тільки в Греції й Америці, але й у всьому Православному Світі.

Живий контакт, що УАПЦерква мала з Вселенською Патріярхією з 1942 р. через свого Кіріярха Бляженішого Митрополита Діонісія, після інtronізації Святішого Атенагораса I-го передбачається тіснішим і ближчим для добра УАПЦеркви на еміграції.

Свят. Патріярх Вселенський АТЕНАГОРАС I під час інtronізації 27. 1. 1949 р. в Патріяршому Соборі в Царгороді на патріяршому троні приймає привітання від представників влади й духовенства. (внизу коло протосінг'єда сотн. М. Забело чекає своєї черги для привітання.)

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕНИЙ ПОЛІКАРП,
Митрополит УАПЦеркви,
Голова Свящ. СОБОРУ ЄПІСКОПІВ і
СИНОДУ УАПЦеркви
на еміграції.

Соборне Архипастирське Послання

Священного Собору Єпископів Української Автокефальної Православної Церкви

До Всечесного Духовенства, Преподобного Чернецтва
й Боголюбивих Вірних УАПЦеркви, на чужині сущих

„Просимо Вас, Браття, наставляйте, потішайте малодушних, піддержуйте немічних. Жайте мирно між собою.“
(Сол. 5, 13 - 14).

Улюблені у Христі Браття й Сестри Наші!

З непохитною вірою в Боже милосердя і зі широю любов'ю до Нього, усвідомлюючи своє покликання і свою відповідальність перед Богом, Україною і своїм сумлінням за долю нашої Св. Церкви, звертаємося до Вас з цим Архипастирським словом, щоб подати Вам духовну втіху і зміцнити у Ваших серцях віру в Бога та надію на Його безмежне милосердя. Звертаємося саме в той час, коли, з допусту Божого, терном заростають для нас усіх шляхи на Україну, а стелиться тернистий невідомий шлях у далекі заморські чужі землі.

„Нехай ве тривожиться серце Ваше; віруйте в Бога і в Мене віруйте“, — сказав Господь Своїм ученикам (Ін. 14,1). Ці святі слова Спасителя нехай промовлять і до Вас, що „не маєте тут постійної отчизни, а майбутньої шукаєте“ (Євр. 13,14), і — дадуть Вам твердість та християнську непохитність у Ваших переживаннях. Пам'ятайте, що наша доля — в руках Божих (Мтв. 10,30). „Без Нього нічого не можемо зробити“ (Ін. 15,5),

Де б Ви, з волі Божої, не огинилися, не забувайте, що Ви — сини й дочки нашої Матері Страдниці-України, нащадки побожного Українського Народу, який в найтяжчі часи своєї історії не забував Бога, не втрачав надії на Нього, гуртувався коло своєї Церкви, шанував її пастирів і завсіди рятував у непригоді свого ближнього.

Як найдорожчий скарб, бережіть нашу Віру Православну і любіть свою Рідну Церкву. „Братня любов нехай перебуває між Вами“ (Євр. 13,1). „Любіть один одного, — сказав Господь Іисус, — як Я любив Вас, так і Ви любіть один одного. З того й знатимуть усі, що Ви мої ученики, коли матимете любов між

собою“ (Ін. 13, 34-35). Ці слова Св. Письма нехай будуть дороговказом у житті Вашім на нових місцях оселення. Будьте приязні до чужинців, що, немов той Милосердний Самарянин, підяли Вас, зранених на Єріхонській дорозі...

Як отруі лихі, стережіться матеріалізму і безбожників, бо вони породжують насильство, неволю та неправду. „Гнів Божий сходить з неба на всяку безбожність і неправду людей, які правду гноблять неправдою“ (Рим. 1,18). „Благаемо Вас, Браття, стережіться тих, що чинять незгоду і спокуси наперекір науці, якої Ви навчилися од нас, і ухиляйтесь від них“ (1 Кор. 16, 23-24).

І ще Собор Єпископів благає Вас: не шматуйте живого тіла Матери-України партійними незгодами і сварками, не творіть розламів у Святій Церкві, не роздираїте Христової Ризи на радість ворогам. „Коли Ви гризете і заїдаєте один одного, то стережіться, щоб Ви не повишили себе“, — упомінає Апостол (Гал. 5,15).

Уболіваючи з сумного факту розлому, що стався в церкві нашій в р. 1947, Собор Єпископів закликає Братів наших, які перковної Єдинності не тримаються, усвідомиги собі нарешті, що перковний розбрат не має жодної потреби і сенсу і, окрім тяжкої шкоди для нашого Многостражданого Народу, нічого не дає. Радіють з цього лише вороги Христа й Церкви, що всіма силами прагнуть допровадити наш Нарід до поділу й ослаблення. Церква Христова завсіди була великою животворчою об'єднуючою силою для нашого Народу. Особливо ж такою вона повинна бути в ці тяжкі для України часи. Собор Єпископів закликає всіх

Братів і Сестер наших, які вважають себе православними, об'єднатися навколо Єдиної Української Автокефальної Православної Церкви, що, як любляча Мати, усіх рада прийняти, не зважаючи на розходження в поглядах на річі земні і минаючі.

„Нема лішче, нема краще, як бути братам укупі“ (Псал. 132,1).

Кому судав вже Господь знайти собі нову Батьківщину на землі чужій, не забувайте Матері-України, розбудовуйте на новому місці рідне церковне життя, організуйтесь в парафії, гуртуйтесь у Братства, влаштовуйте Святині, закладайте для дітей Ваших рідні школи. Пасторі, збирайте коло себе своє Стадо. Вірні, слухайте голосу своїх пасторів. У своїх храмах моліться за Україну, за Рідну Церкву, за тих, що в неволі тяжкій по Вас тужать, за всесь Народ Український. Не забувайте й про тих немічних, що не спроможні за море дістатися: допомагайте їм як порадою, так і чином, щоб сльози їх осушити. „Істинно бо кажу Вам, коли Ви вчинили добро одному з найменших братів Моїх, — каже Господь Ісус, — то й Мені вчинили“ (Мтв. 25,40).

I до Вас, Немічні і Хворі тілом, що змушені будете лишитись в Європі, звертаємося: будьте бадьорі і „духа не вгашуйте“ (Сол.5, 19). Не гадайте, що залишитесь Ви тут самітні. „Не бійся, — каже Господь, — бо я з тобою, не лякайся, бо Я — Бог твій; Я додам тобі сили, пособлятиму тобі і піддержу тебе вірною десницєю Моєю“. (Ісаїя 41, 10). Не бійтеся, бо з Вами Бог. Про Вас пам'ятатиме всесь Український Народ ва вигнанні і не залишить Вас на поталу.

Передаємо ваше Архипастyrське благословення усім вірним Синам і Дочкам нашої Великої Батьківщини, як тим, що тягар поневирння несуть на вигнанні, так і тим, що на Батьківщині залишились, так і тим, що жертву своєї крові на вівтар любови до Батьківщини несуть. „Покоріться під сильну руку Божу, усякую Вашу журбу покладіть на Нього, бо Він піклується за Вас“ (1 Петр. 5,6-7). „Тіштесь надією на краще майбутнє, бо вона не заведе“ (Рим. 5,5). Підтримуйте смолоскип Віри на Вашим страдницькім шляху. А „Бог миру незабаром потопче сатану під ноги Ваші“ (Рим. 16,20) і дасть Вам сили й мужності перенести тяжкий хрест вигнання та туги за Україною, такою дорогою і близькою нам, але такою далекою нині від нас... Вірте, що Господь сподобить нас щастя повернутись до відбудови вільного життя на рідних просторах.

„Благодать Господа нашого Ісуса Христа і любов наша нехай буде з усіма Вами у Господі Христі Іисусі. АМІНЬ (1. Кор. 16,23).

Дано Року Божого 1949, місяця листопада, 5-го дня, в м. Діллінгені (Німеччина).

Смиренний МИГРОПОЛИГ ПОЛІКАРП
Голова Свящ. Собору Єпископів УАПЦ.

Смиренний АРХИЄПІСКОП НІКАНОР
Смиренний АРХИЄПІСКОП ІГОР
Смиренний АРХИЄПІСКОП ГЕННАДІЙ

Смиренний ЄПІСКОП ВОЛОДИМИР
Смиренний ЄПІСКОП ВЯЧЕСЛАВ
Смиренний ЄПІСКОП СЕРГІЙ
Смиренний ЄПІСКОП ПЛАТОН

Колядки й щедрівки

ОИ, ВИДИТЬ БОГ

Ой видить Бог, видить Творець, що мир погибас,
Архангела Гавриїла в Назарет посилає,
Возвістити у Назареті — стала слава у вертепі.
Триє, триє, триє цари несуть Христу дари.
Ливан, золото і кадило Йому принесоша,
А вішевши у храмину, на коліна впадоша.
Ірод велими засмутився, що Христос Цар народився,
Слуги свої розсилає, Христа вбити шукає.
Десять тисяч і чотири малих дітей вигубили.
Плаче мати і ридає — Ірод діти убиває.
Кров невинну проливає: він Христа вбити шукає.
А ми цьому не смутимся, Рождству Його вклонімся.

* * *

Бережіть українські звичаї! Це наш захист від національного знищення на чужині!

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА

Нова радість стала, як на небі хвала,
Над вертепом звізда ясна увесь мир осіяла,
Де Христос родився, з Діви воплотився,
Як чоловік преубогий, пеленами повився.
Пастушки з янгнятком перед тим Дитятком
На колінця упадають, Христа восхваляють.
Янголи співають, славу, честь звіщають,
І на небі, і на землі мир проповідають.
Просим Тебе, Царю, милістю безмірний,
Даруй літа щасливій слугам Твоїм вірним.
Просим Тебе Царю, просим Тебе нині,
Пошли долю, верни волю нашій Україні.

* * *

Бережіть українські звичаї! Це євшан-зілля, що відроджує український дух!

Бережіть українські звичаї! Це твердий підмурівок української державності.

Бережіть українські звичаї! В них живе вічний дух української нації!

* * *

**Українська Православна Св. Михайлівська церква
в Новому Ульмі (Рейнгардткасарнє).**

ПО ВСЬОМУ СВІТІ СТАЛА НОВИНА

По всьому світі стала новина:
Діва Марія Сина родила.
Сіном притрусила,
В яслах положила
Господнього Сина.
Діва Марія Бога просила:
В що ж би я Сина свого сповила.
Ти, Небесний, Царю,
Пришли мені дари
Цього дому господарю.
Осіяла звіада з неба до землі
І зійшли янголи к Діві Марії:
Поють Божі пісні,
Господній Невісті
Радості приносять.

НА НЕБІ ЗІРКА

На небі зірка ясна засяла.
Світ любим сяйвом сповила,
Хвиля спасіння нам завітала,
Діва днесе Сина сповила,
Щоб землю з небом в одно злучити,
Христос родився, славіте!

В біднім вертепі, в яслах на сіні,
Спочив Владика, Цар світу.
Оде ж до Нього спішім всі нині,
Нашого жде Він привіту.
Спішім любови теплом зігріти,
Христос родився, славіте!

Благослови нас, Дитятко Боже,
Даруй нас щастям, любов'ю.
Хай і пекельна сила не зможе
Нас розділити з Тобою.
Благослови нас, Твої ж ми діти,
Христос родився, славіте!

* * *

Бережіть українські звичаї! Це один з
міцних зв'язків наших з Рідною Землею!

Бережіть українські звичаї! Це неперервна нитка єдності живих, мертвих і ненароджених в Україні і не в Україні сущих.

НА ЙОРДАНСЬКІ РІЧЦІ

Українська правосл. церква
в б. таборі Дінкельсбіль
(Амер. зона).

ІДЕ ЗВІЗДА ЧУДНА

Іде авіада чудна
З восток на півднє,
Над вертепом сіяє,
Трьом царям путь являє.

Шедше тріє царі,
Несуть Христу дари;
Ірод же іх закликає:
„Куди йдете?”, — іх питав.

Янгол їм віщає,
На путь встановляє:
„Іншім путем ідіте,
до Ірода не ходіте”.

Ірод, де почувши,
Вельми засмутився,
Що в городі Вифліємі
Христос народився.

Слава Рожденному,
Дитяті малому:
Спас мир, чоловіка
На вічні віки.

На Йорданській річці тиха вода стояла,
Ой, там Мати Божа Ісуса Христа купала.
А скупавши, у шовкове повила,
А сповивши, у ясельця поклала.
А над тими яслами сірі воли стояли,
На святе Дитятко своїм духом дихали,
Поки Ісуса Христа з яселець узяли.
Взяли Ісуса Христа, на престолі поклали,
А коло престолу три янголи літали,
А коло престолу три янголи літали,
Та всі вони „Херувими” співали.

* * *

Бережіть українські звичаї! Це те, що
завжди нагадув на чужині Батьківщину.

* * *

Бережіть українські звичаї! Це один з
могутніх виявів нашого національного — ре-
лігійного духового буття.

ДИВНАЯ НОВИНА

Дивная новина — вині Діва Сина
Породила в Вифліємі Марія єдина.
Не в царській палаті, а поміж бидляти,
У пустині ввечір нині, та треба всім знати

Вифліємі міста, де Марія чиста
І родила, і повила Його як невіста.
Будемо молити і Тебе просити:
Дай нам, Сине, в Твоєм Царстві віки·вічні жити

Бережіть українські звичаї! Це заповіт
наших матерів.

Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка,
Стала собі щебетати,
Господари викликати:

Вийди, вийди, господарю,
Подивися на кошару, —
Там овечки покотились.
А ягнички народились;

В тебе товар все хороший,
Будеш мати мірку грошей,
В тебе жінка чорноброда, —
Хоч не грошей, то полові.

Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка.

Бережіть українські звичаї! Це наша на-
ціональна слава.

ОЙ, СИВАЯ ТА І ЗОЗУЛЕНЬКА

Ой, сивая та і зозуленька.
Щедрий вечір' добрий вечір,
Добрям людям на здоров'я.
Усі сади та і облітала.
Щедрий вечір..
А в одному та й не бувала.
Щедрий вечір...
А в тім саду три тереми.
Щедрий вечір...
А в першому красне сонце.
Щедрий вечір...
У другому ясен місяць.
Щедрий вечір...
А в третьому дрібні зірки.
Щедрий вечір...
Ясен місяць — пан господар.
Щедрий вечір ..
Красне сонце — жона його.
Щедрий вечір...
Дрібні зірки — його дітки.
Щедрий вечір...

Хресто-Воздвиженська українська православна церква в Галендорфі (Англ. зона).

Бережіть українські {звичаї! Це образки сивої давнини.

Панахида на Проводи 3. 6 1948 р. в Корнберзі на могилках,
де поховані православні українці.

ПІД ЗНАКОМ ПЕРЕСЕЛЕННЯ

Православні українці емігранти в Канберрі в Австралії з прот. Ананієм Теодоровичем під час відправи Служби Божої 6 січня 1949 р. в Англіканській церкві Св. Іоанна Богослова.

Минулий 1949 рік у житті української еміграції в Німеччині й зокрема в житті Української Автокефальної Православної Церкви пройшов під знаком інтенсивного переселення з Німеччини в заокеанські краї, як Австралія, Сполучені Держави Америки, Канада, а також частинно Аргентина, Бразилія, Венецуеля, Нова Зеландія.

Це не значить, що в зв'язку з переселенням духовенства і вірних УАПЦеркви настутила ліквідація її життя, а навпаки, — розгалуження того життя на ширшу скалю, щоб усі народи в цілому світі пізнали нашу УАПЦеркву. Бо ж по прибутті на нові місця оселення вірні УАПЦеркви

не вглашають духа, а виконуючи свої контрактові зобов'язання й влаштовуючи своє родинне життя в залежності від існуючих обставин краще чи гірше, не забувають і про те, що є найпотрібніше для культурно-національного життя: — гуртується в парафіяльні громади, влаштовують святі храми, організують церковні хори, засновують при храмах Братства й Сестрицтва і підтримують життя в церквах і довкола них разом зі своїми пасторями молитвою, працею й пожертвами.

Не дивлячись на далеку віддаль, засновані парафії підтримують тісний контакт зі своїм Вишним Церковним Центром — Свящ. Синодом УАПЦеркви й одержують благословення й потрібні вказівки в праці від Високопреосвященнішого МИТРОПОЛИТА ПОЛІКАРПА, а від Канцелярії Свящ. Синоду — богослужбові книжки, шкільні підручники по релігії та інше, що, не дивлячись на несприятливі умови, вийшли з друку.

Не дивлячись на те, що на протязі 1949 р. виїхало з Німеччини біля 60 священиків, відчувається кількісна недостача священиків в таких країнах, як Австралія, Аргентина, Бразилія, Венецуела. Священик з Бразилії о. Ол. Б-ів. повідомив, що з відвідин українських православних громад повернувся тільки через три місяці, бо віддаль одної громади від другої виносить по кількасот кільометрів. Повернувшись з такої подорожі застав вдома служебник з додатком нового видання, за які не знаходить слів подяки. Такі випадки довшого об'їзду православних громад священиками не рідкі. Звичайно, що таке явище не можна назвати нормальним, але воно є неуникнене при започаткуванні церковного життя на місцях. Згодом, коли прибудуть до тих країн у потрібній кількості священики УАПЦеркви

й очолять церковне життя єпископи, воно піде нормальним темпом.

До кількісної недостачі священиків у повищих країнах спричиняється ще й той факт, що більшість священиків, як і вірних, переселюється до ЗДАмерики й до Канади, де в своїй душпастирській праці вливаються в склад духовенства існуючих там Українських Православних Церков, допомагаючи місцевому духовенству в його праці при опіці над старою й новою православною еміграцією та приймаючи під свою опіку цілі осередки.

При організаційній праці на місцях, як духовенство, так і вірni УАПЦеркви зустрічають зі сторони чинників влади, духовенства і вірних інших Церков у нових країнах ширу християнську підтримку й зрозуміння. Характерно, що при організації церковного життя на місцях більше даються знаки перешкоди внутрішнього характеру, як наприклад, байдужість окремих одиниць до Божого діла, а також заіснувавший в 1947 р. незліквідований через несвідомість і тупу впертість його ініціаторів церковний розкол, що переноситься до деяких країн через переселених при-

хильників того шкідливого для Церкви й для української еміграції взагалі розколу, який є ламанням у відкриті двері, що завжди відкриті в УАПЦеркві для всіх її вірних і люблячих дітей.

1950 рік мабуть буде завершуючим роком у переселенчій справі з Німеччини. Вийдуть вірні, що не мають фізичних перешкод до виїзду, тим більше, що Головна Переселенча Комісія у Мінхені при Світовому Союзі Церков має шире наставлення допомогти в акції переселення; виїде духовенство; вийдуть єпископи. В Німеччині залишаться ті, що не зможуть виїхати з причини фізичної непридатності до виїзду. Разом з ними залишиться й певна кількість духовенства та єпископів для продовження духовної опіки над ними.

Однак, де б ми не опинились по закінченні діяльності IPO, будьмо єдні у Христі в лоні своєї Рідної УАПЦеркви, бо тільки під Її теплими духовними крилами зможемо працювати для Бога, для України й зберегтись на чужині та дочекатись щасливої хвилини повернення до Вільної Батьківщини.

Українська православна церква
в приселку Ліндеман (Зольдер) у Бельгії.

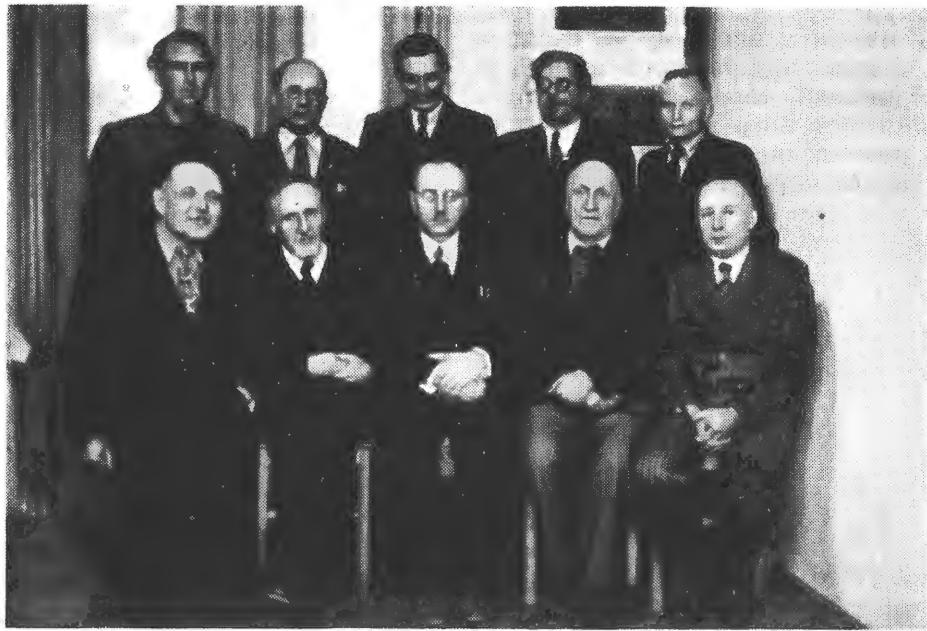
З а к л и к и:

Підтримуйте пожертвами Єдину Українську Православну Духовну Школу на еміграції

Богословську Академію

УАПЦеркви в Мюнхені,

**в якій вчаться й виховуються будучі пастири УАПЦеркви. Пожертви грішми
й богословськими книжками в різких мовах надсилайте на адресу Академії.**

**Група Професорів Богословської Академії УАПЦеркви в
Мюнхені, на чолі з Ректором Проф. Н. Ковальовим.**

Гуртуйтесь на чужині коло своїх церков, відвідуйте їх і моліться

за Україну,

за її волю, за всіх, що у в'язницях, на засланні, у боротьбі, на тяжких роботах і на чужині перебувають. Засновуйте коло церков Братства й Сестрицтва, Братства Молоді, рідні школи й підтримуйте їх працею і пожертвами!

Ti, що мали можливість виїхати з Німеччини в заокеанські краї

Допоможіть виїхати з Німеччини своїм рідним, друзям і знайомим,

надіславши їм відповідний документ на виїзд, порадивши, що треба зробити, щоб виїхати, а по прибутті їх на місце нового оселення заопікуйтесь ними тимчасово, поки вони не влаштуються.

Купуйте й виписуйте для своїх дітей молитовники, Історію Старого й Нового Заповіту, Короткий Катехизис, Історію Православної Церкви, а також

Календар на 1950 р., 1 й 2 чч. „Богословського Вісника“.

Набувати й замовляти можна в Канцелярії Свящ. Синоду УАПЦеркви.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

»Енциклопедію українознавства«

що її видає Наукове Товариство ім. Шевченка з нагоди 75-ліття свого існування. Передплата: 70. нм. до появі шостого зшитка. 80. нм. в передплаті по одиночним зшиткам.

В країнах поза Німеччиною при одноразовій вплаті до 31 січня 1950 р. тільки 60 дм., а для тих, що вплатили частину передплати — доплата різниці до висоти 60. — дм.

Замовлення на передплату надсилати по адресі:

Видавництво „МОЛОДЕ ЖИТЯ“

München-2. BS. Fach 221, Dachauer Str. 9-II.

А д р е с и

Єпископи УАПЦеркви на еміграції:

- Митрополит Полікарп
24a in HEIDENAU bei Tostedt,
Kreis Harburg. DP Camp.
- Архиєпископ Ніканор
17a in KARLSRUHE (Baden)
Beirtheimer Allee 13.
- Архиєпископ Ігор.
13b in AUGSBURG
von Parisstrasse 9-II.
- Архиєпископ Михаїл
19, rue Firquet, 19
LIEGE. BELGIQUE.
- Архиєпископ Геннадій
13b in München-Freiman
Warnerkaserne. Block A 3-27
DP Camp IRO.
- Архиєпископ Мстислав
101 Cathedral Ave
WINNIPEG, Man. CANADA.
- Єпископ Сильвестр
COWRA N.S.W.
Holding Centre. Bl. B 9-9
AUSTRALIA.
- Єпископ Володимир
14a in ULM-Donau
Sedanstr. 27.
- Єпископ Платон
14a Stuttgart-Zuffenhausen
Grenadierkaserne. IRO Camp
Block 6-29.
- Єпископ Вячеслав
23b in München-Feldmoching
DP Lager. Block 83-I.
- Єпископ Сергій
17b in KONSTANZ am Bodensee
Theatergasse 1.

Єпископи Української Православної Церкви в Америці:

- Архиєпископ Іоанн Теодорович
123 Grossmere Rd. Bala-Cynwyd,
Pa. USA.
- Архиєпископ Богдан Шпилька
NEW YORK, 9. N.Y.
300 East, 4 Street
USA

Адреси інших православних Єпископів Українців:

- Митрополит Іларіон
925 Alfred Avenue
WINNIPEG, Manitoba. CANADA.
- Архиєпископ Палладій
14a in ULM-Donau
Sedanstr. 49-16-17.

Церковні установи УАПЦеркви на еміграції:

- Канцелярія Священного Синоду
УАПЦеркви на еміграції
14a Stuttgart-Zuffenhausen
Grenadierkaserne. IRO Camp
Bl. 6-30. Germany. US Zone.
- Канцелярія Богословсько-Науково-
вого Інституту при Свящ. Синоді
УАПЦеркви
17a KARLSRUHE Baden
Beiertheimer Allee 13.
- Богословська Академія
УАПЦеркви
13b in München 23
Wilhelmstrasse 6-III.
- Церковне Управління УАПЦеркви
на Велику Британію
Reverend Ihor Hubarshevskyj
70 Lansdown Rd.
LONDON W. 11. ENGLAND.

	Церковне Управління УАПЦеркви на Францію Reverend Volodymyr Vysznewskyj PARIS XXe 5, rue Gasnier Guy, 5 FRANCE.	Українська Санітарно-Харитативна Служба (УСХС) München 2 Dachauerstr, 9-II Центральний Союз Українського Студентства (ЦЕСУС) München 62 Versaillerstr. 4. Наукове Т-во ім. Т. Шевченка München Johannisplatz 6. Союз Українських Пластунів München Dachauerstr. 9-II.
	Головна Управа УАПЦеркви в Венесуелі San Isidro a San Jose Avila 19-1 CARACAS. Venezuela	Колегія Св. Андрія в Вінніпезі St. Andrews College 259. Church Ave WINNIPEG, Man. Canada.
	Представництво УАПЦеркви на Австралію. Reverend Ananij Teodorowycz Capitol Hill Hostel CANBERRA. A.C.T. Australia.	Українська Вільна Академія Наук (УВАН) LEIPHEIM bei Günzburg, DP Camp IRO. Український Вільний Університет (УВУ) München 62 Versaillerstr. 4-III
	Братство Св. Покрови УАПЦеркви в Аргентині Hermandad „Santa Virgen“ de la Iglesia Ucrainiana Autocefalica Ortodoxa en la Republica Argentina. Casilla de Correo Central No. 160. BUENOS AIRES. Argentina.	Український Технічно-Господарський Інститут 14a ULM-Donau Sedankaserne. IRO Camp. Українська Висока Економічна Школа (УВЕШ) München Flurstr. 1-I. Український Допомоговий Комітет в Італії Comitato Ucraino d'Asistenza Passaggiata del Gianicolo 7 ROMA 129. Italia Українсько-Швайцарський Допомоговий Комітет. Ucraino-Suisse Relief Committee. I Place du Grand Mezel. GENEVE. Susse. Український Комітет в Зальцбургі Salzburg Griesstr. 23 Austria
13b	AUGSBURG Judenberg 8.II. Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет. (ЗУАДК). United Ukrainian American Relief Committee.	
13b	München-Pasing Bismarckstr. 20-105 Комісія Допомоги Українському Студентству (КоДУС) Prof. Dr. Zenon Kuzela Fürth (Bayern) Daniel Leystr. 1-III	

З м і с т

	Стор.
1. Свято-Михайлівський монастир у Києві, зруйнований більшевиками в 1934 р.	1
2. Св. Рівноапостольний Князь Володимир	3
3. Церковний календар на 1950 р.	4
4. Святці	7
5. Уставова частина:	
а) Порядок відправи недільної всенічної	33
б) Канони всієї седмиці	35
в) Порядок читань євангелій на утрени в недільні дні	39
г) Апостоли й Євангелії загальні святым	39
д) Порядок богослужень на Благовіщення Пресв. Богородиці в 1950 р.	40
6. В справі українського іменослова	41
7. Українські й слов'янські імена	42
8. Пам'ятні дні	45
9. Герої Базару	50
10. Про молитву	54
11. Що треба знати про тих, що зневажають і відкидають Хрест Христовий	57
12. Д. Оляниччин: Про прийняття Князем Володимиром В. Християнства з Візантії й його посвоячення	58
13. До інtronізації Його СВЯТ. АТЕНАГОРАСА І	61
14. Соборне Архипастyrське Послання	64
15. Колядки й щедрівки	66
16. Під знаком переселення	70
17. Заклики	72
18. Адреси	74

Н   О   Т   А   Т   К   И

